ПЕТРО ГОНЧАРОВ

ХОРОВІ ТВОРИ

ЛЬВІВСЬКЕ СТАВРОПІГІЙНЕ БРАТСТВО
СВЯТОГО АПОСТОЛА АНДРІЯ ПЕРВОЗВАНОГО

ПЕТРО ГОНЧАРОВ

ХОРОВІ ТВОРИ

Львів • 2013

**Пам'яті видатного українського диригента,
композитора, регента церковних хорів
ПЕТРА ГОНЧАРОВА
з нагоди 125-тиріччя з дня народження,
присвячується**

Упорядник: **Степан НАЛЄПА**

Рецензенти:

Митрополит Львівський МАКАРІЙ УАПЦ

Микола КУЛИК, *Заслужений діяч мистецтв України,
художній керівник та головний диригент Лауреата національної державної премії України
ім. Т. Шевченка, Заслуженої академічної хорової капели України «ТРЕМБІТА», професор.*

Обкладинка: **Олега ПАНАСА**

*Висловлюємо щиру подяку за фінансову підтримку видання
духовенству і мирянам УАПЦ у м. Львові:*

митрополиту Львівському МАКАРІЮ,
о. Михайлові САДОВСЬКОМУ, о. Ігорю БУРМИЛУ,
о. Олегу ДРЕВНЯКУ, о. Василю ЛУЦИШИНУ,
п. Роману МАКСИМОВИЧУ, п. Марії БАНАХ, п. Данилу ЯРЕМІ,
п. Лесі СТЕПАНЯК, п. Ользі ІВАНОВСЬКІЙ, п. Володимиру ХАРКУ,
п. Мирославі ГУЛИД, п. Юрію ФЕДІВУ, п. Петру ГУСАКУ, п. Наталі ПЕЦЮХ.

Гончаров Петро

Хорові твори. Львів: Львівське крайове ставропігійне Братство святого апостола Андрія Первозваного УАПЦ. – 2013. – 80 с.

До збірки ввійшли твори Петра Гончарова, що є зразками високої хорової культури та репрезентують українське національне музично-духовне мистецтво.

Для хормейстерів, регентів церковних хорів, співаків, музичних та церковних навчальних закладів, студентів та широкого кола любителів духовної музики.

© Степан Налєпа, 2013
© Львівське крайове ставропігійне Братство
святого апостола Андрія Первозваного УАПЦ, 2013

ЗМІСТ

Петро Гончаров *(біографія)* 5

Розділ 1. ЛІТУРГІЯ

Велика ектенія 9
Перший псалом зображальний 10
Єдинородний Сину 12
Мала ектенія 15
В царстві твоїм 15
Молитва входу 18
Святий Боже 19
Алилуя 21
Євангеліє 23
Ектенія усильного благання 24
Херувимська пісня 25
Великий вхід із чесними дарами 27
Прохальна ектенія 29
Отця і Сина 30
Вірую 31
Милість миру 36
Тебе оспівуємо 39
Достойно є 41
І всіх, і все 43
Прохальна ектенія 44
Отче наш 45
По Отче наш 48
Єдин свят 48
Благословен 49
Нехай сповняться 51
Благодарна ектенія 53
В імені Господнім 53
Будь ім'я Господнє 54
Відпуст 55

Розділ 2. ВИБРАНЕ

Святий Боже 56
Святий Боже 58
Хресту твоєму 60
Христос воскрес 62
Христос воскрес 64
Воскрес із гробу 65
Прийнявши муки. *Із проповідницької відправи* 67
Утішителю, душе істини 69
Через поле широкеє. *Релігійний кант* 72
Голосить вістку. *Колядка* 76
Святу православну 79

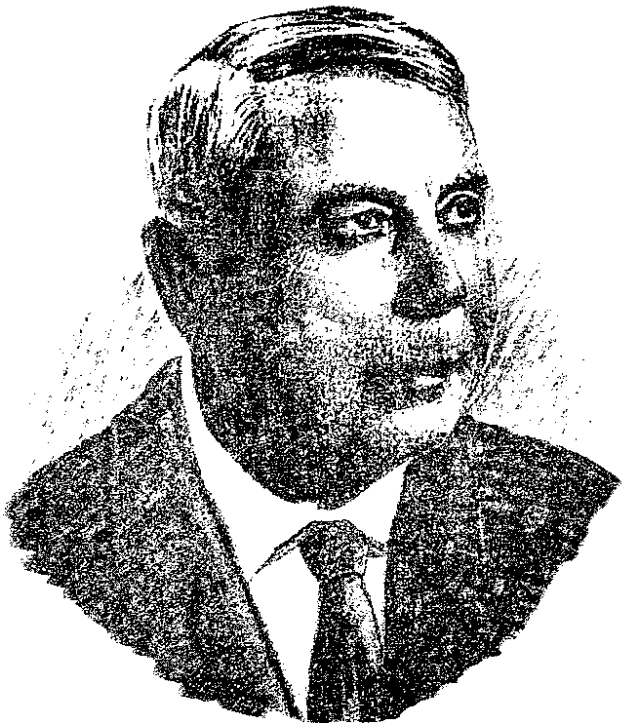

ПЕТРО ГОНЧАРОВ

1888–1970

Відомий український хоровий диригент, композитор, співак, організатор хорів, автор святої Літургії і церковних композицій, педагог.

Петро Григорович Гончаров народився 18 жовтня 1888 року в Києві в бідній робочій сім'ї. Навчався в Петербурзі в музичному училищі Балтійського флоту по класу кларнета, яке закінчив 1907-го. Доля музиканта складалася так, що правда в ній завжди межувала з легендою. На один із концертів, у якому брав участь юнак, не з'явився... диригент. Врятувати ситуацію зголосився Петро. Дебют юнака як диригента зауважили і схвалили: на тому концерті був присутній сам Райнгольд Глієр – композитор, диригент, педагог, який надалі запропонував талановитому київському регенту брати в нього уроки гармонії і композиції, читання оркестрової партитури, техніки диригування.

Ще змалку Петро Гончаров співав у церковних хорах. Незабаром хлопця помітив знаменитий Олександр Кошиць, який разом із Миколою Леонтовичем і Кирилом Стеценком активно працював у галузі церковної музики як хоровий диригент. Саме Олександр Антонович Кошиць узяв Петра до себе в хор, де той вдосконалював навики хорового співу, керування хором.

Уже з кінця 1907 року Петро Гончаров починає керувати хорами провідних київських соборів. 1907 року він став диригентом Патріаршого хору Кафедрального собору святого Володимира в Києві, а з 1921-го, майже десять років, був регентом хору Софійського собору.

У жовтні 1921 року на Першому українському православному соборі було організовано структуру Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ). Це стало початком інтенсивної розбудови Церкви, визначення пріоритетів її діяльності. Тому за короткий час УАПЦ перетворилася на одну з найвпливовіших церковних організацій України, а завдання, які ставили перед собою провідники УАПЦ, збігалися з основними принципами українського культурного відродження, яке позначене активною участю в ньому представників української творчої інтелігенції. Майже всі провідні композитори, музиканти, диригенти того часу долучилися до становлення української держави та утвердження української Церкви. Це такі

видатні композитори, як Кирило Стеценко, Микола Леонтович, Олександр Кошиць, Яків Яциневич, Петро Гончаров, Пилип Козицький, Порфирій Демуцький, Михайло Вериківський, Григорій Давидовський.

Незважаючи на певні переслідування, що були пов'язані зі знищенням УАПЦ у 1920-ті та післявоєнні роки, Петро Гончаров мав змогу керувати великими хоровими колективами України, як-от «Думка». Своєю творчою працею «Думка» заклала основи професійного хорового виконавства в Україні, створила зразки акапельного співу.

Петро Григорович Гончаров належав до плеяди диригентів, які спричинилися до становлення Українського музичного театру, який саме завдяки якісному хоровому компоненту часто досягав значного сценічного успіху. З 1906 року Петро Гончаров — хормейстер, диригент театральних труп Миколи Садовського, Панаса Саксаганського, Української музичної драми 1919 р., Київського оперного театру 1920-1924 рр., співпрацював із Лесем Курбасом, Анатолієм Петрицьким.

Однією із характерних функцій українського театру на початку його зародження було поширення національної культури, мови, співу тощо. Хорам, як бачимо, тут належала одна з провідних ролей. Невеликі хори театральних труп під керівництвом Петра Гончарова своїм співом виховували в українського глядача любов до рідної культури, театру.

Диригентська діяльність Петра Григоровича була пов'язана також із найвідомішими в Україні хорами. У березні 1940 року на базі чоловічого хору «Боян», художнім керівником якого був Дмитро Котко, спеціальним рішенням уряду Радянської України було створено Львівську державну хорову капелу «Трембіта» зі змішаним складом виконавців. Нагадаємо: після совєцької окупації Західної України, так званого «сонячного 1939-го», всі музично-співочі товариства «Боян» у Галичині та на Буковині було ліквідовано.

Художнім керівником і диригентом «Трембіти» призначили Петра Григоровича Гончарова. Прибувши до Львова, він як досвідчений диригент сприяє згуртуванню співочого колективу і творчому росту кожного з виконавців, швидко здобуває авторитет серед хористів і знаходить творчий контакт зі всім колективом. За свідченнями очевидців, Петра Гончарова любили всі, хто потрапляв у поле дотичності його особистості й таланту.

Паралельно з «Трембітою» Петро Гончаров разом з М. Покровським (диригентом Київської хорової школи) керували оркестром і хором Львівської опери.

Маестро Гончаров добре розумів значення мистецтва в піднесенні культури нашого народу, помітним було його намагання й здатність здійснити творчу інтерпретацію виконуваного твору, що дозволяло покладати на нього надію як на культурного хорового диригента, який успішно розвиває традиції українського хорового мистецтва. З капели «Трембіта» диригент сформував свій інструмент, який із запалом підпорядковувався його мистецьким ідеям.

Але доволі складно було творити високе мистецтво в умовах совецького терору на теренах нашого краю, масових репресій проти місцевого населення, тотального ідеологічного пресу. А там — ...у західному напрямку — вже стояла на порозі й дихала у спину всеохоплююча Друга світова війна. З Карпатських гір усе частіше доносилися тривожні та протяжні звуки трембіт. Складалася ситуація, у якій зорієнтуватися було доволі важко... згодом це дало свої наслідки й позначилося на здоров'ї митця... Петро Гончаров повернувся в Київ до родини.

Для українського народу Друга світова війна стала важким випробуванням. Особливості культурних процесів воєнних років формувалися під впливом екстремальних умов часу. Частина композиторів, музикантів, диригентів перебувала в евакуації, деякі залишилися на окупованій території й ставили собі за мету налагодити бодай якесь культурне життя в умовах окупації, ваажаючи, що співпраця з окупаційною владою ослабить тиск на національну культуру. Однак ці надії не виправдалися, а для багатьох стали трагічною помилкою.

Покинути Київ до приходу фашистів Петрові Григоровичу завадила важка серцева хвороба. Описуючи крок за кроком життєвий шлях композитора, ми невловимо наближаємося до періоду окупації, під час якої регента Володимирського собору за талант і працьовитість (інших заслуг перед новою владою він не мав) нагородили залізним хрестом.

«Це є хрест на мою могилу», — так сказав рідним маестро і виявився певною мірою провидцем. Ця подія вкрай негативно вплинула на його подальше життя. Чи мав вибір митець? Він розумів усю безглуздість ситуації, це — безодня... Фашистський хрест міг зруйнувати не тільки його долю, а й увінчати забуттям його ім'я...

І тут із відчаю український хормейстер Петро Гончаров виступає як непримиренний борець з окупаційним режимом. 1942 року в Київському оперному театрі відбувся великий концерт під назвою «На зло ворогам», у програму якого було включено знамениту кантату Миколи Лисенка «Б'ють пороги». Саме виконання її змученими від недоїдання і хвороб хористами, похитування через слабкість диригента стало гімном сплюндрованій і розореній землі. А чого лише вартують рядки Тараса Шевченка:

Смійся, лютий враже!
Та не дуже, бо все гине, —
Слава не поляже.
Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине:
От де, люди, наша слава,
Слава України!

Можна припустити, що репертуар концерту завчасно не узгоджували з окупаційною владою. То якою ж могла бути кара диригентові, керівникові проекту? Йому не виплатили обіцяного гонорару.

Репутація Петра Гончарова не була бездоганною й у іншої «великої держави». Ще в 1930-ті роки на ім'я хормейстера, композитора переказали гонорар... з Америки. Є припущення, що твори Петра Григоровича вивіз за океан інший видатний український хормейстер Олександр Кошиць, залишивши Україну назавжди.

На початку 90-х років минулого століття за ініціативою Світового конгресу українців у Канаді в Торонто відбулися концерти капели «Думка», приурочені проголошенню незалежності України. Виконували твори Дмитра Бортнянського, Олександра Кошиця, Кирила Стеценка і... Петра Гончарова. Преосвященний єпископ Східної єпархії Української Православної Церкви в Канаді владика Юрій (зараз очолює православну діаспору в Канаді), вітаючи київських артистів, сказав: «Петро Гончаров не тільки мій улюблений автор, його твори виконуються і звучать у всіх православних храмах Америки і Канади. Це свідчить про те, що його непересічний талант яскраво проявився в царині української духовної музики, і тому здебільшого невідомі тут українські твори викликають зацікавлення і здивування своєю майстерністю і своєрідністю також у представників інших національностей, щоразу більше привертають увагу місцевої аудиторії».

«Нам ніхто ніколи не говорив про те, що дідусь писав церковну музику, — згадує онучка Гончарова Ніна Дунь. — На початку 1990-х років на Різдво Христове мій чоловік Богдан, артист капели «Думка», який співав у хорі Володимирського собору, натрапив на ноти творів Петра Гончарова, мого рідного дідуся. Згодом ми дізналися, що в одному з канадських журналів було опубліковано велику статтю Павла Маценка, присвячену творчості Петра Гончарова».

А чи були публікації про Гончарова тут, на Батьківщині? Так. Але за канонами викладу, які диктувала совецька цензура, перечитувати їх було не дуже приємно. Попри це, один дописувач залишив нам цікаві враження від особистого спілкування з видатним музикантом. Зокрема, він звернув увагу на його руки: вони завжди у русі. «Не дивуйтеся, я завжди диригую, навіть у сні», — говорив Петро Григорович.

А ось на початку XX ст. газета «Київська думка» писала: «Скромний регент Петро Гончаров бореться з великими проблемами в житті музичного Києва і цього разу поставив ораторію «Створення світу» Гайдна. Хор під його орудою легко і продумано виконував складні хорові номери... У нього прекрасні руки...»

Попри забуття і всупереч усьому, слава сама знаходила музиканта. Були спроби закріпити її на офіційному рівні. 1978 року видатні діячі українського мистецтва Лев Венедиктов, Павло Муравський, Анатолій Кос-Анатольський порушили питання про те, щоб широко відзначити

90-ліття з дня народження Майстра. Аргументація відповідала усталеним совецьким канонам: «Найбільш активно розвернув свою диригентську діяльність у роки радянської влади, був головним хормейстером Київської опери, головним диригентом прославленої «Думки», заснував і 25 років керував заслуженою самодіяльною хоровою капелою залізничників».

Музиканти, диригенти, народні артисти просили управління Музичного товариства України (тоді УРСР) про те, щоби спорудити пам'ятник на могилі Петра Григоровича, встановити меморіальну дошку на будинку по вул. Володимирській, 20, де жив і працював в останні роки музикант, зібрати спогади про нього, присвоїти ім'я Петра Гончарова одній із капел (можливо, якими він керував)...

І ось ще одна правдива легенда...

Одного дня родичі прийшли на Байкове кладовище до могили рідної людини і побачили... пам'ятник Петрові Григоровичу Гончарову. Крізь роки ... здогадки... А виявилося, що пам'ятник учителю поставила його колишня хористка, яка емігрувала у Швейцарію.

Така доля музиканта...

Петро Гончаров зробив неоціненний внесок у розвиток української церковної музики, написав повну святу Літургію з кількома варіантами виконання окремих частин, вніс багато цінного в хорову музику східної обрядовості. Барвиста святкова мелодія, невимушене поєднання паралельних тональностей, гармонійне співзвуччя, прозоре звучання злитих голосів в унісон — усе це створює оригінальний, напрочуд лагідний музичний образ, щиро народний, український, зберігаючи особливості індивідуального стилю.

На композиційному стилі його церковно-релігійних пісень виразно позначився вплив його диригентського мистецтва, бо до цих творів він підходив не тільки як композитор, але передусім як диригент, тонкий знавець хорового мистецтва. Петро Гончаров залюбки поринув у сферу релігійної музики, адже його ставлення до неї було безпосереднє — як диригента церковного хору.

Духовна музика Петра Гончарова найяскравіше втілилася у святій Літургії для змішаного хору. Усі частини написані або чергуються в різних тональностях, вони є завершеними номерами, що можуть виконуватися кожна окремо. Композитор ніде спеціально не підкреслював і не поєднував мелодику твору з фольклорною складовою, хоча провідний мотив збудований на типових зворотах давньої української церковної музики, що є чудовим прикладом виражальних можливостей, закладених у коренях музично-пісенної культури українського народу. Тому його духовні твори такі природні, зворушливі, а за способом вираження, в розгортанні композиційного сюжету та розробці музичного матеріалу відчувається рука фахового музиканта.

Твори Петра Григоровича є цінним надбанням української духовної музики. Церковні композиції, крім високих художніх якостей, емоційного напруження твору з використанням новітніх засобів музичної виразності та в поєднанні з церковною традицією, втілюють еволюцію митця; вони збагатили українську духовну музику новими оригінальними формами за змістом і характером музичного висловлювання.

Скромний регент Петро Гончаров відійшов у вічність 20 травня 1970 року.

Степан НАЛЄПА

ДЖЕРЕЛА:

Енциклопедичний довідник «Митці України», за редакцією А. Кудрицького, Київ 1992;

Енциклопедія українознавства, довідник «Українські композитори», упорядник М. Дитиняк, Едмонтон, 1986;

Духовна музика українських композиторів 20-х років XX ст., упорядкуванням М. Юрченка, 2004;

Українські хори та диригенти, М. Бурбан, Дрогобич, 2007;

Із сайтів «Наша парафія» і «Крилос». Українські композитори та диригенти.

Розділ 1

ЛІТУРГІЯ

ВЕЛИКА ЕКТЕНІЯ

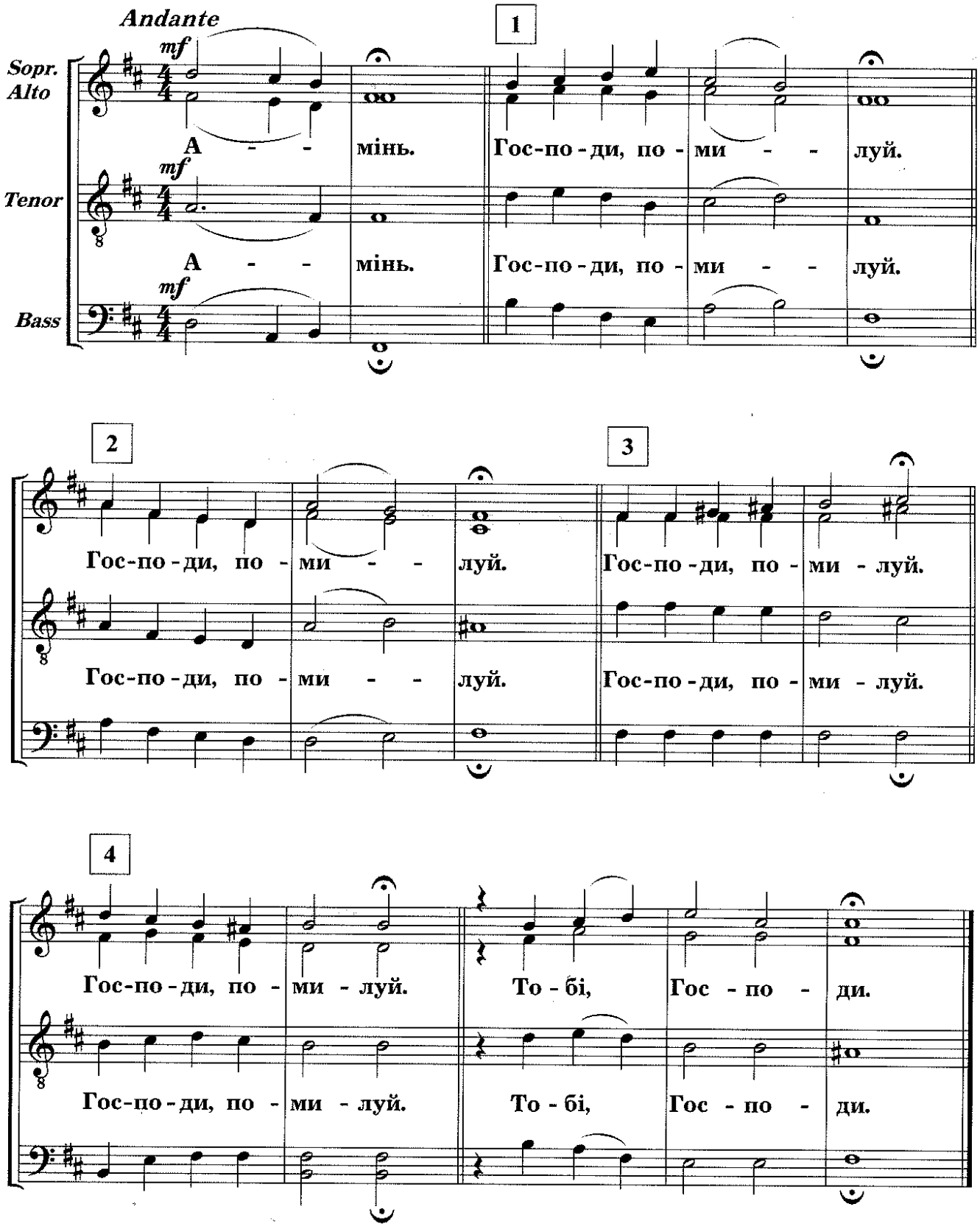

ПЕРШИЙ ПСАЛОМ ЗОБРАЖАЛЬНИЙ

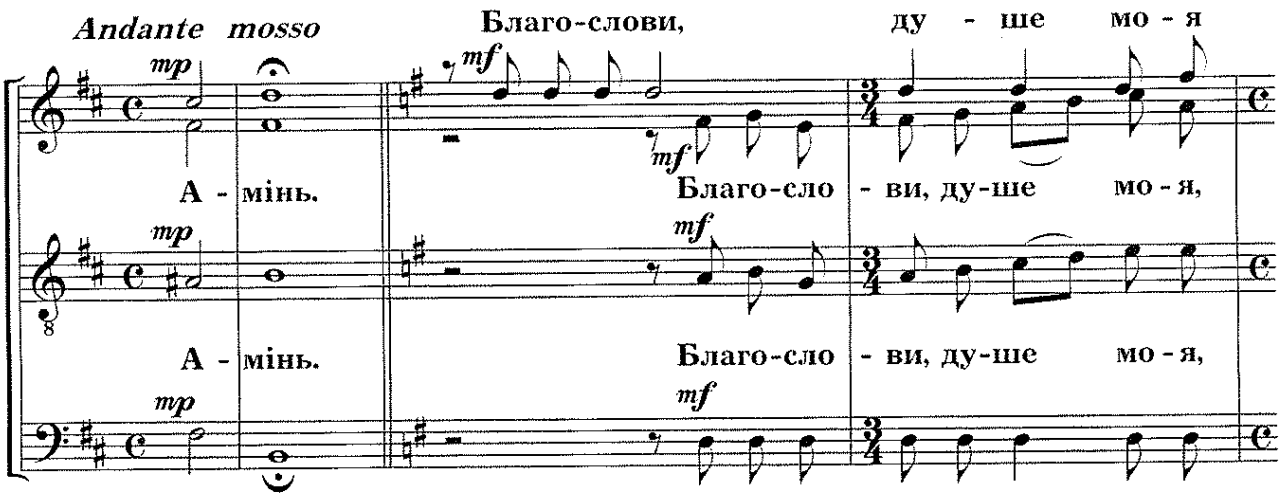

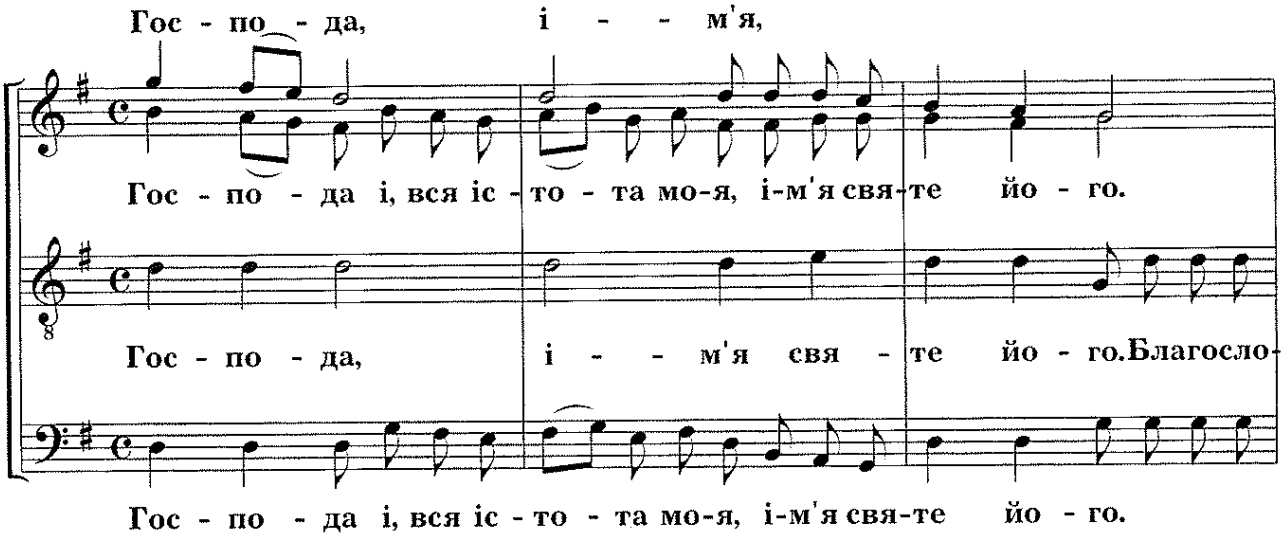

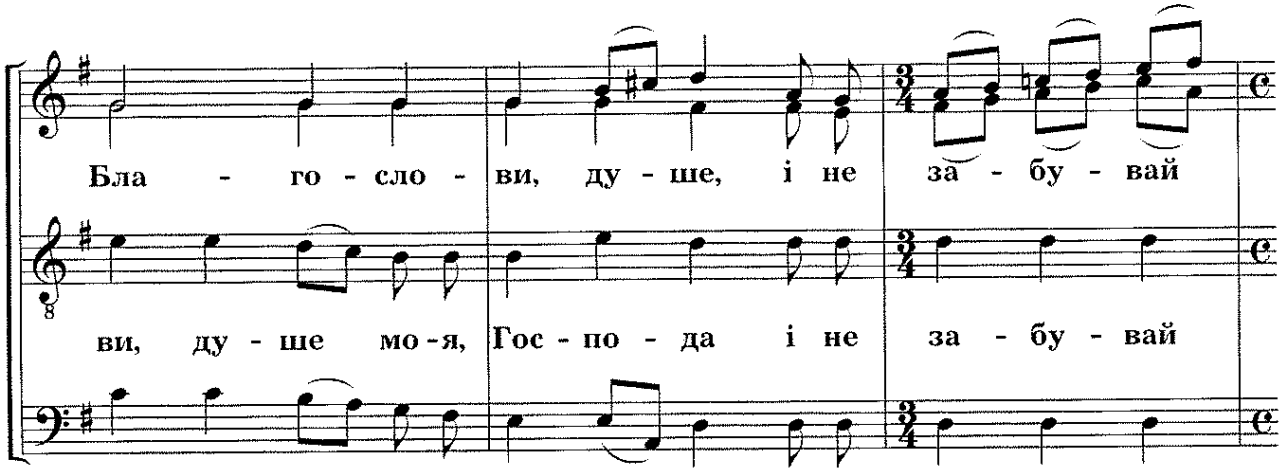

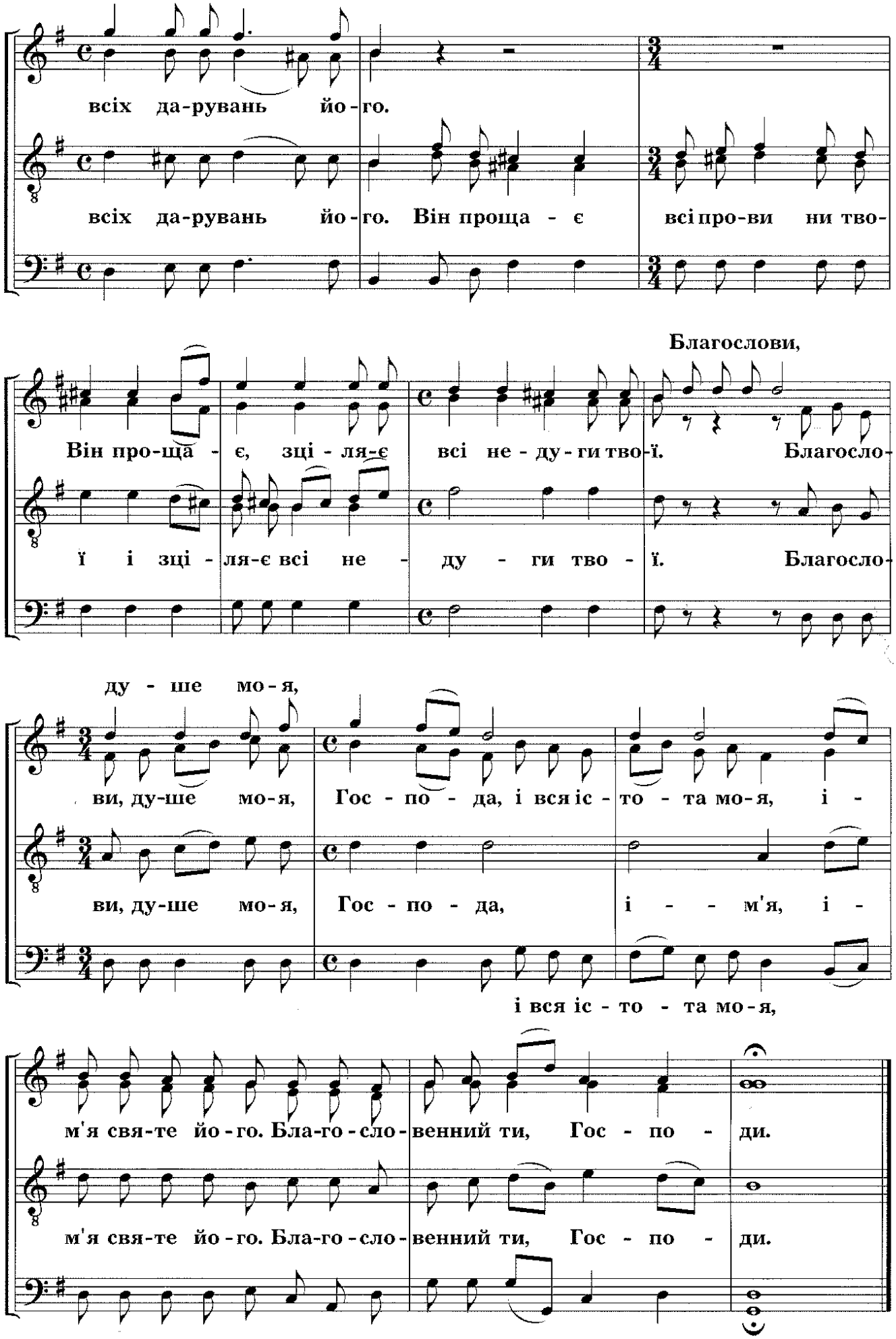
всіх да-рувань йо-го.
всіх да-рувань йо-го. Він проща-є всі про-ви ни тво-
Благослови,
Він про-ща-є, зці-ля-є всі не-ду-ги тво-ї. Благосло-
ї і зці-ля-є всі не-ду-ги тво-ї. Благосло-
ду-ше мо-я,
ви, ду-ше мо-я, Гос-по-да, і вся іс-то-та мо-я, і-
ви, ду-ше мо-я, Гос-по-да, і-м'я, і-
і вся іс-то-та мо-я,
м'я свя-те йо-го. Бла-го-сло-венний ти, Гос-по-ди.
м'я свя-те йо-го. Бла-го-сло-венний ти, Гос-по-ди.

ЄДИНОРОДНИЙ СИНУ

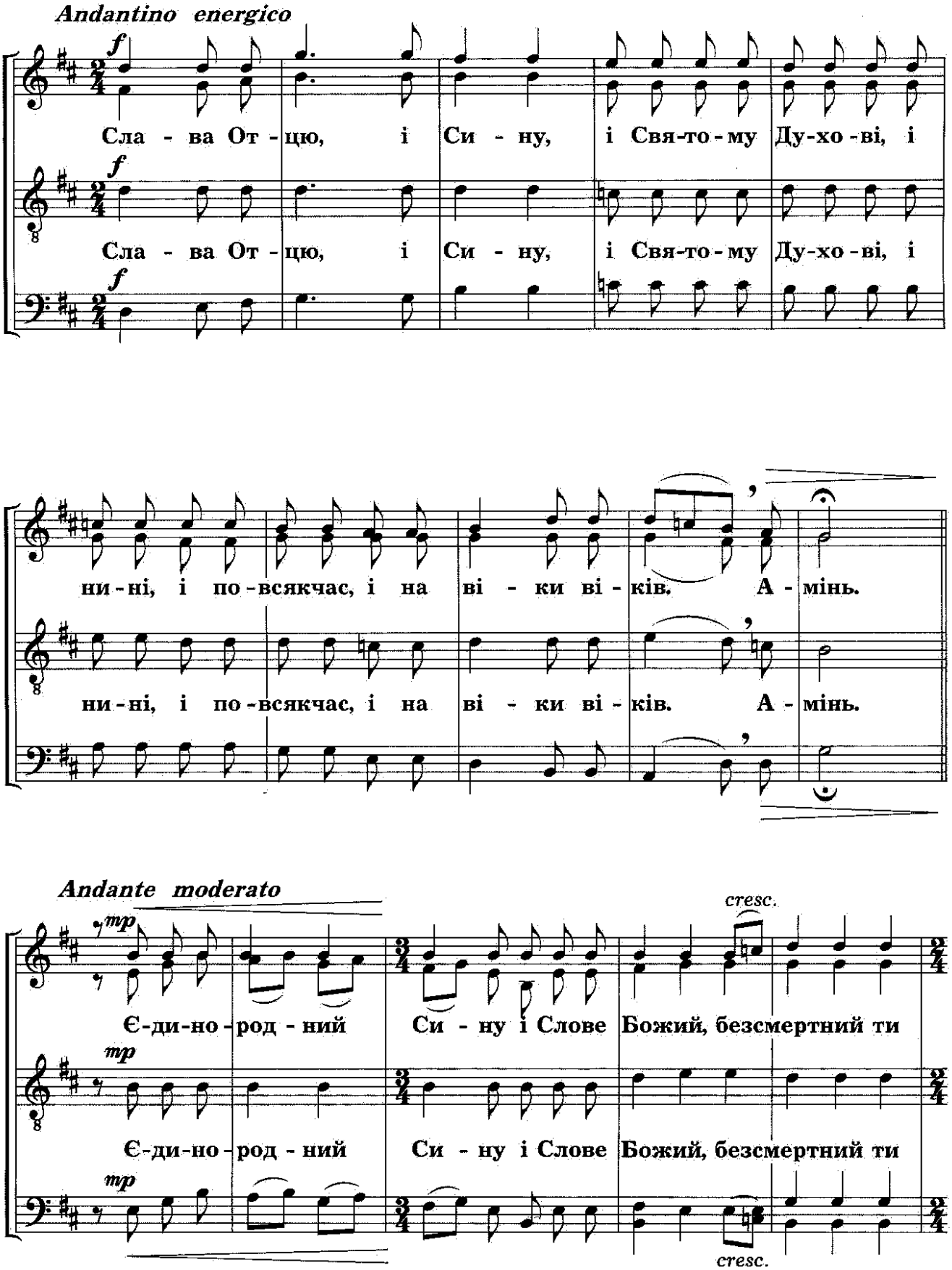

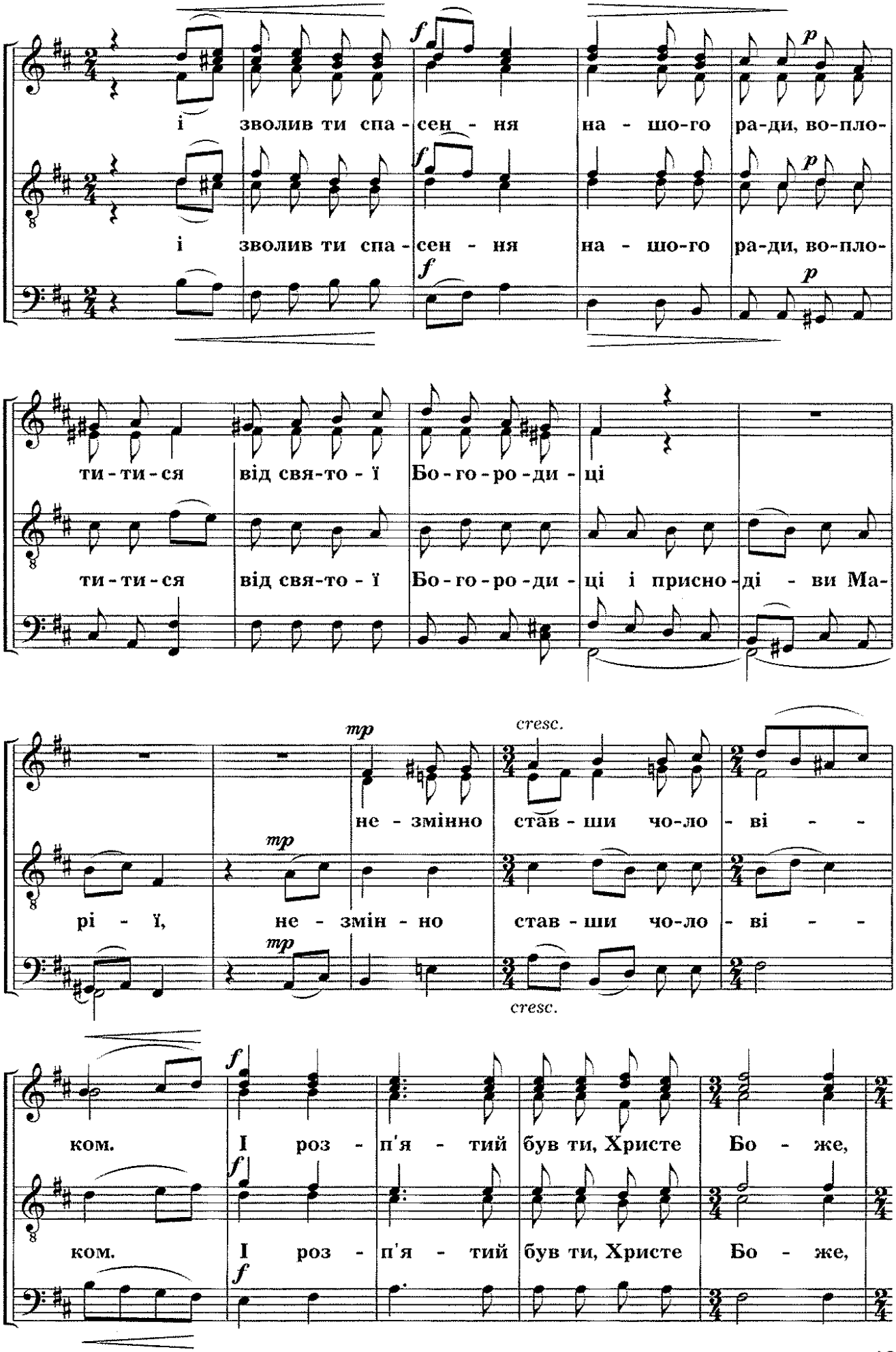
і зволив ти спа - сен - ня на - шо-го ра-ди, во-пло-
і зволив ти спа - сен - ня на - шо-го ра-ди, во-пло-
ти - ти - ся від свя-то - ї Бо - го - ро - ди - ці
ти - ти - ся від свя-то - ї Бо - го - ро - ди - ці і присно - ді - ви Ма-
cresc.
не - змінно став - ши чо-ло - ві - -
рі - ї, не - змін - но став - ши чо-ло - ві - -
cresc.
ком. І роз - п'я - тий був ти, Христе Бо - же,
ком. І роз - п'я - тий був ти, Христе Бо - же,

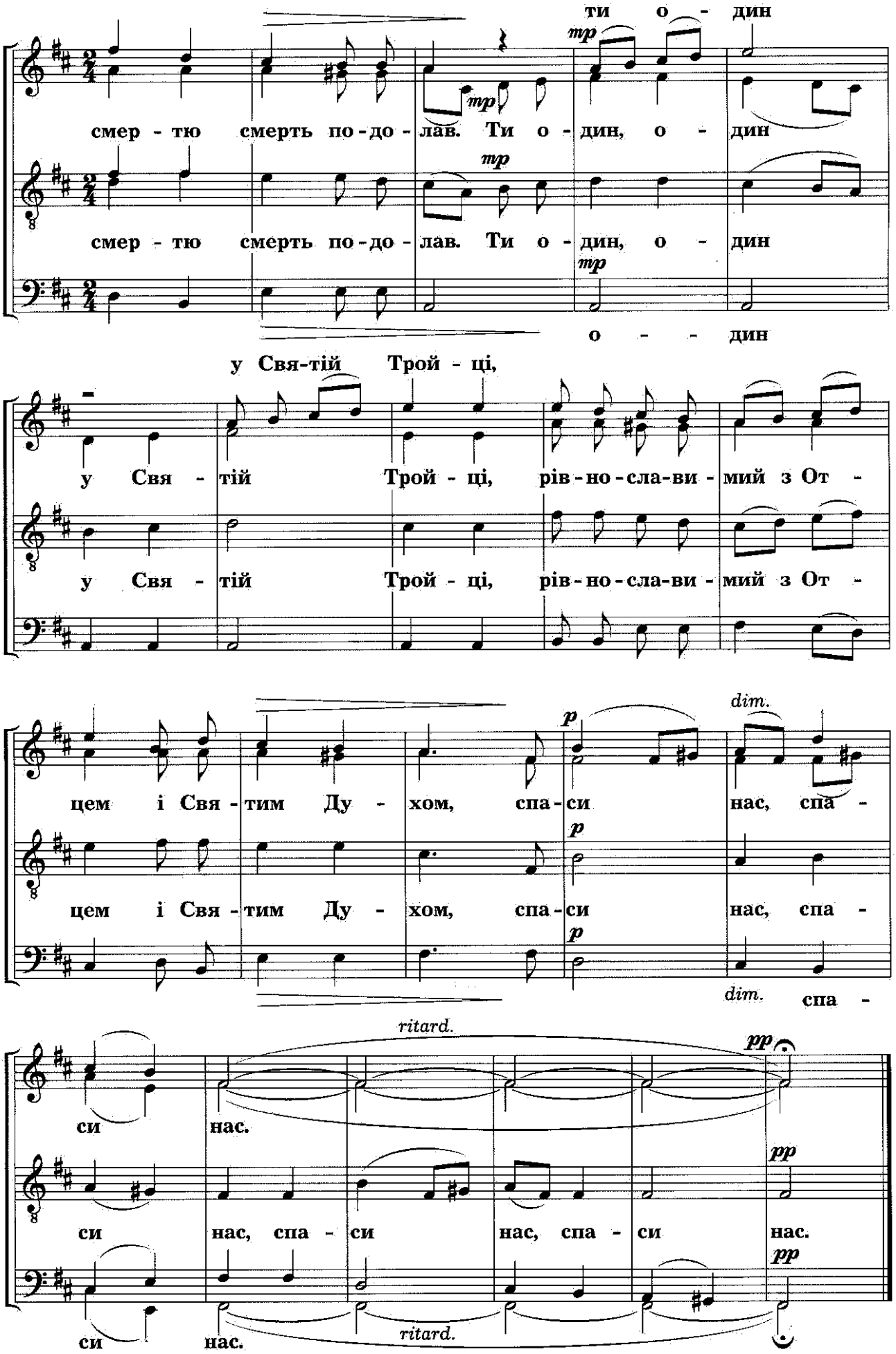
ти о - дин
mp
смер - тю смерть по-до - лав. Ти о - дин, о - дин
mp
смер - тю смерть по-до - лав. Ти о - дин, о - дин
mp
о - - дин
у Свя-тій Трой - ці,
у Свя - тій Трой - ці, рів-но-сла-ви - мий з От -
у Свя - тій Трой - ці, рів-но-сла-ви - мий з От -
dim.
p
цем і Свя - тим Ду - хом, спа - си нас, спа -
p
цем і Свя - тим Ду - хом, спа - си нас, спа -
p
dim.
спа -
ritard.
pp
си нас.
pp
си нас, спа - си нас, спа - си нас.
pp
си нас.
ritard.

МАЛА ЕКТЕНІЯ

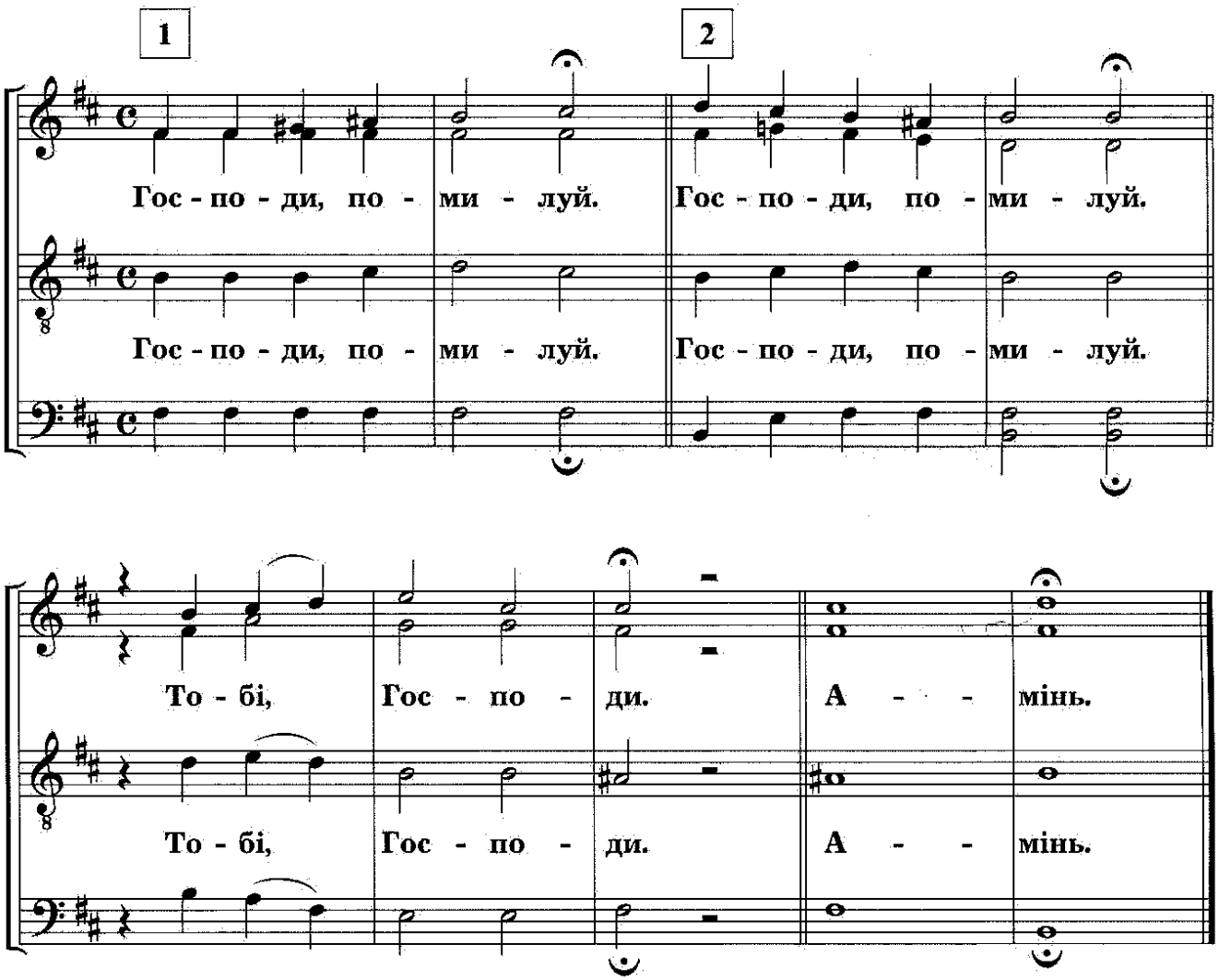

У ЦАРСТВІ ТВОЇМ

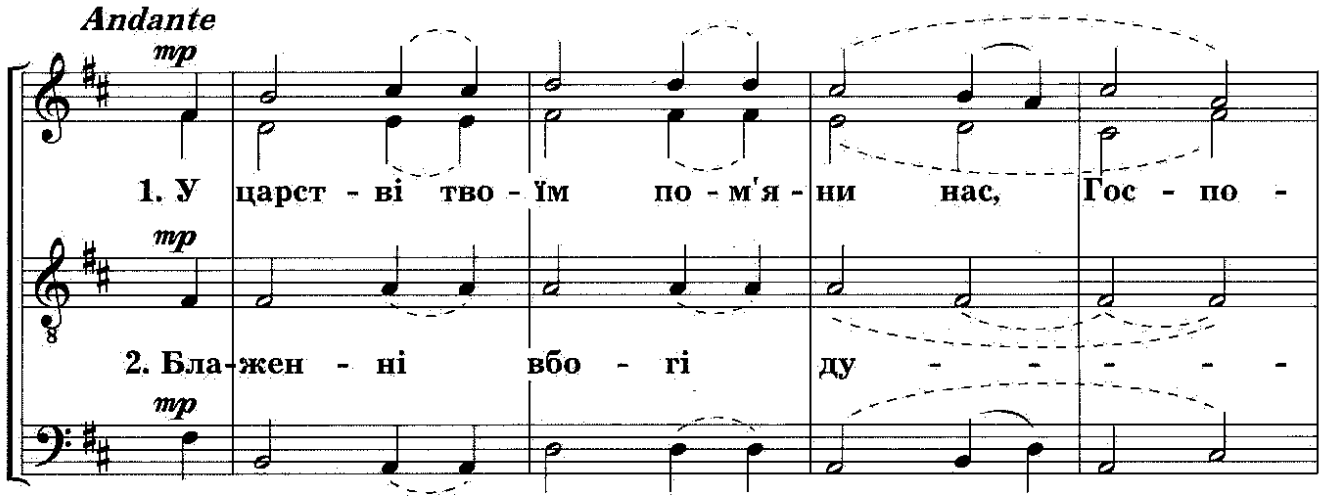

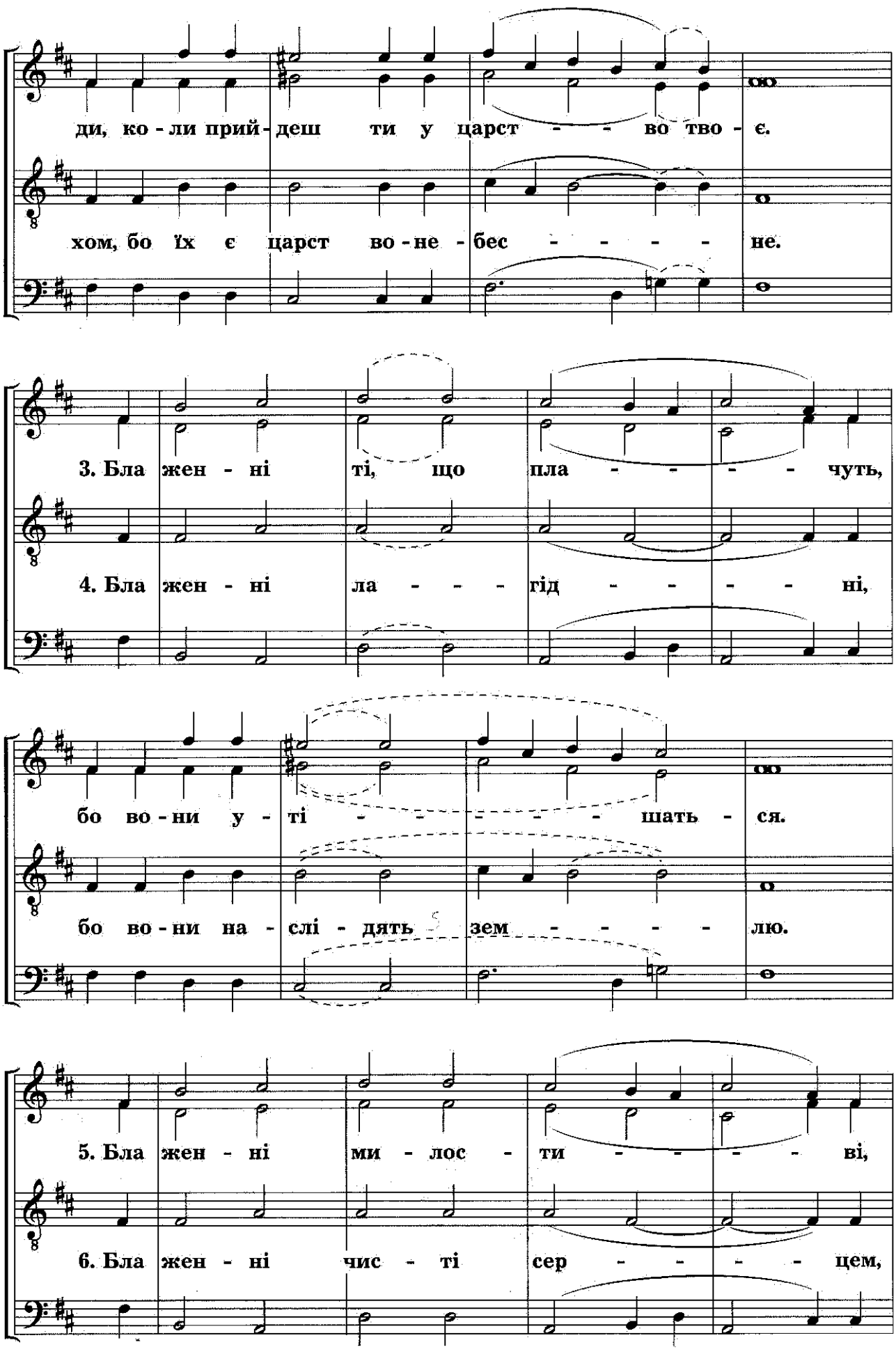
ди, ко - ли прий - деш ти у царст - - во тво - є.
хом, бо їх є царст во - не - бес - - - - - не.
3. Бла жен - ні ті, що пла - - - - - чуть,
4. Бла жен - ні ла - - - - гід - - - - - ні,
бо во - ни у - ті - - - - - - - шать - ся.
бо во - ни на - слі - дять зем - - - - - лю.
5. Бла жен - ні ми - лос - ти - - - - - ві,
6. Бла жен - ні чис - ті сер - - - - - цем,

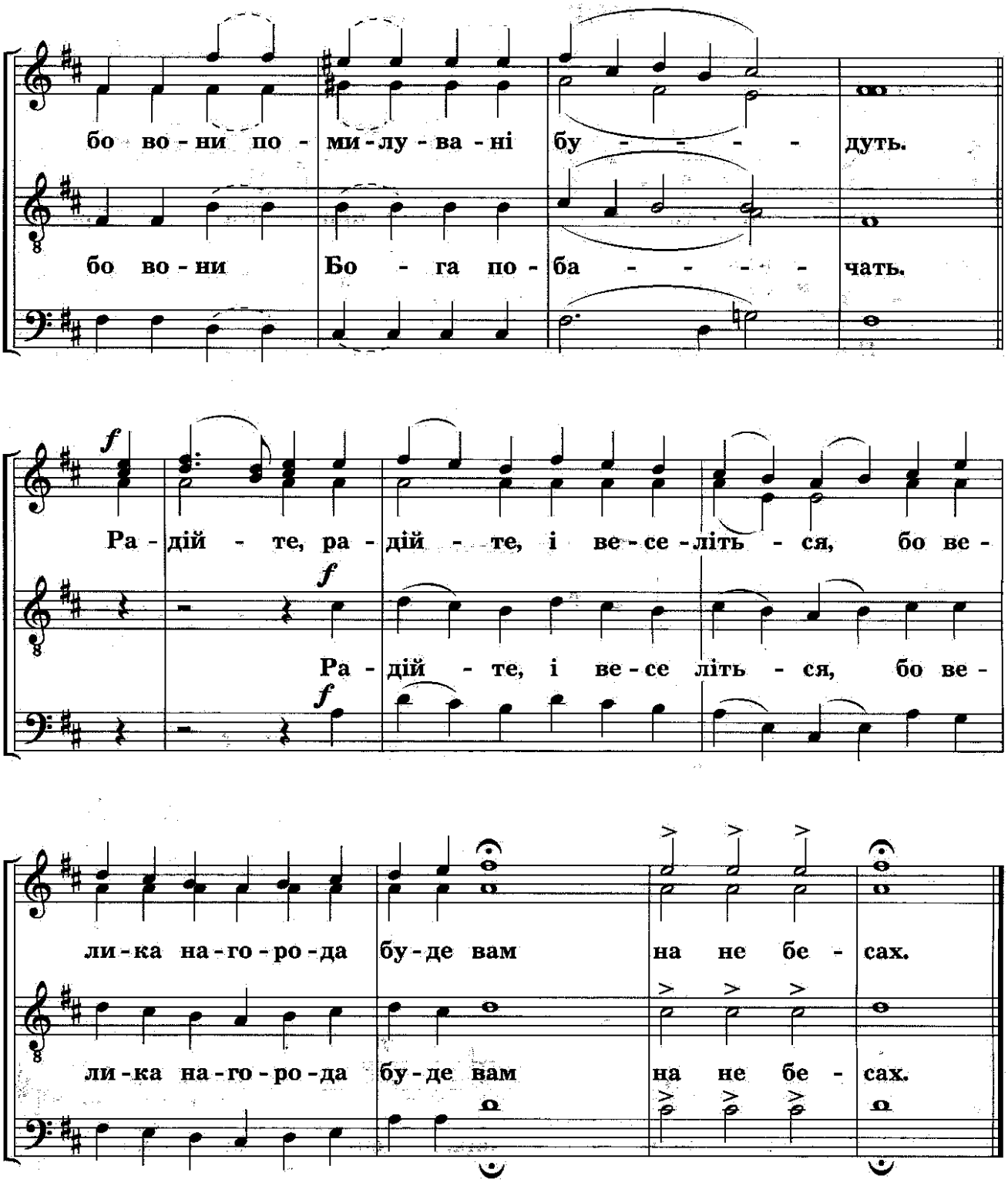
бо во - ни по - ми - лу - ва - ні бу - - - - - дуть.
бо во - ни Бо - га по - ба - - - - - чать.
f
Ра - дій - те, ра - дій - те, і ве - се - літь - ся, бо ве -
f
Ра - дій - те, і ве - се літь - ся, бо ве -
f
ли - ка на - го - ро - да бу - де вам на не бе - сах.
ли - ка на - го - ро - да бу - де вам на не бе - сах.

МОЛИТВА ВХОДУ

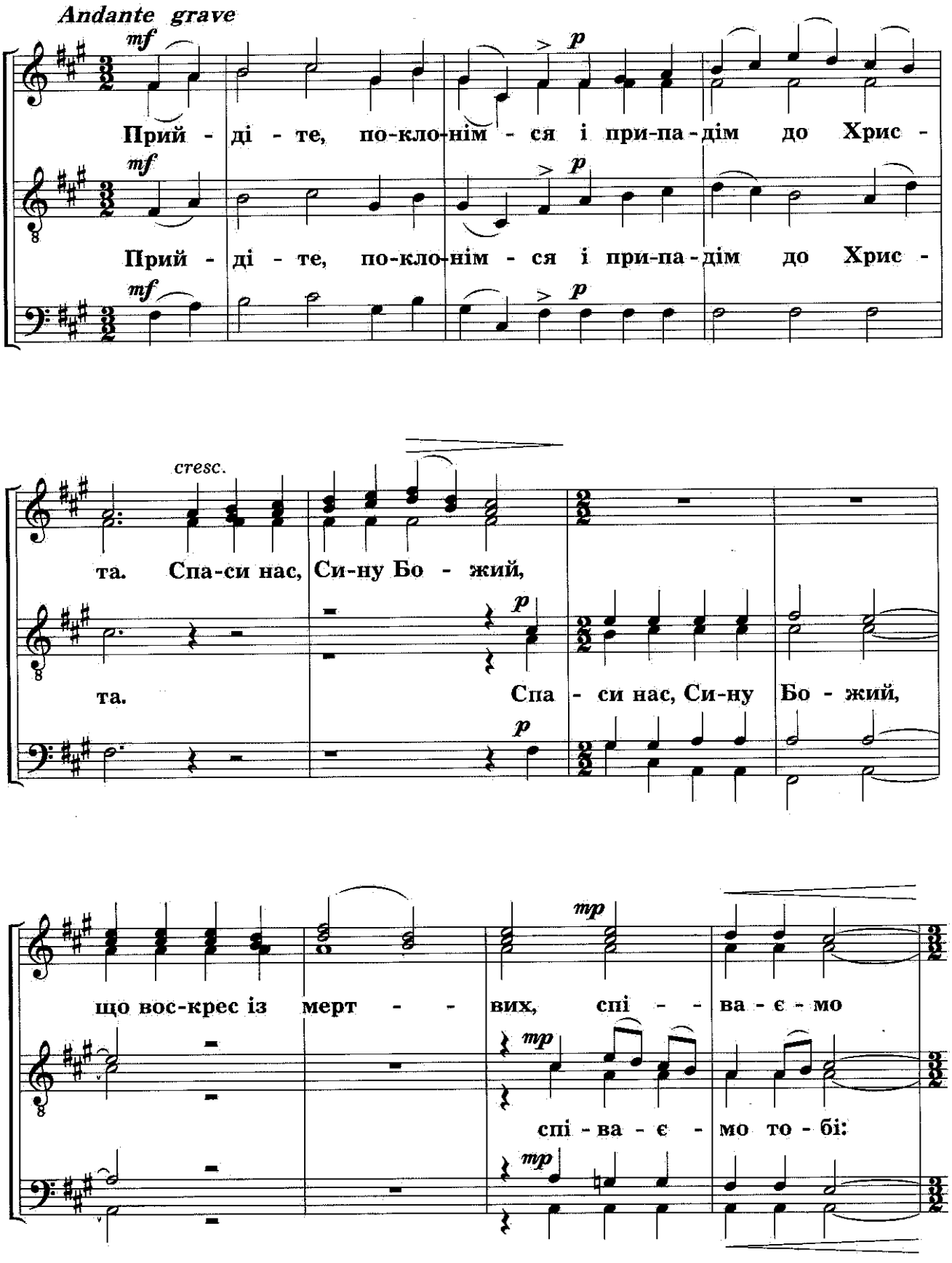

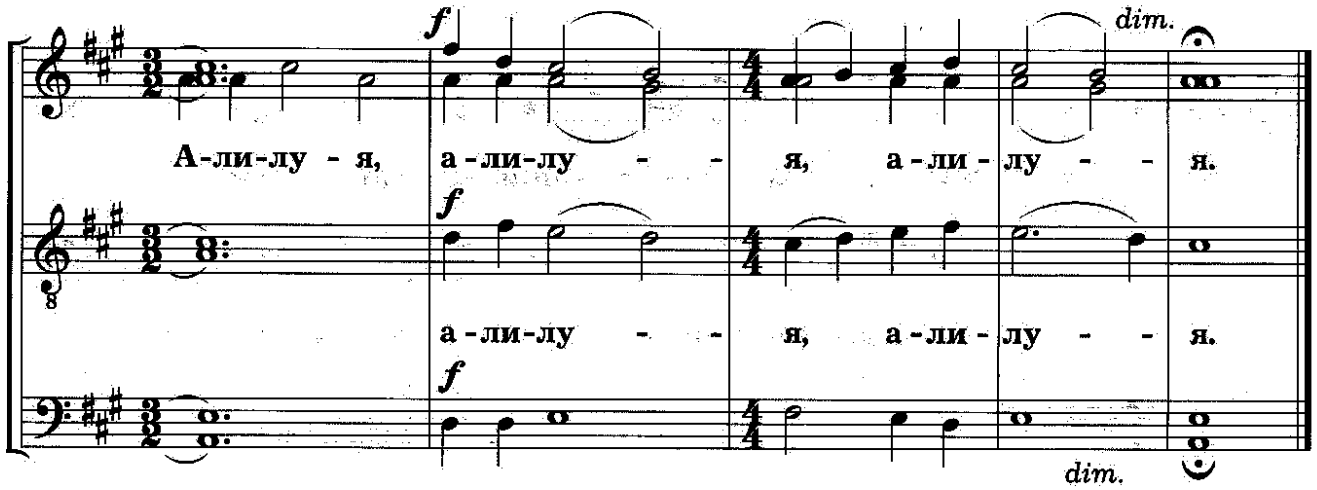
f
dim.
А-ли-лу - я, а - ли-лу - - я, а - ли - лу - - я.
f
а - ли-лу - - я, а - ли - лу - - я.
f
dim.

СВЯТИЙ БОЖЕ

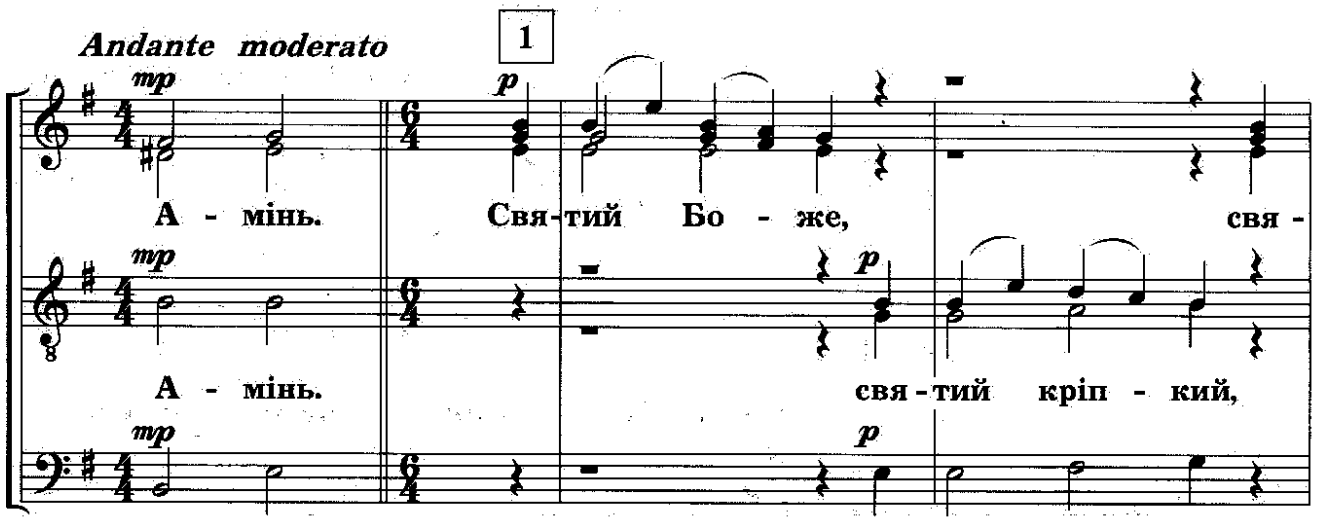
Andante moderato
1
mp
p
А - мінь. Свя - тий Бо - же, свя -
mp
p
А - мінь. свя - тий кріп - кий,
mp
p

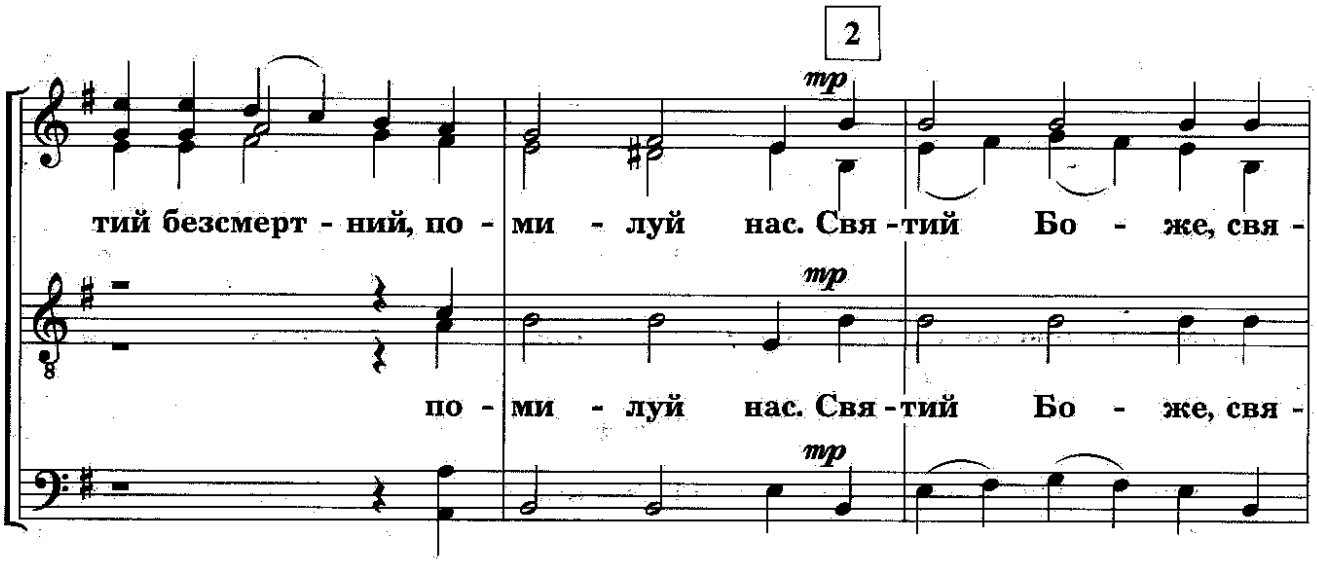
2
mp
тий безсмерт - ний, по - ми - луй нас. Свя - тий Бо - же, свя -
mp
по - ми - луй нас. Свя - тий Бо - же, свя -
mp

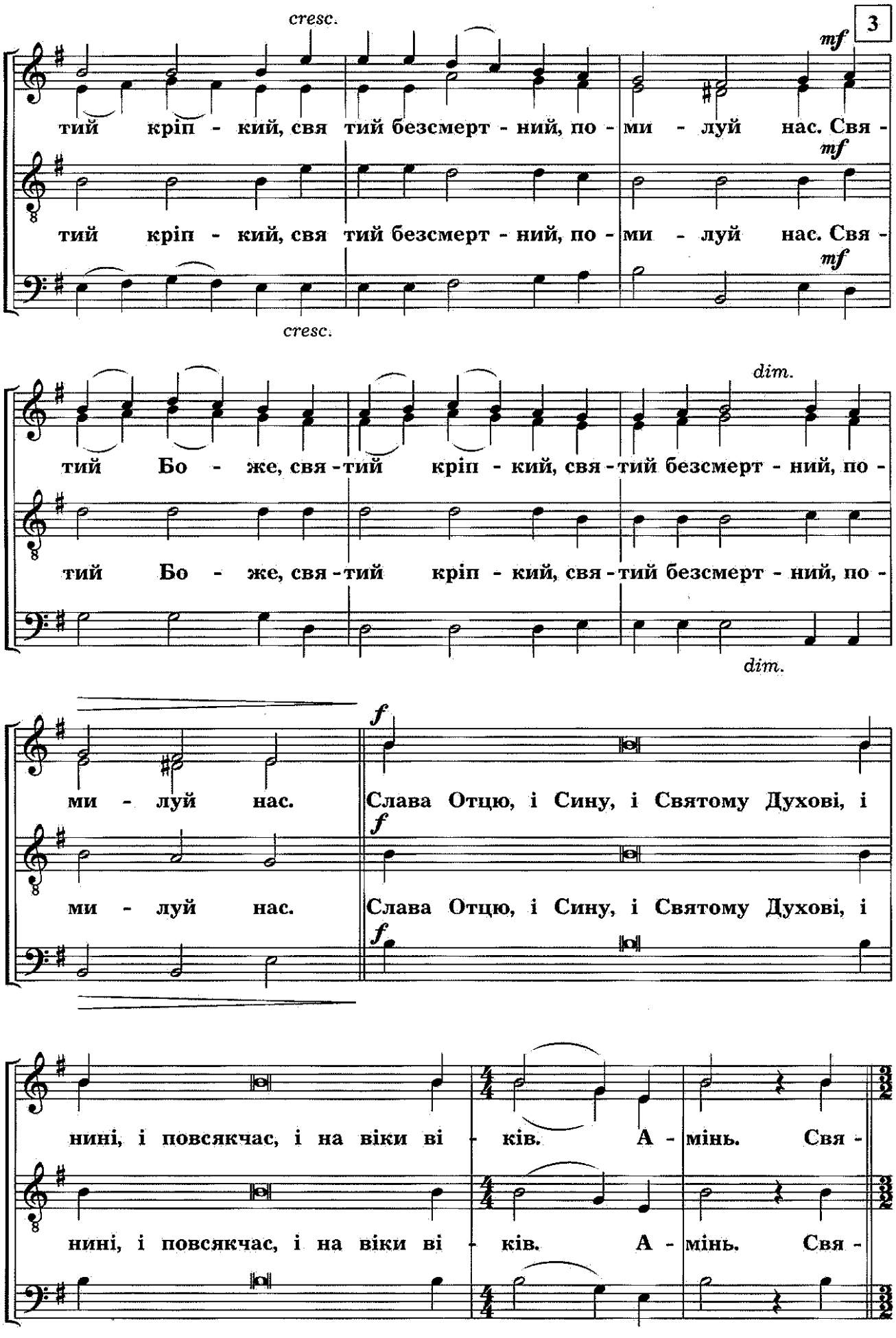
3
cresc.
mf
тий кріп - кий, свя тий безсмерт - ний, по - ми - луй нас. Свя -
mf
тий кріп - кий, свя тий безсмерт - ний, по - ми - луй нас. Свя -
mf
cresc.
dim.
тий Бо - же, свя - тий кріп - кий, свя - тий безсмерт - ний, по -
тий Бо - же, свя - тий кріп - кий, свя - тий безсмерт - ний, по -
dim.
f
ми - луй нас.
Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і
f
ми - луй нас.
Слава Отцю, і Сину, і Святому Духові, і
f
нині, і повсякчас, і на віки ві - ків. А - мінь. Свя -
нині, і повсякчас, і на віки ві - ків. А - мінь. Свя -

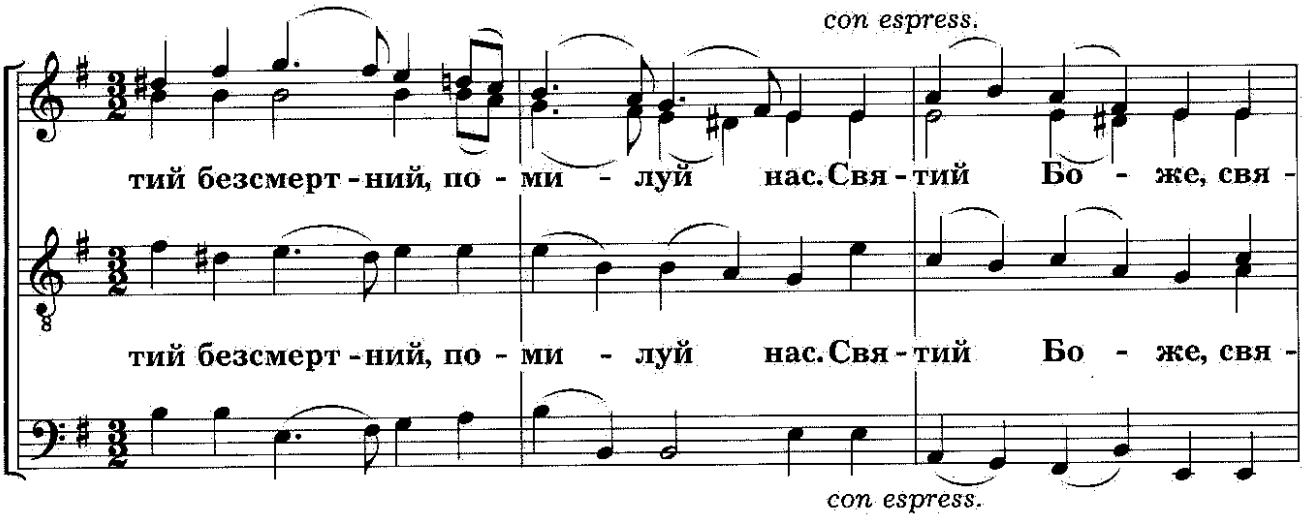
con espress.
тий безсмерт - ний, по - ми - луй нас. Свя - тий Бо - же, свя -
тий безсмерт - ний, по - ми - луй нас. Свя - тий Бо - же, свя -
con espress.

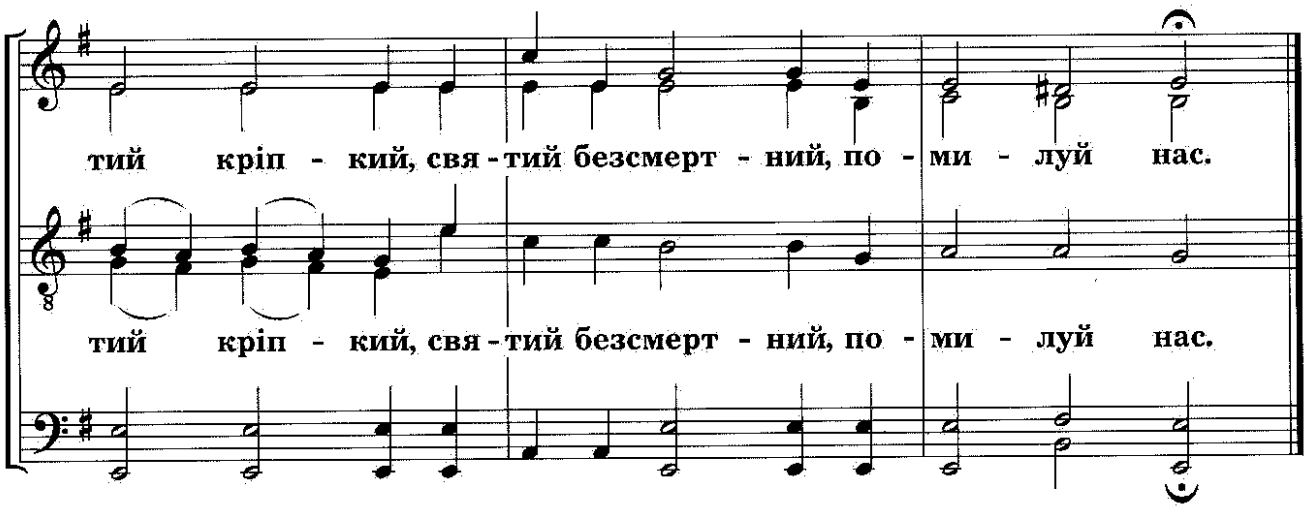
тий кріп - кий, свя - тий безсмерт - ний, по - ми - луй нас.
тий кріп - кий, свя - тий безсмерт - ний, по - ми - луй нас.

АЛИЛУЯ

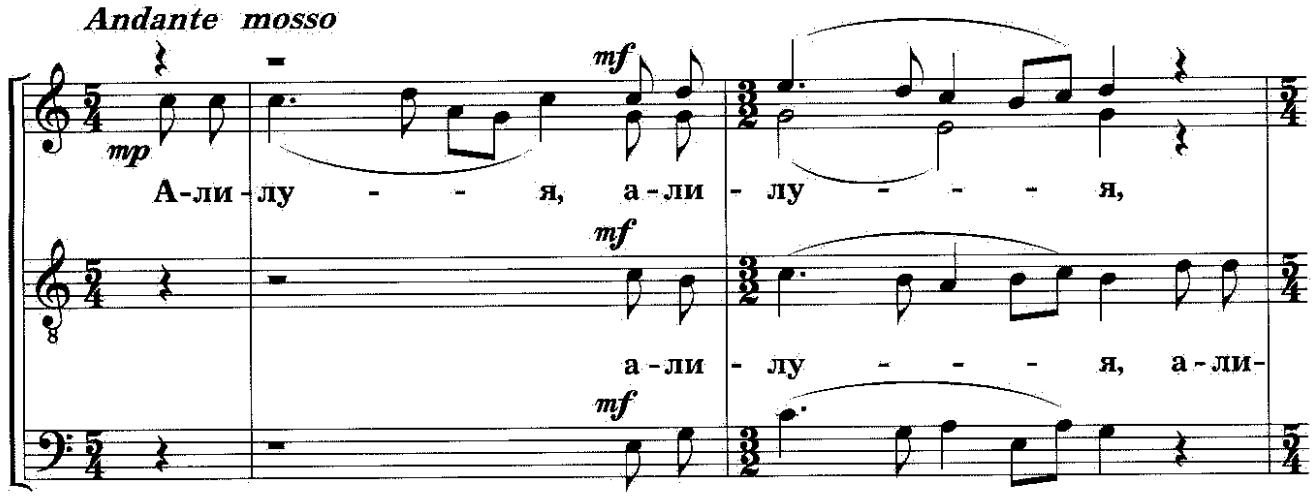
Andante mosso
mp
mf
А - ли - лу - - - я, а - ли - лу - - - я,
mf
а - ли - лу - - - я, а - ли -
mf

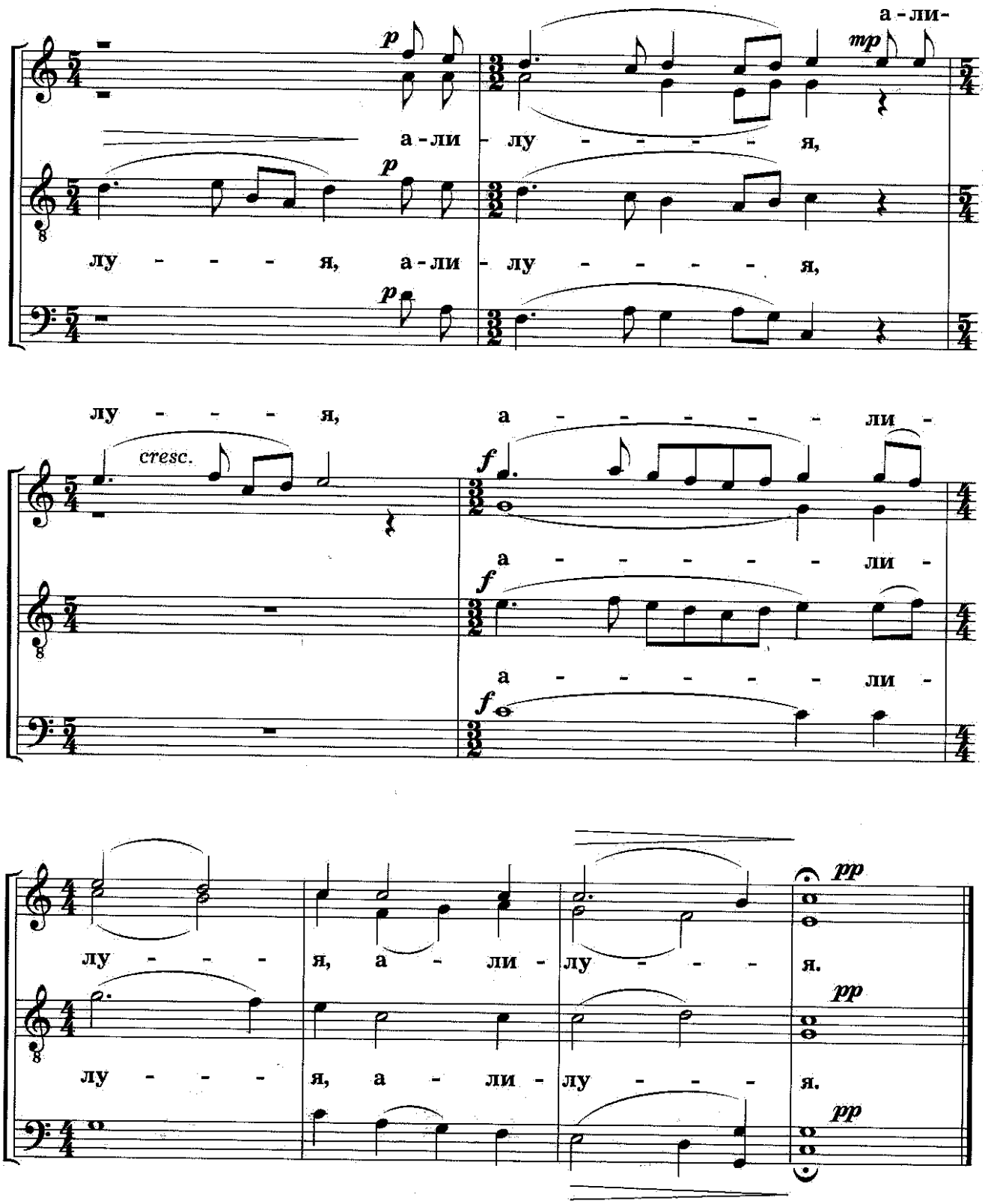
а - ли -
p
mp
а - ли - лу - - - - - я,
лу - - - - я, а - ли - лу - - - - - я,
лу - - - - я, а - - - - - - ли -
cresc.
f
а - - - - - - ли -
а - - - - - - ли -
лу - - - - я, а - ли - лу - - - - я.
pp
лу - - - - я, а - ли - лу - - - - я.

ЄВАНГЕЛІЄ

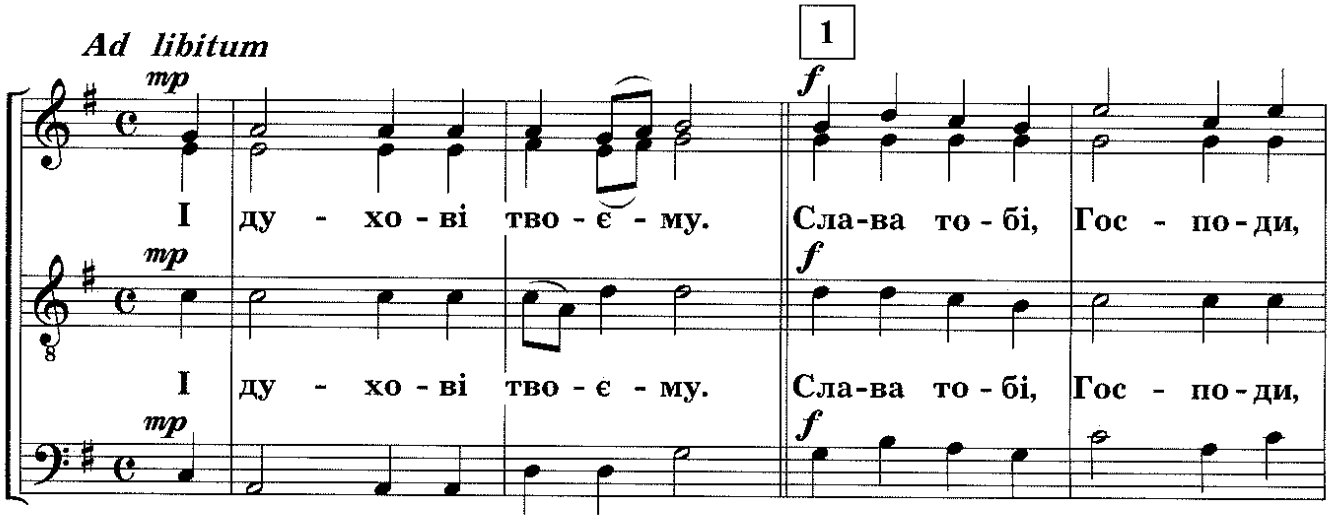
Ad libitum
1
mp
f
І ду - хо - ві тво - є - му. Сла-ва то - бі, Гос - по - ди,
І ду - хо - ві тво - є - му. Сла-ва то - бі, Гос - по - ди,

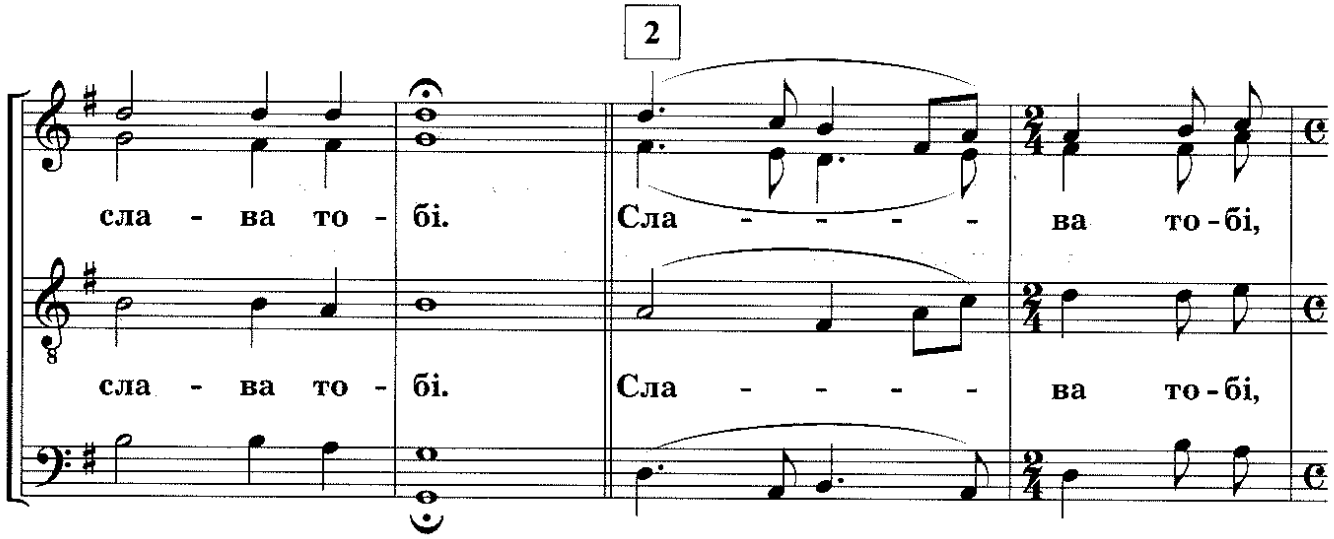
2
сла - ва то - бі. Сла - - - - ва то - бі,
сла - ва то - бі. Сла - - - - ва то - бі,

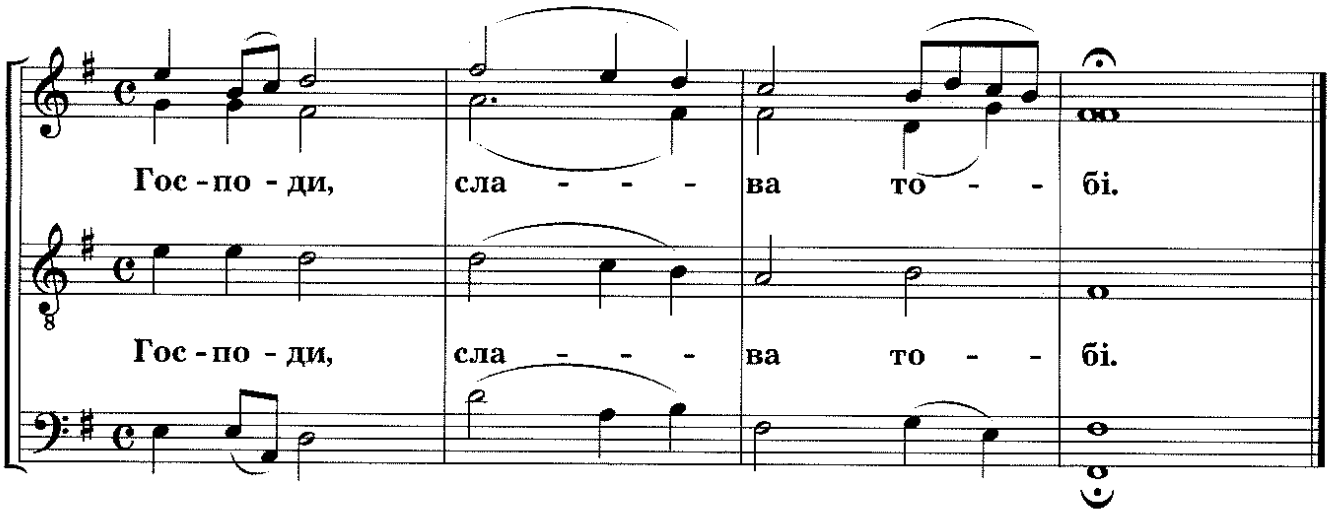
Гос - по - ди, сла - - - ва то - - бі.
Гос - по - ди, сла - - - ва то - - бі.

ЕКТЕНІЯ УСИЛЬНОГО БЛАГАННЯ

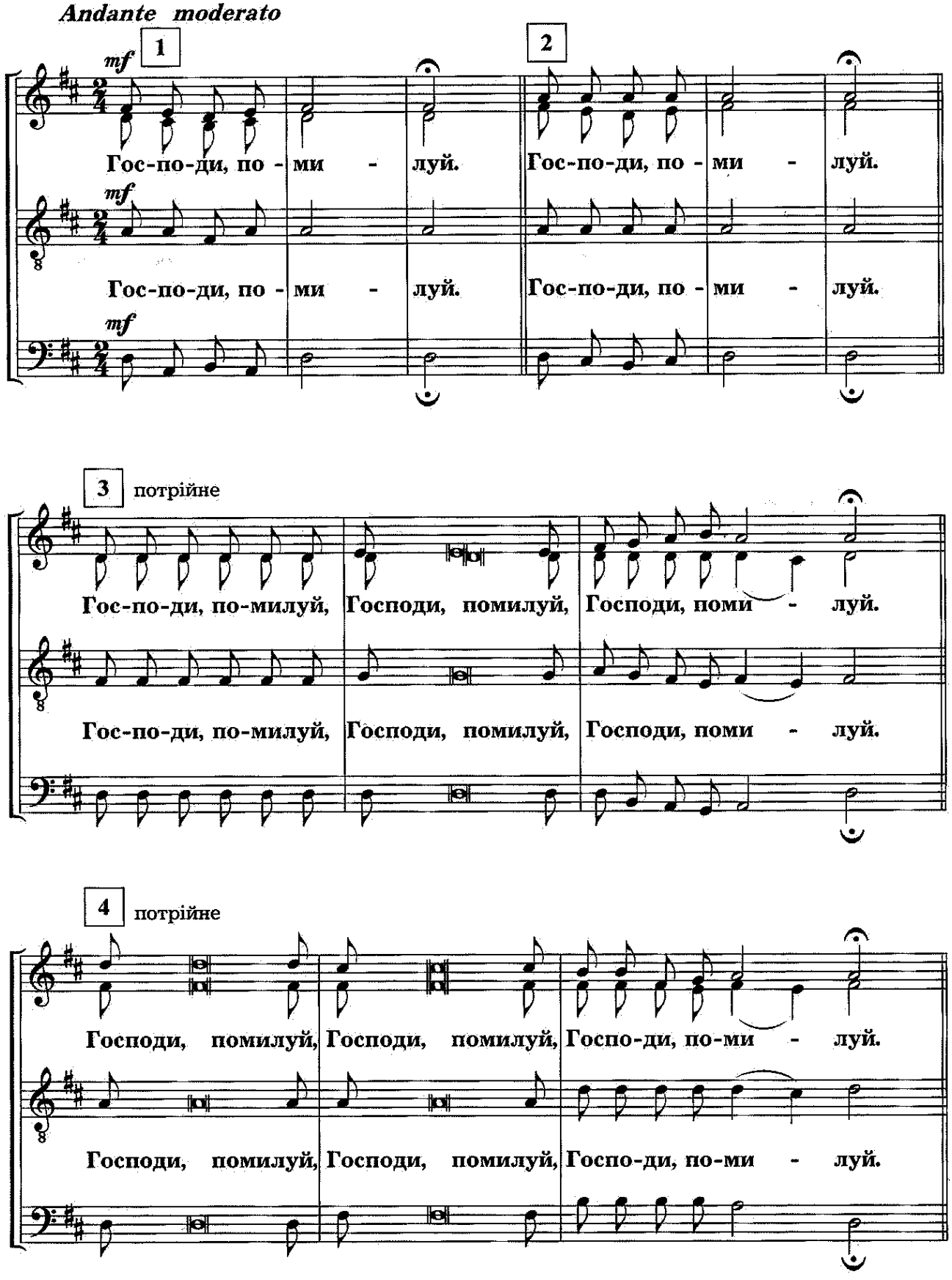

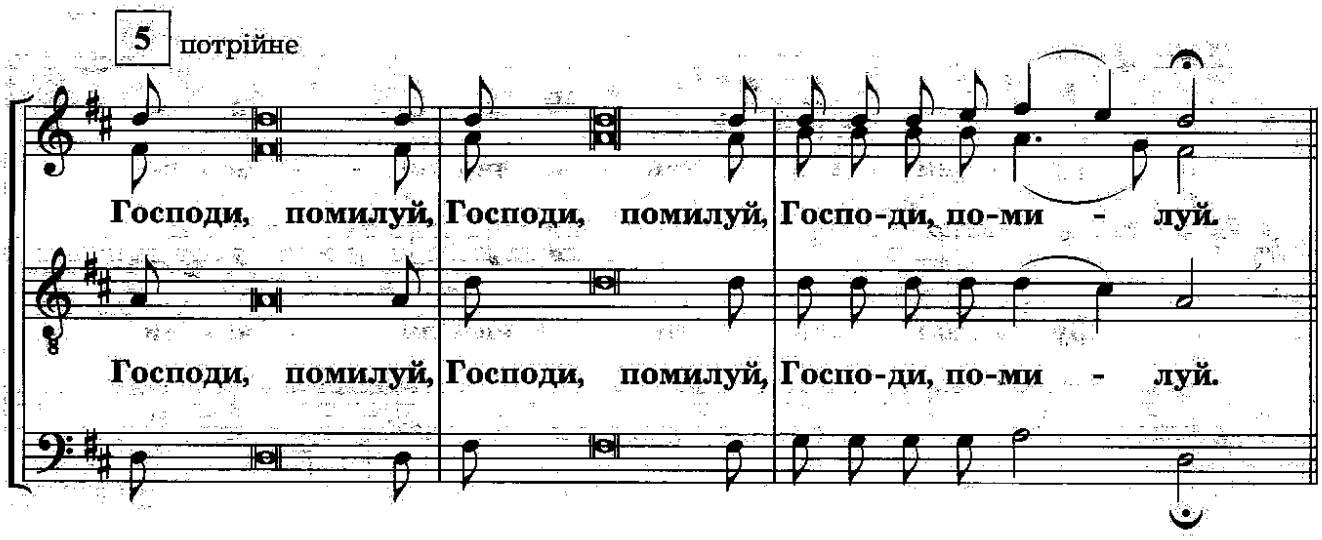

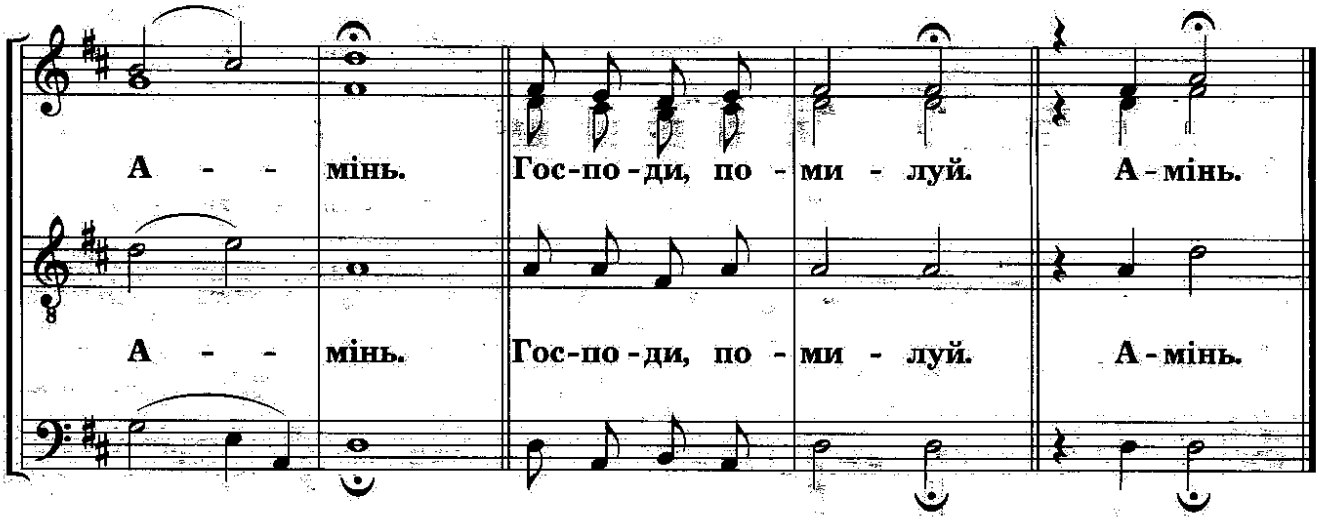

ХЕРУВИМСЬКА ПІСНЯ

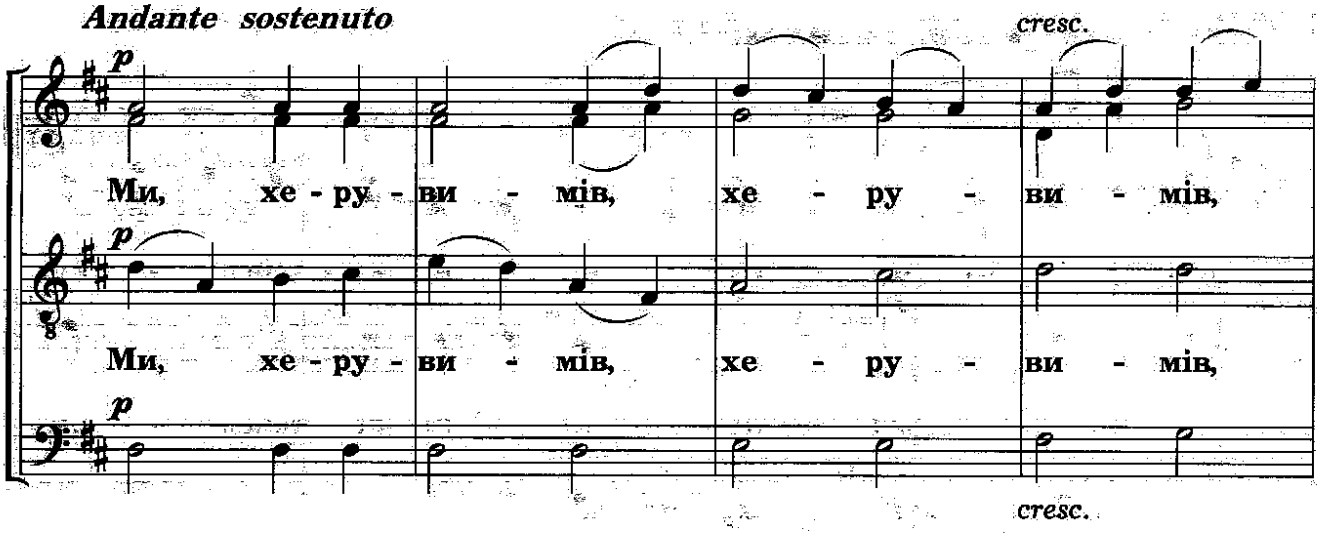

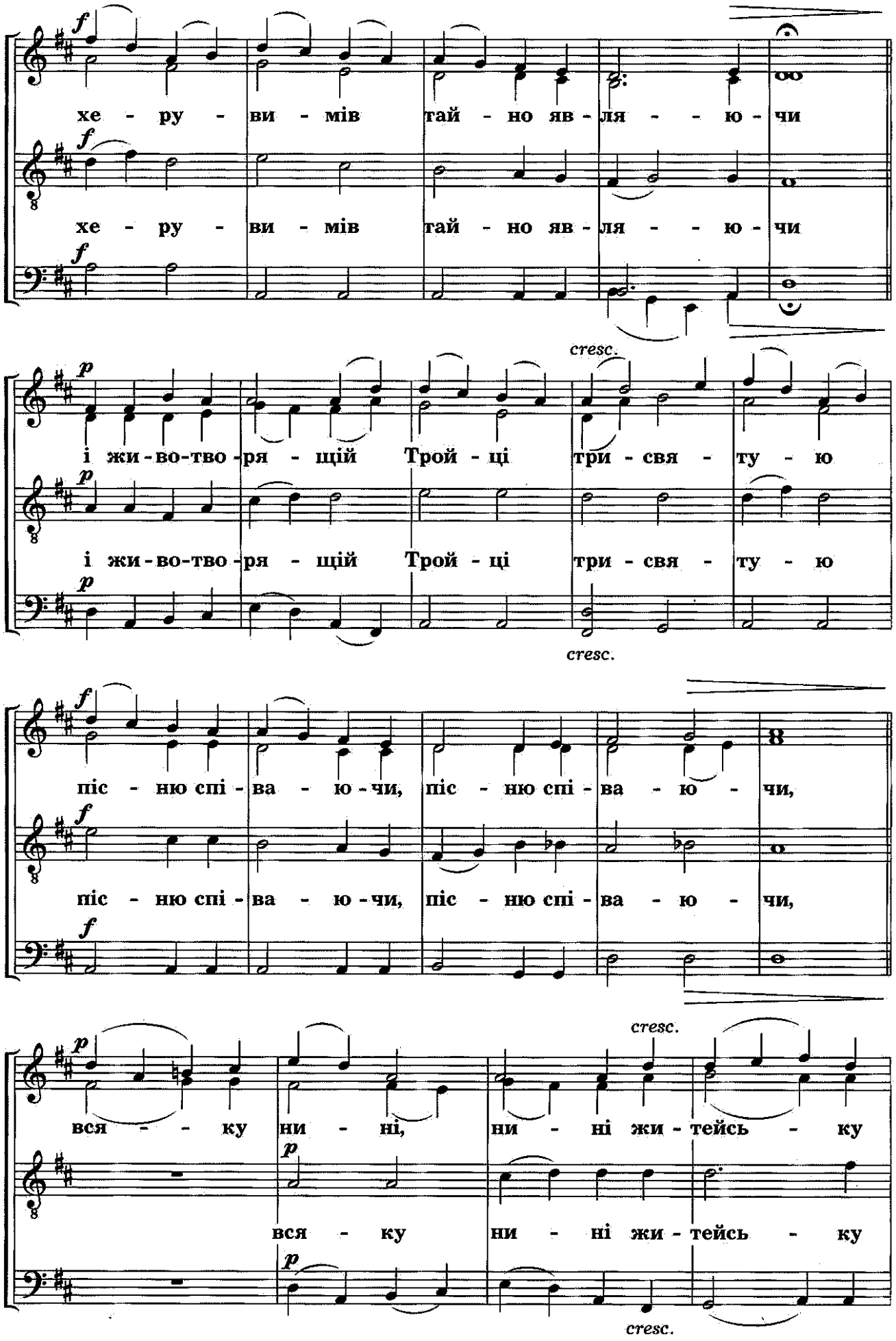
f
хе - ру - ви - мів тай - но яв - ля - - ю - чи
f
хе - ру - ви - мів тай - но яв - ля - - ю - чи
f
cresc.
p
і жи - во-тво - ря - щій Трой - ці три - свя - ту - ю
p
і жи - во-тво - ря - щій Трой - ці три - свя - ту - ю
p
cresc.
f
піс - ню спі - ва - ю - чи, піс - ню спі - ва - ю - чи,
f
піс - ню спі - ва - ю - чи, піс - ню спі - ва - ю - чи,
f
cresc.
p
вся - - ку ни - ні, ни - ні жи - тейсь - ку
p
вся - ку ни - ні жи - тейсь - ку
p
cresc.

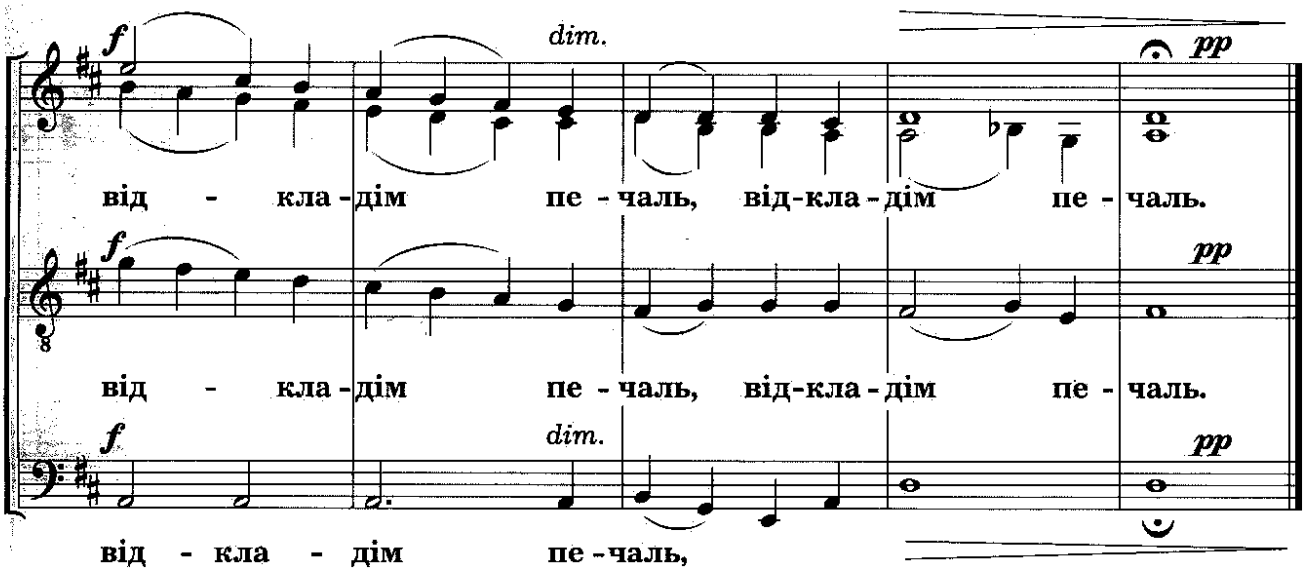

ВЕЛИКИЙ ВХІД ІЗ ЧЕСНИМИ ДАРАМИ

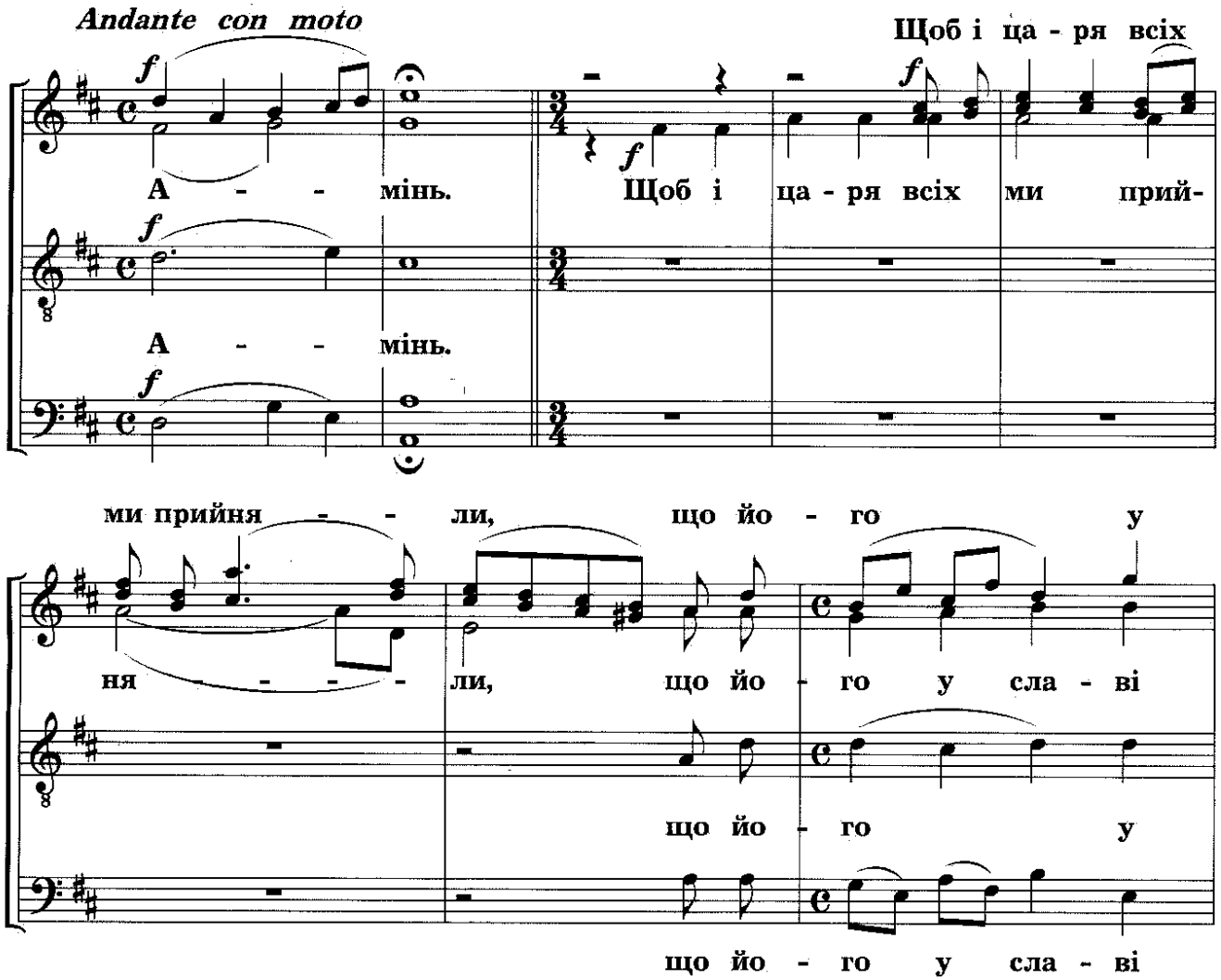

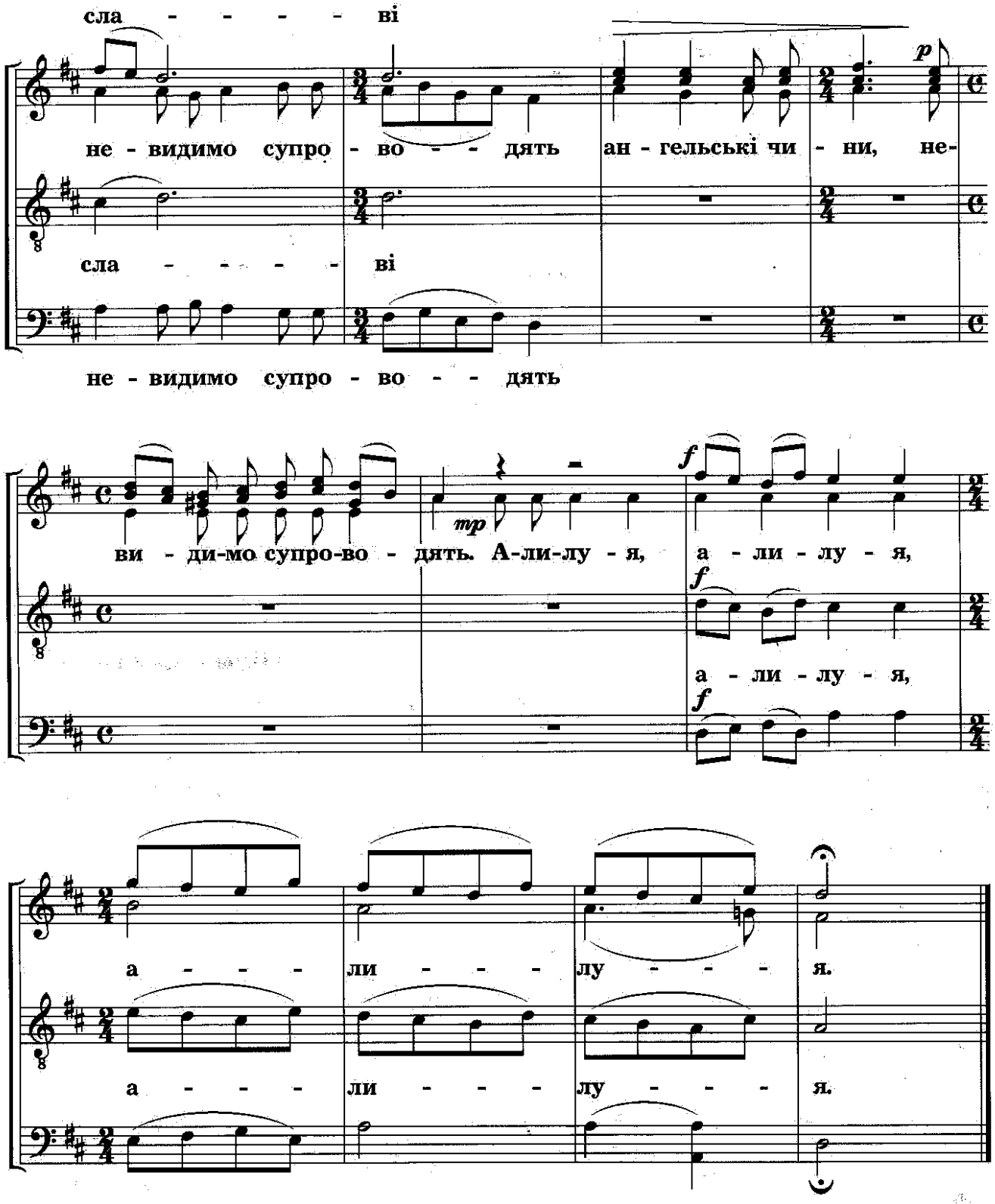
сла - - - - - ві
не - видимо супро - во - - - дять ан - гельські чи - ни, не-
сла - - - - - ві
не - видимо супро - во - - - дять
ви - ди-мо супро-во - дять. А-ли-лу - я, а - ли - лу - я,
а - ли - лу - я,
а - - - ли - - - лу - - - я.
а - - - ли - - - лу - - - я.

ПРОХАЛЬНА ЕКТЕНІЯ

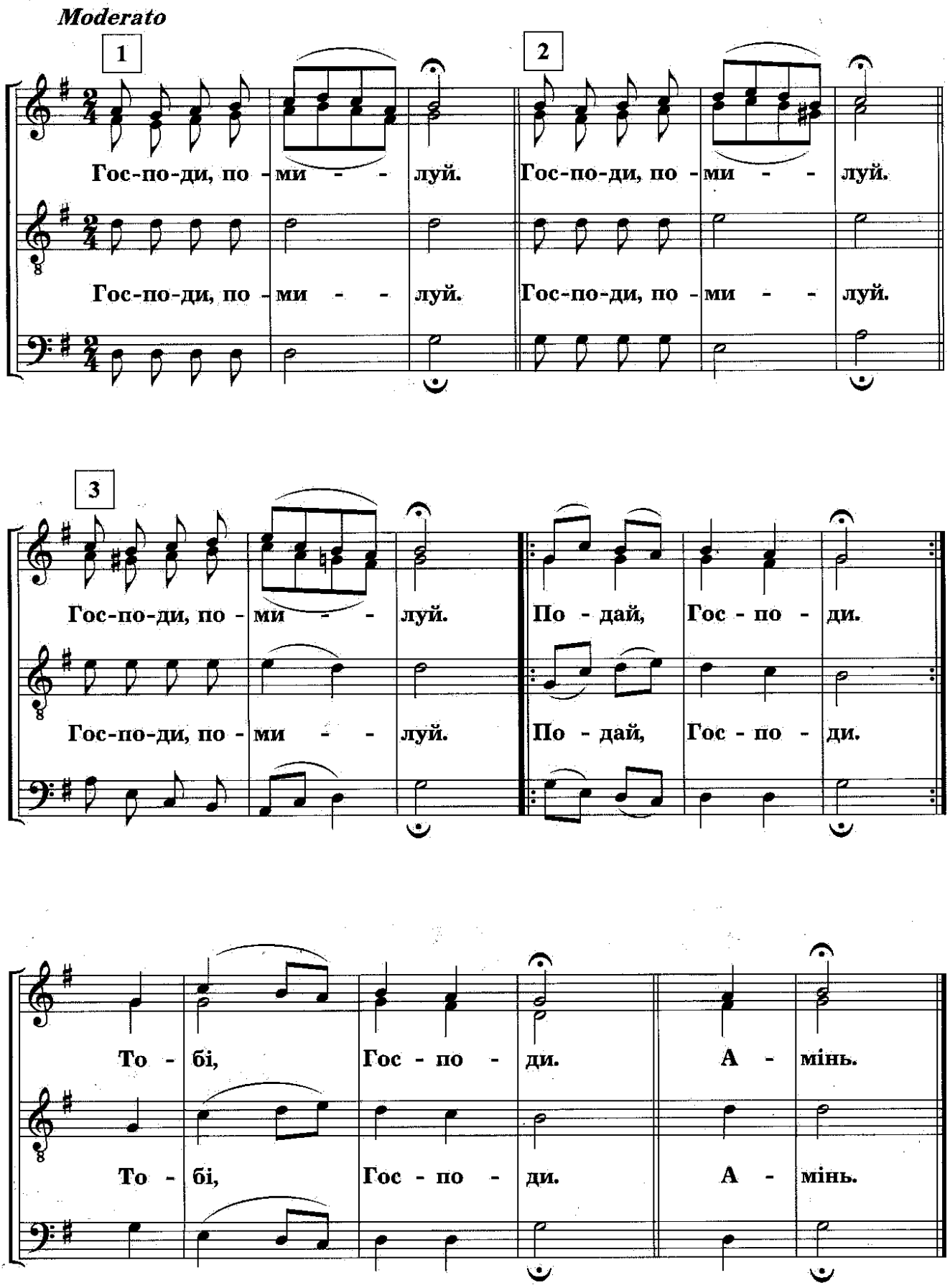

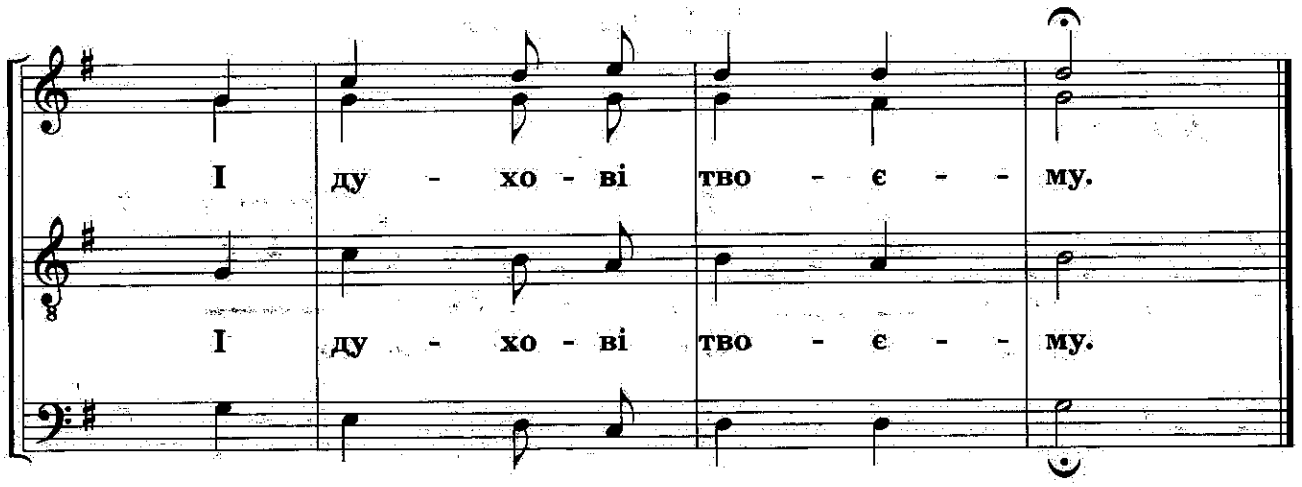
І ду - хо - ві тво - є - - му.
І ду - хо - ві тво - є - - му.

ОТЦЯ І СИНА

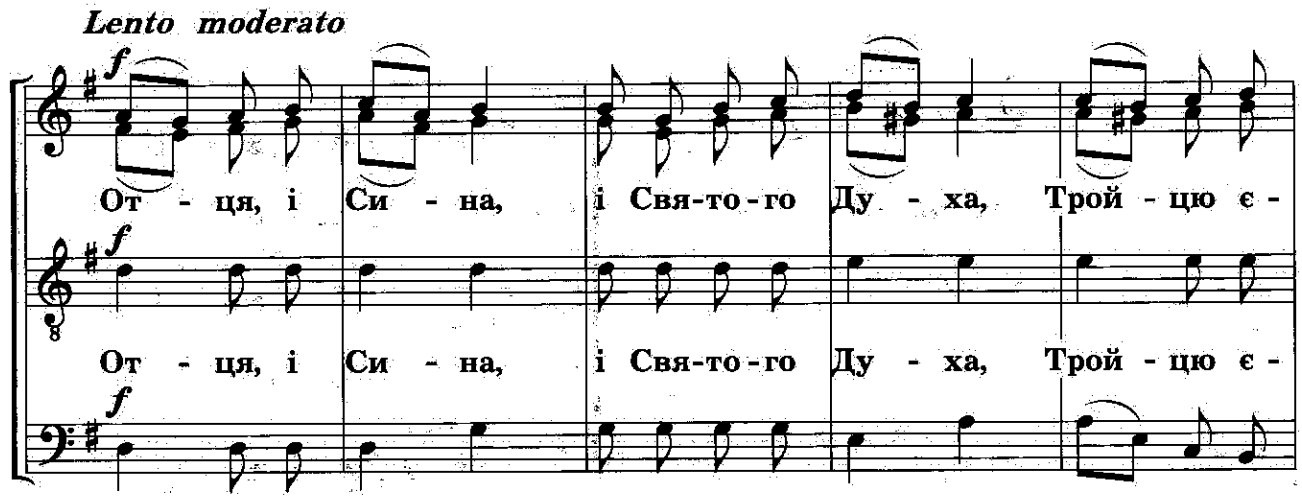
Lento moderato
f
От - ця, і Си - на, і Свя-то-го Ду - ха, Трой - цю є -
f
От - ця, і Си - на, і Свя-то-го Ду - ха, Трой - цю є -
f

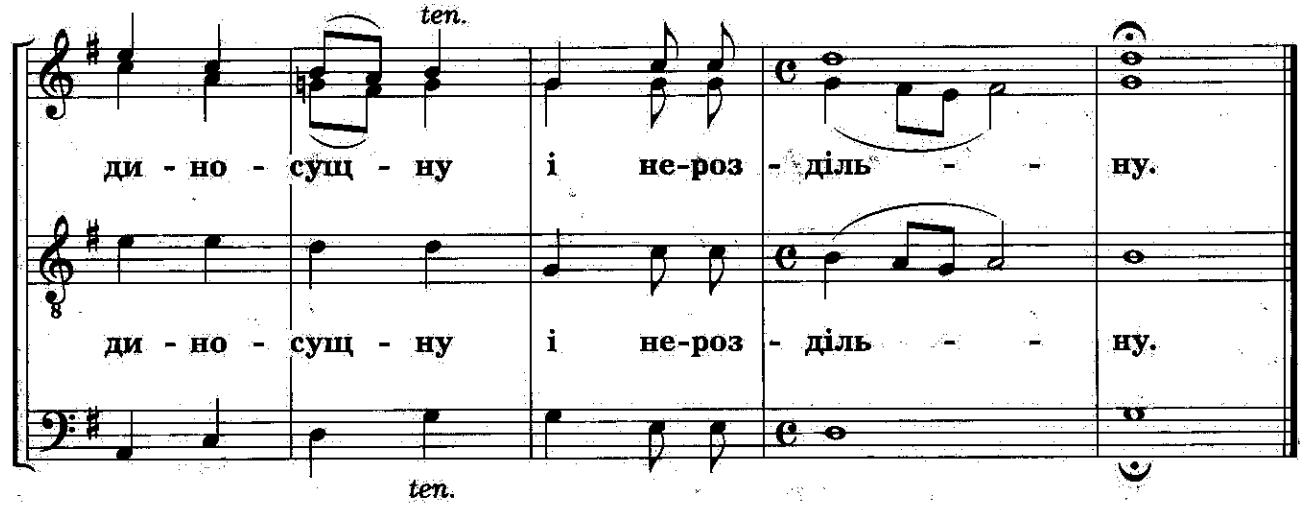
ten.
ди - но - сущ - ну і не-роз - діль - - ну.
ди - но - сущ - ну і не-роз - діль - - ну.
ten.

ВІРУЮ

Quasi recitativo *Пирогівський розспів*

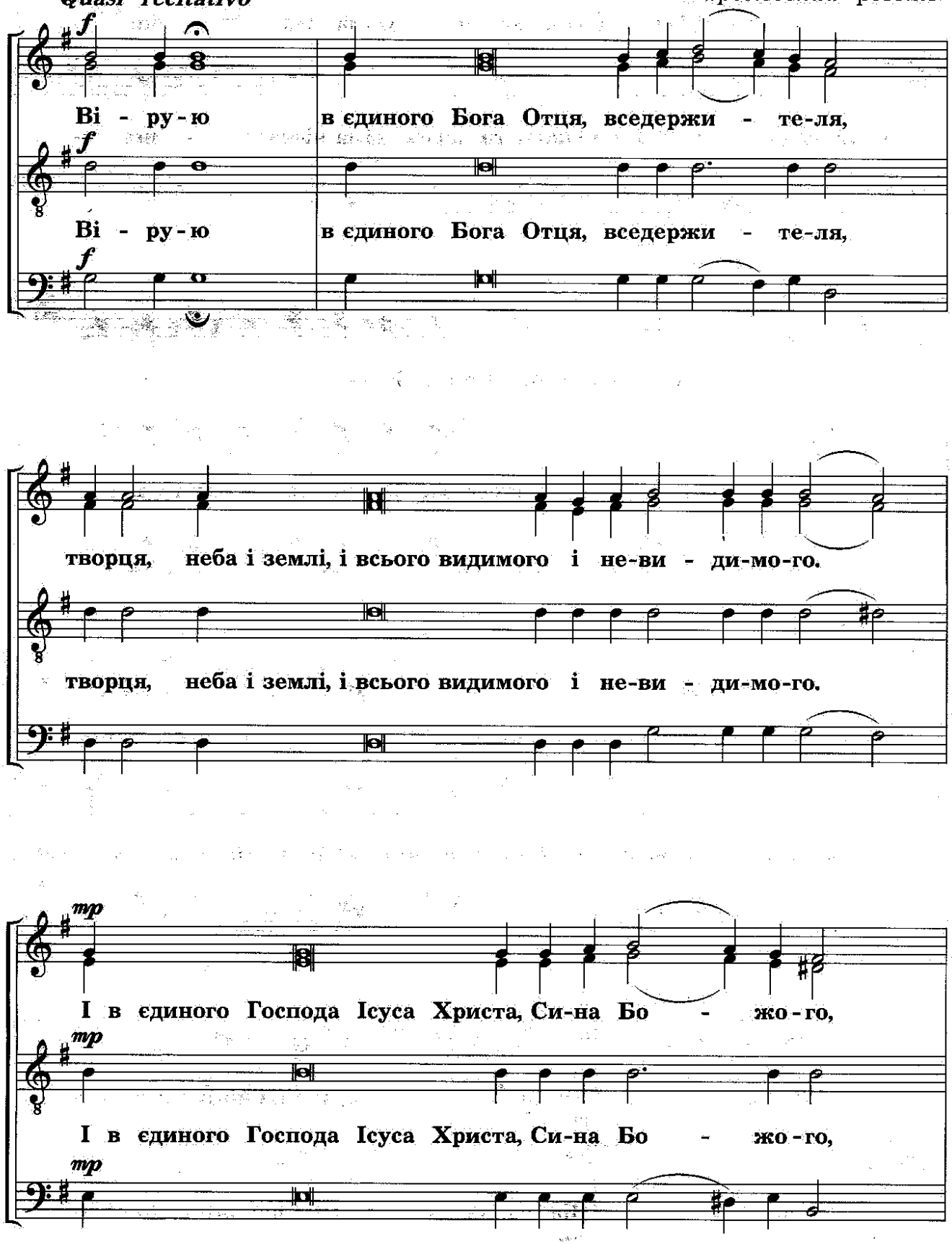

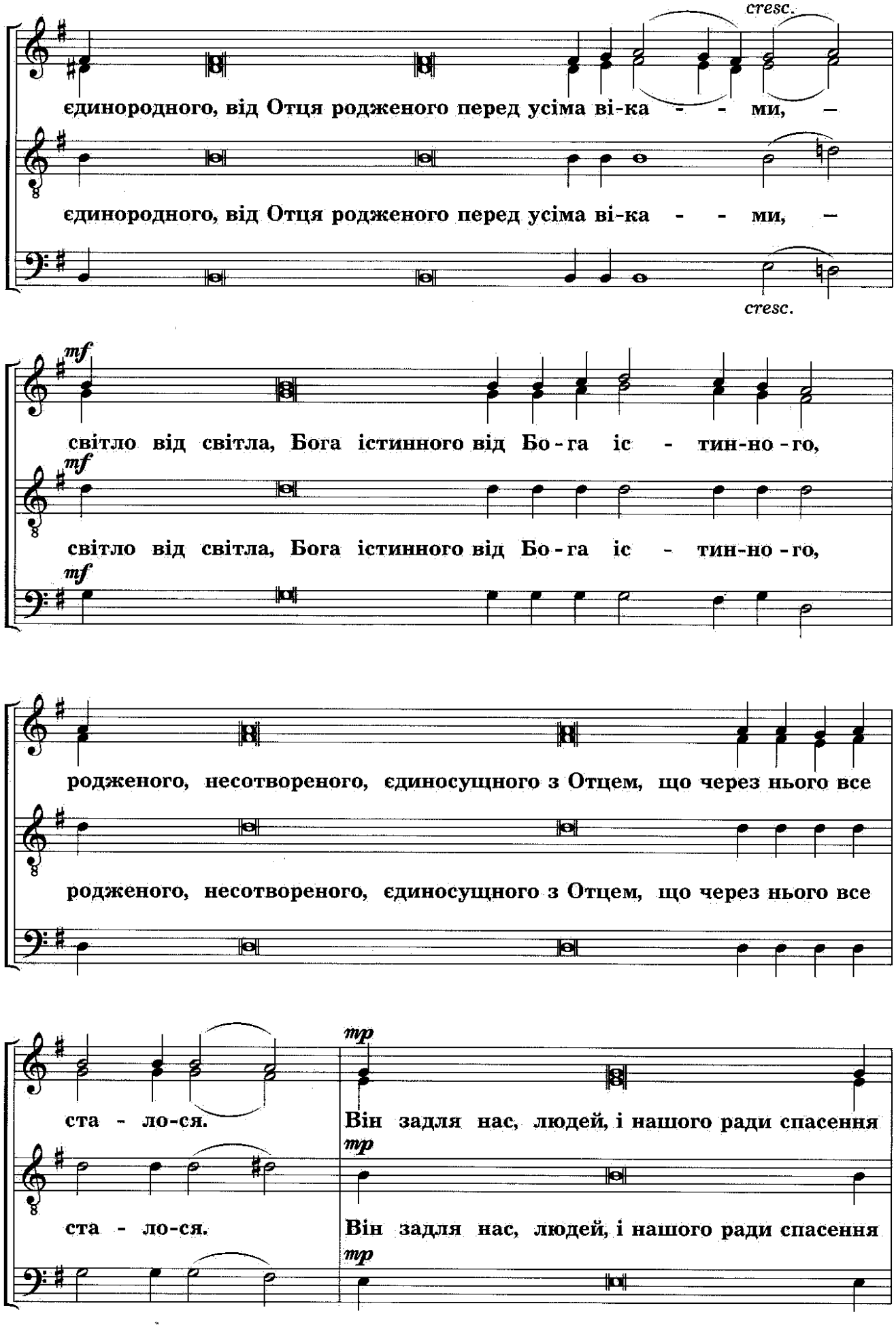
cresc.
єдинородного, від Отця родженого перед усіма ві-ка - - ми, —
єдинородного, від Отця родженого перед усіма ві-ка - - ми, —
cresc.
mf
світло від світла, Бога істинного від Бо-га іс - тин-но-го,
mf
світло від світла, Бога істинного від Бо-га іс - тин-но-го,
mf
родженого, несотвореного, єдиносущного з Отцем, що через нього все
родженого, несотвореного, єдиносущного з Отцем, що через нього все
mp
ста - ло-ся.
Він задля нас, людей, і нашого ради спасення
mp
ста - ло-ся.
Він задля нас, людей, і нашого ради спасення
mp

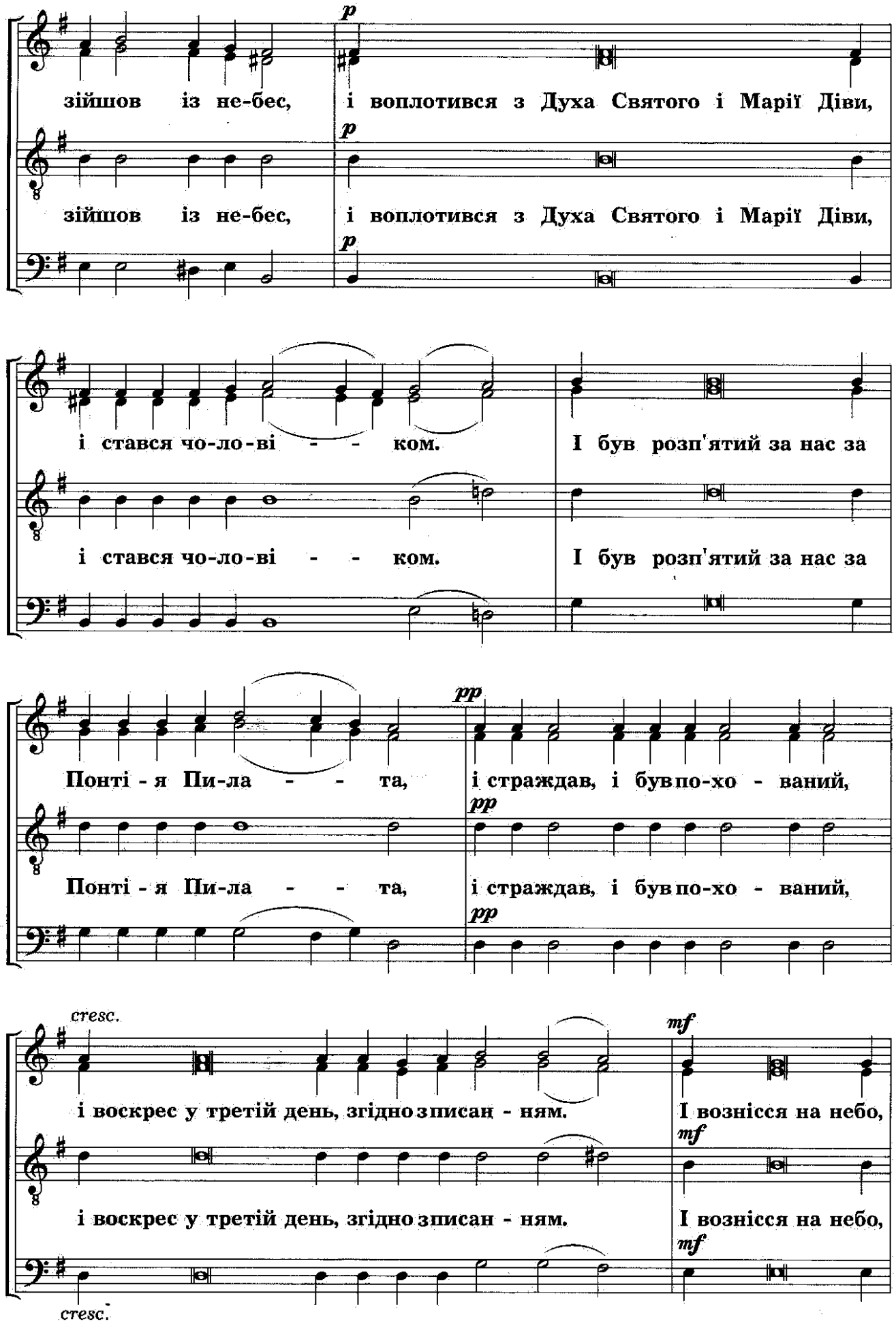
p
зійшов із не-бес, і воплотився з Духа Святого і Марії Діви,
p
зійшов із не-бес, і воплотився з Духа Святого і Марії Діви,
p
і стався чо-ло-ві - - ком. І був розп'ятий за нас за
і стався чо-ло-ві - - ком. І був розп'ятий за нас за
pp
Понті - я Пи-ла - - та, і страждав, і був по-хо - ваний,
pp
Понті - я Пи-ла - - та, і страждав, і був по-хо - ваний,
pp
cresc.
mf
і воскрес у третій день, згідно з писан - ням. І вознісся на небо,
mf
і воскрес у третій день, згідно з писан - ням. І вознісся на небо,
mf
cresc.

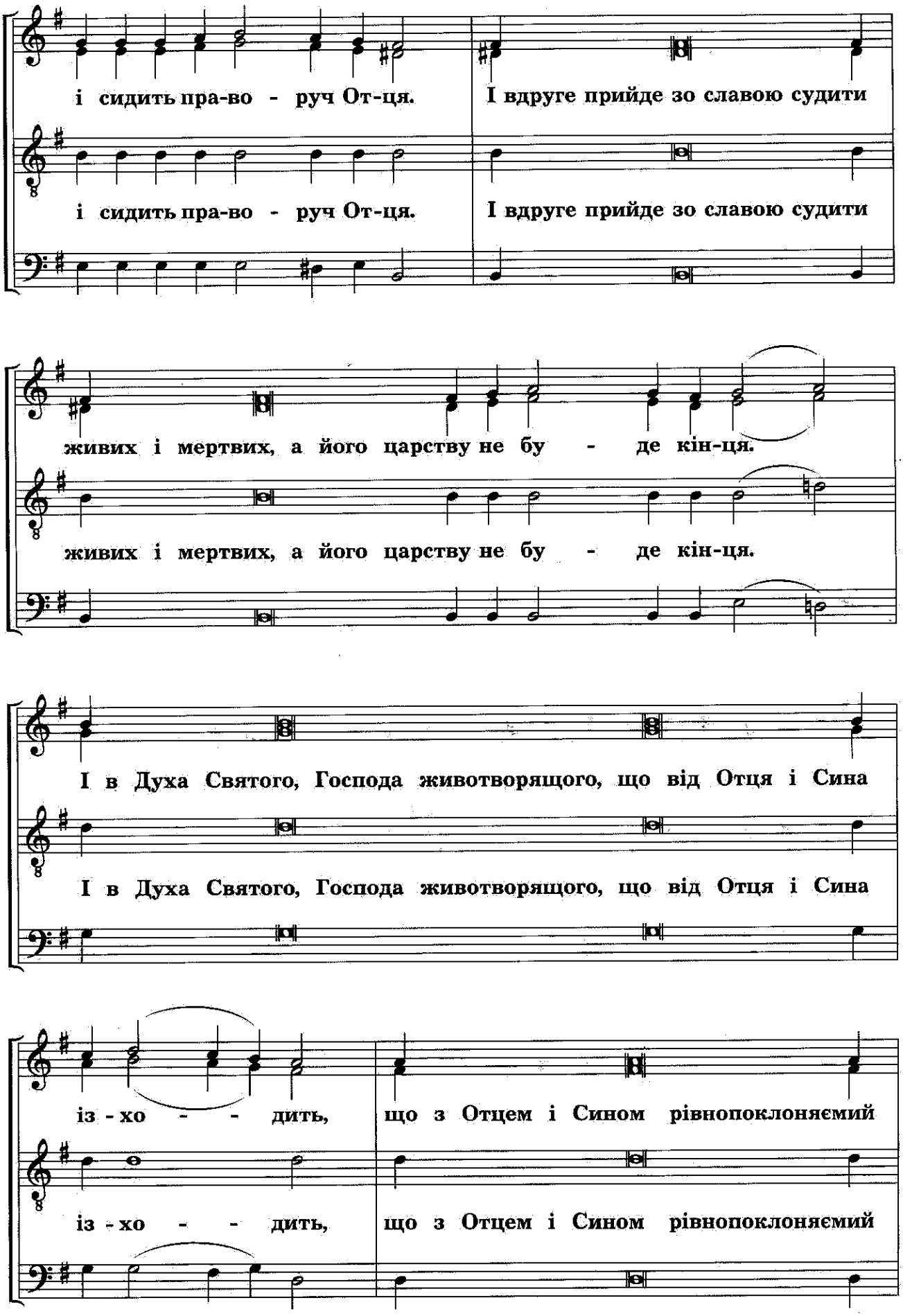
і сидить пра-во - руч От-ця. І вдруге прийде зо славою судити
і сидить пра-во - руч От-ця. І вдруге прийде зо славою судити
живих і мертвих, а його царству не бу - де кін-ця.
живих і мертвих, а його царству не бу - де кін-ця.
І в Духа Святого, Господа животворящого, що від Отця і Сина
І в Духа Святого, Господа животворящого, що від Отця і Сина
із - хо - - дить, що з Отцем і Сином рівнопоклоняємий
із - хо - - дить, що з Отцем і Сином рівнопоклоняємий

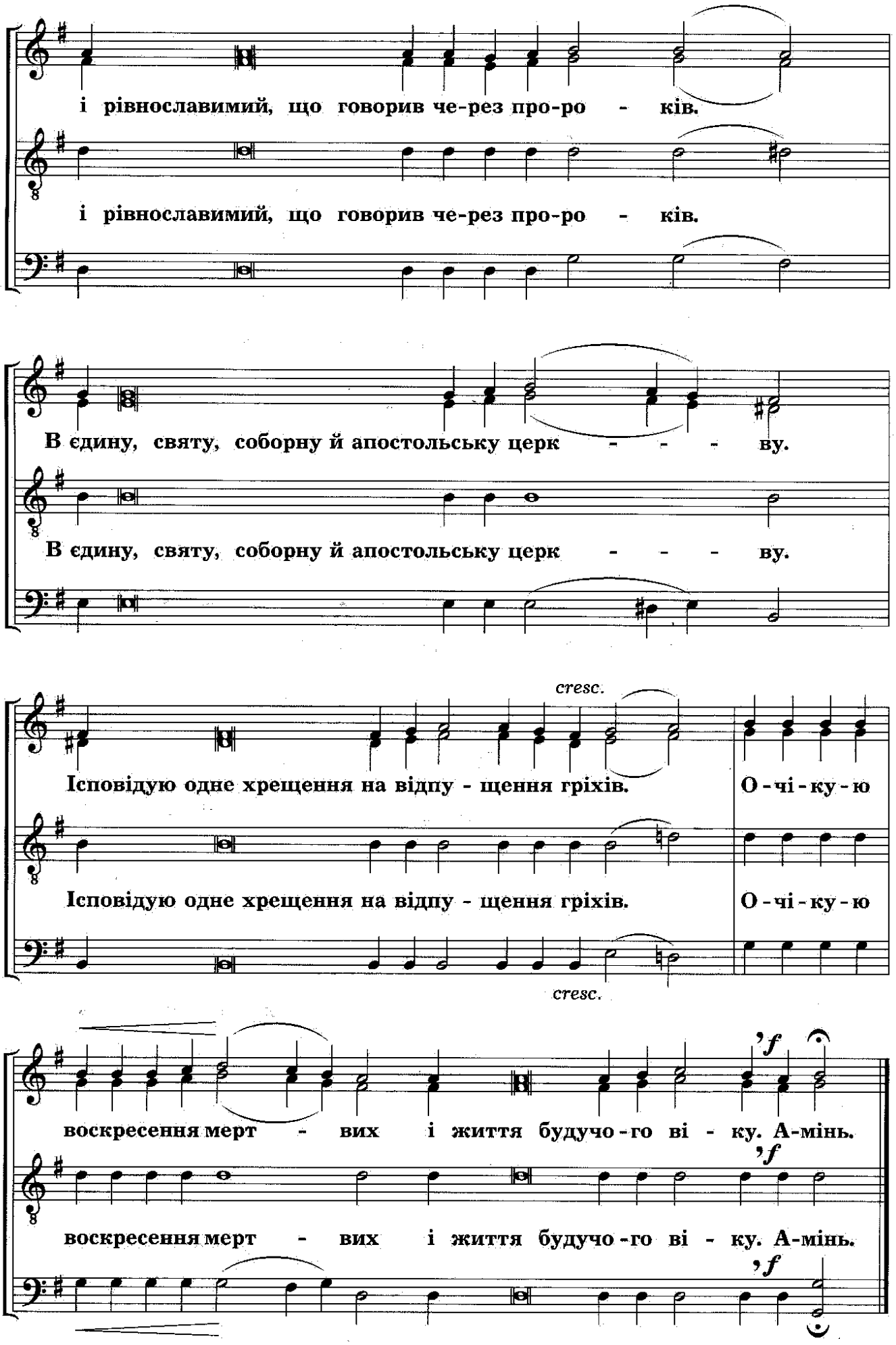
і рівнославимий, що говорив че-рез про-ро - ків.
і рівнославимий, що говорив че-рез про-ро - ків.
В єдину, святу, соборну й апостольську церк - - - ву.
В єдину, святу, соборну й апостольську церк - - - ву.
cresc.
Ісповідую одне хрещення на відпу - щення гріхів.
О - чі - ку - ю
Ісповідую одне хрещення на відпу - щення гріхів.
О - чі - ку - ю
cresc.
воскресення мерт - вих і життя будучо - го ві - ку. А-мінь.
воскресення мерт - вих і життя будучо - го ві - ку. А-мінь.

МИЛІСТЬ МИРУ

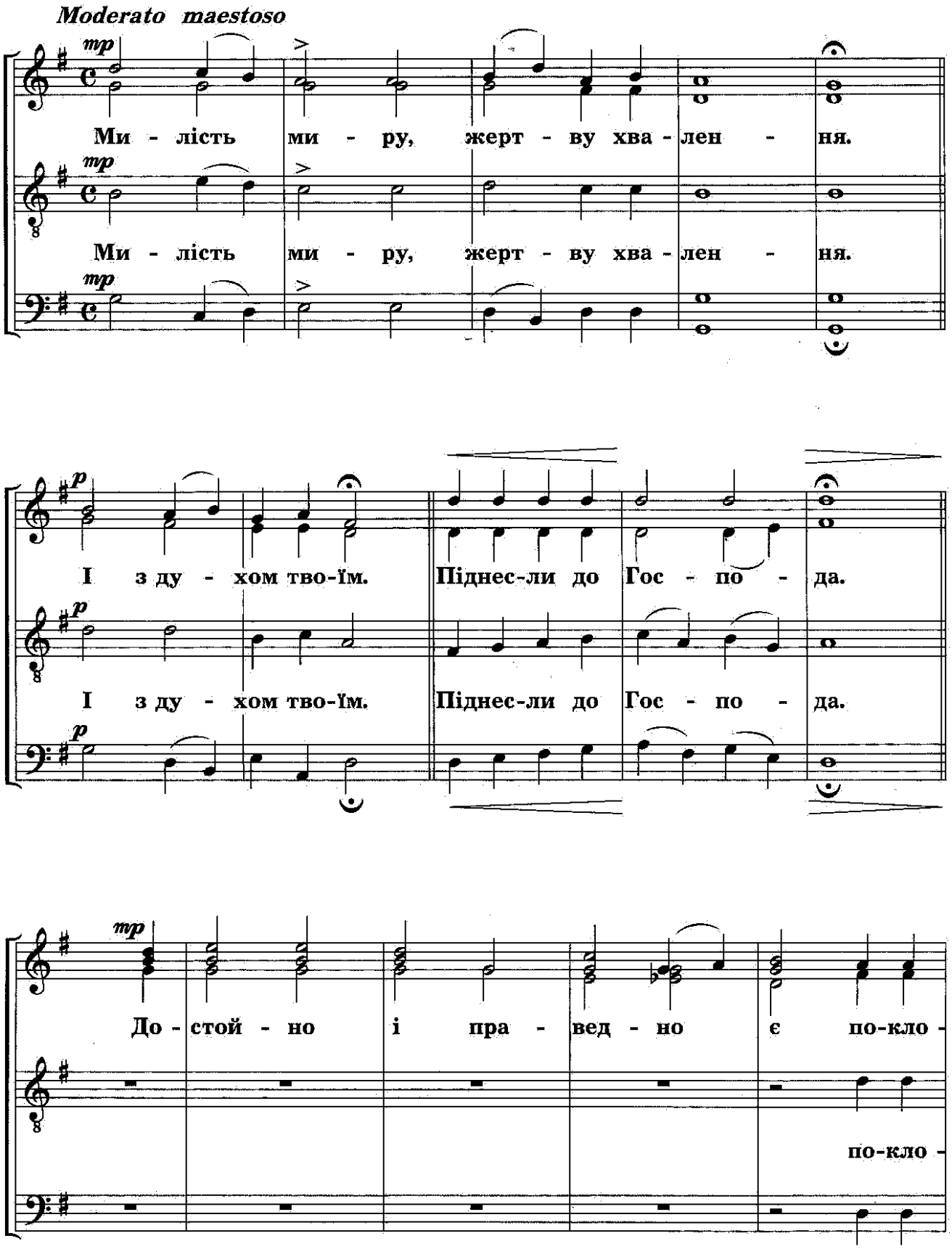

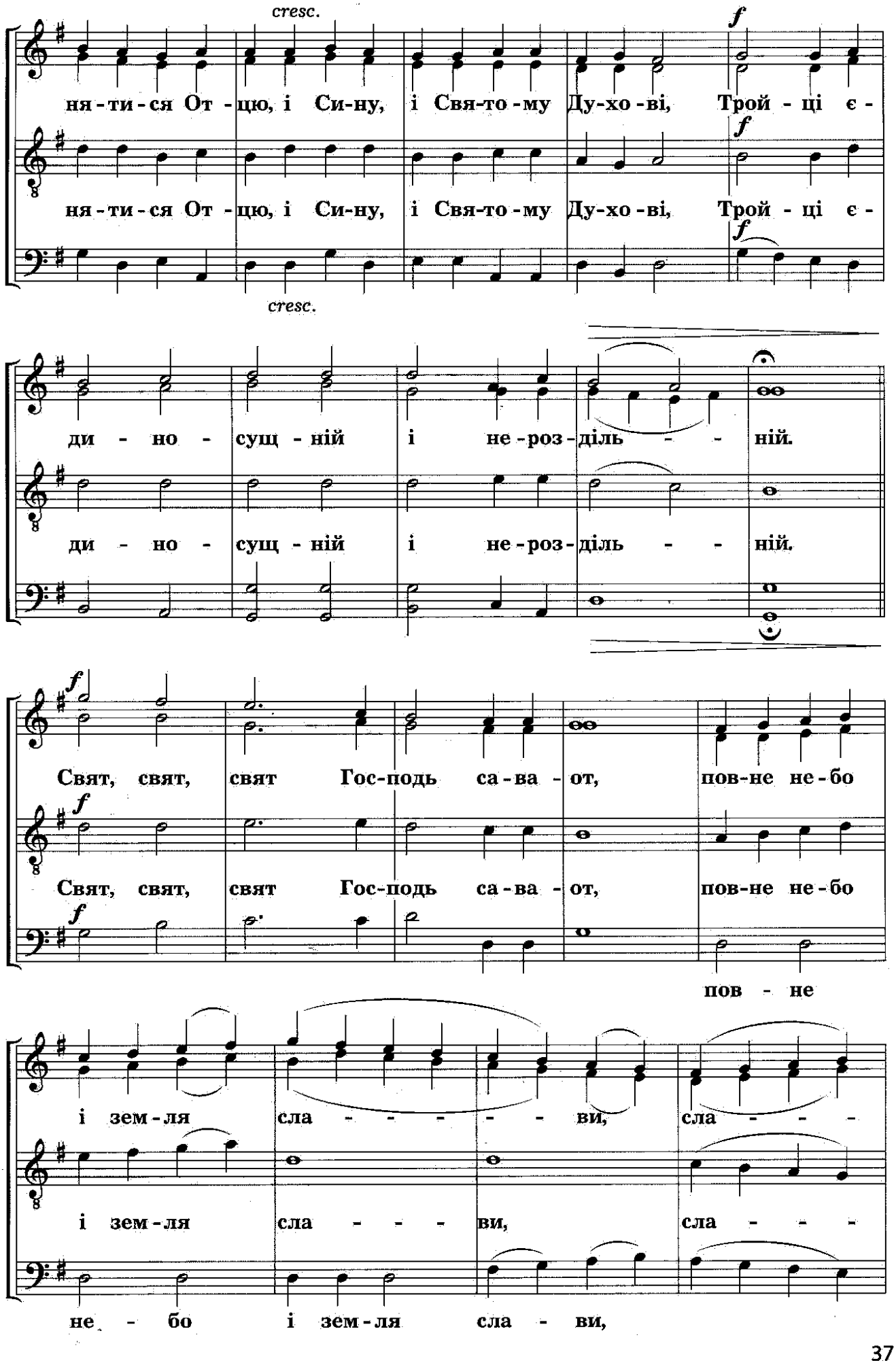
cresc.
f
ня-ти-ся От-цю, і Си-ну, і Свя-то-му Ду-хо-ві, Трой-ці є-
ня-ти-ся От-цю, і Си-ну, і Свя-то-му Ду-хо-ві, Трой-ці є-
cresc.
ди-но-сущ-ній і не-роз-діль-ній.
ди-но-сущ-ній і не-роз-діль-ній.
Свят, свят, свят Гос-подь са-ва-от, пов-не не-бо
Свят, свят, свят Гос-подь са-ва-от, пов-не не-бо
пов-не
і зем-ля сла-ви, сла-
і зем-ля сла-ви, сла-
не-бо і зем-ля сла-ви,

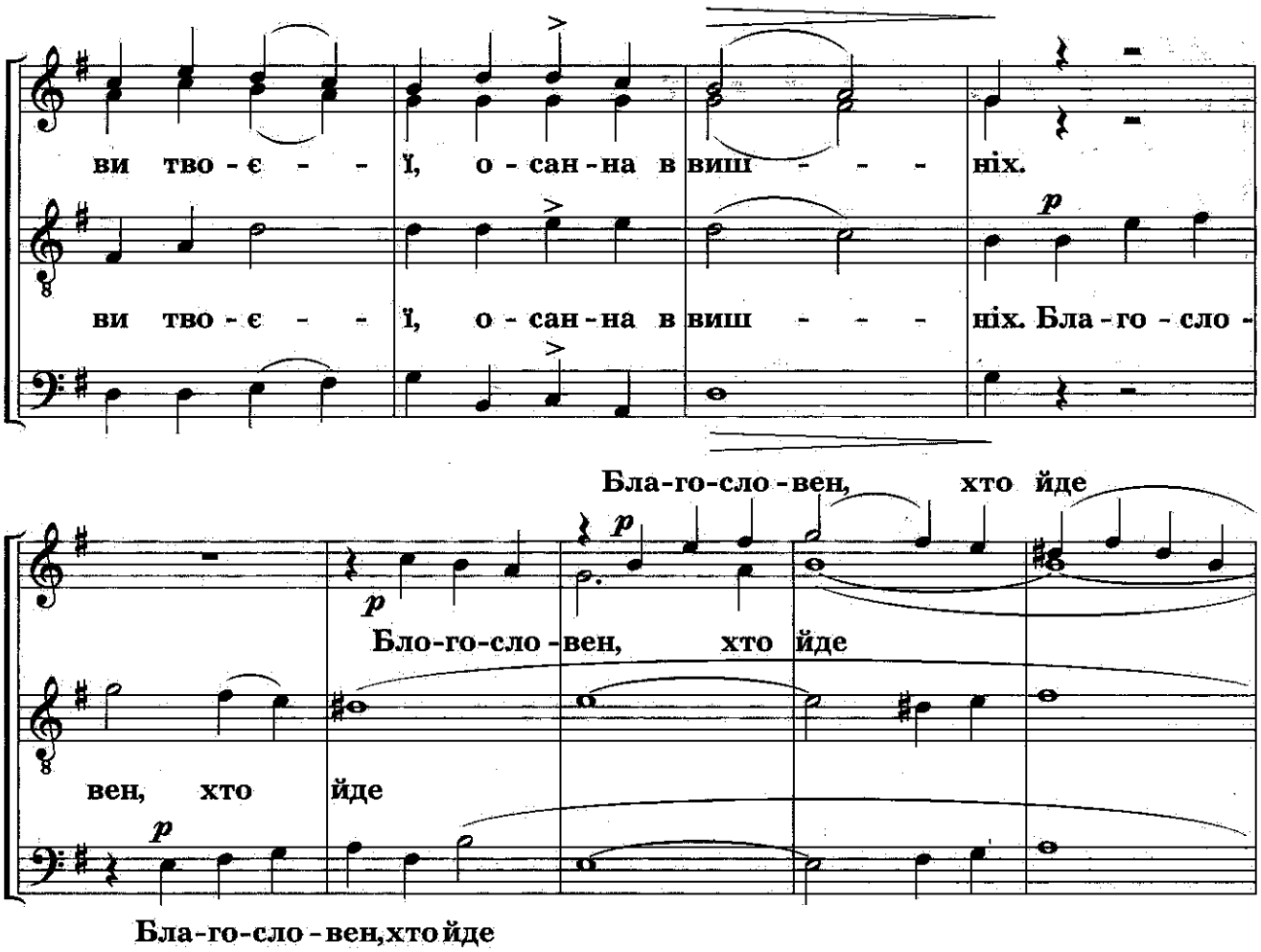
ви тво - є - - ї, о - сан - на в виш - - - ніх.
ви тво - є - - ї, о - сан - на в виш - - - ніх. Бла - го - сло -
Бла-го-сло-вен, хто йде
Бло-го-сло-вен, хто йде
вен, хто йде
Бла-го-сло-вен,хто йде

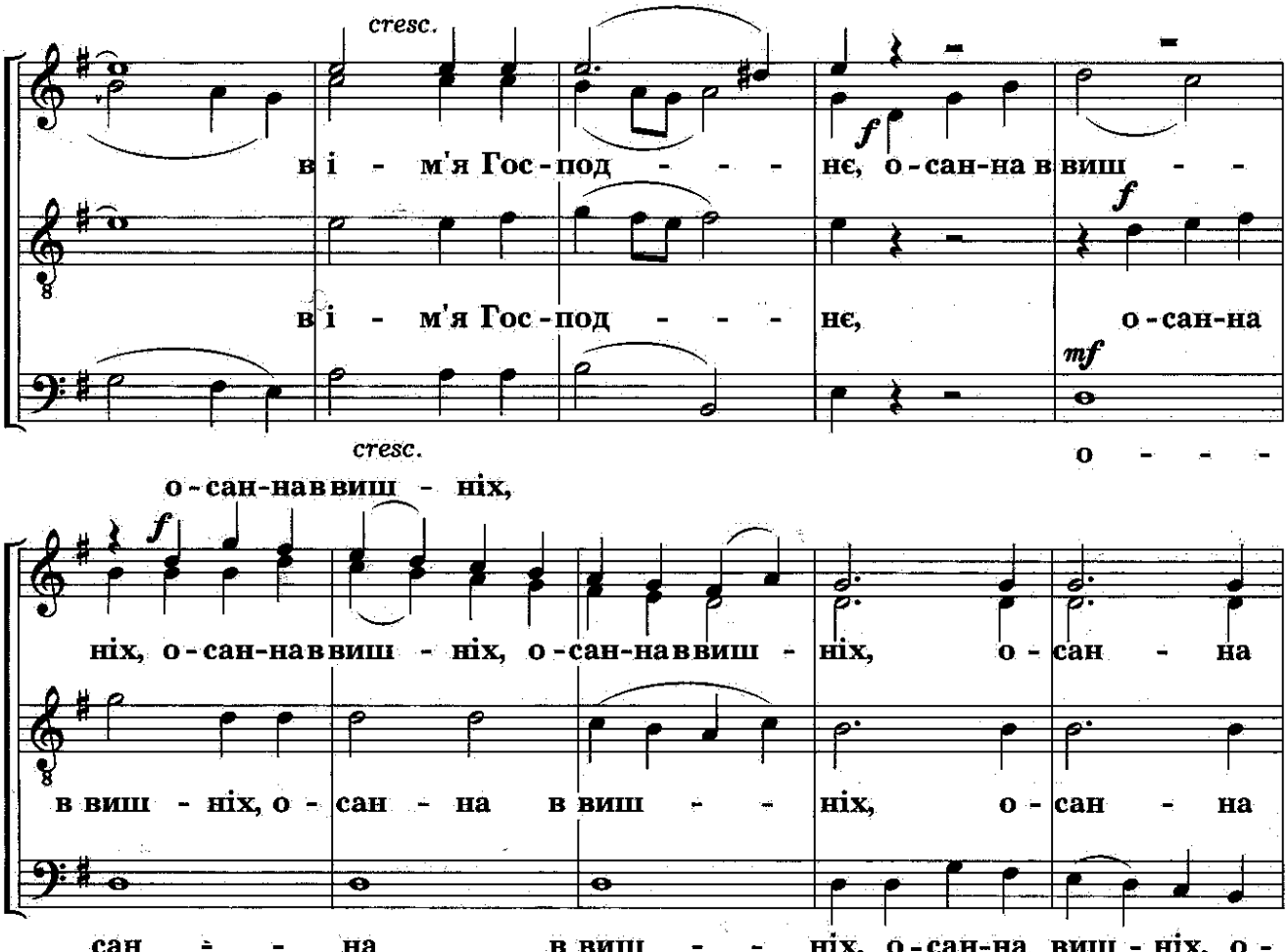
cresc.
в і - м'я Гос - под - - - нє, о - сан-на в виш - -
в і - м'я Гос - под - - - нє, о - сан-на
cresc.
о - - - -
о - сан-на в виш - ніх,
ніх, о - сан-на в виш - ніх, о - сан-на в виш - ніх, о - сан - на
в виш - ніх, о - сан - на в виш - - ніх, о - сан - на
сан - - на в виш - - ніх, о - сан-на виш - ніх, о -

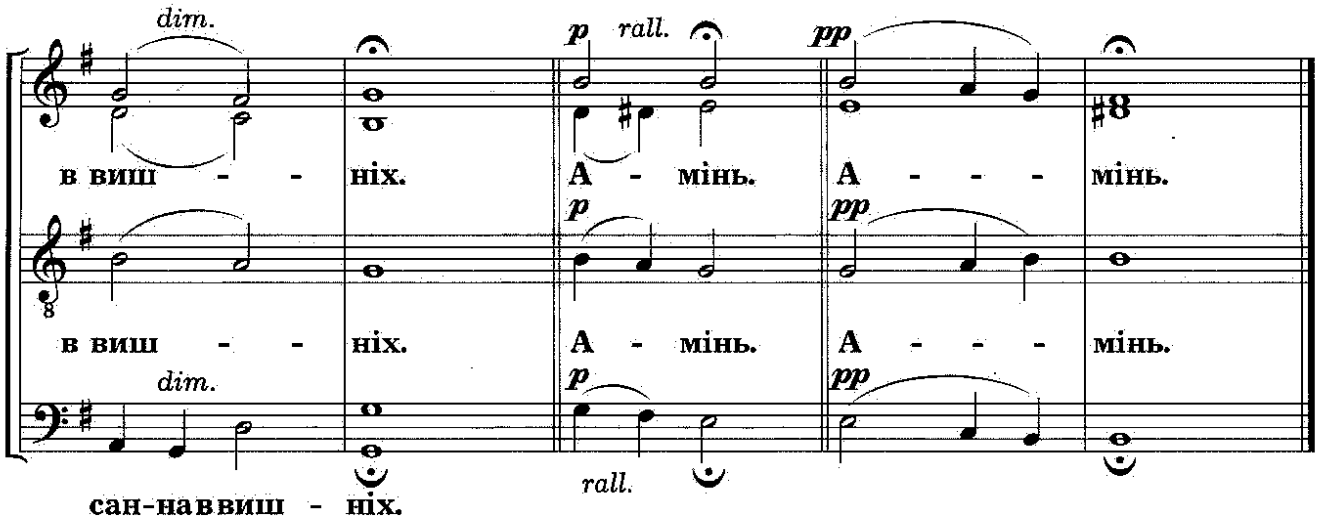

ТЕБЕ ОСПІВУЄМО

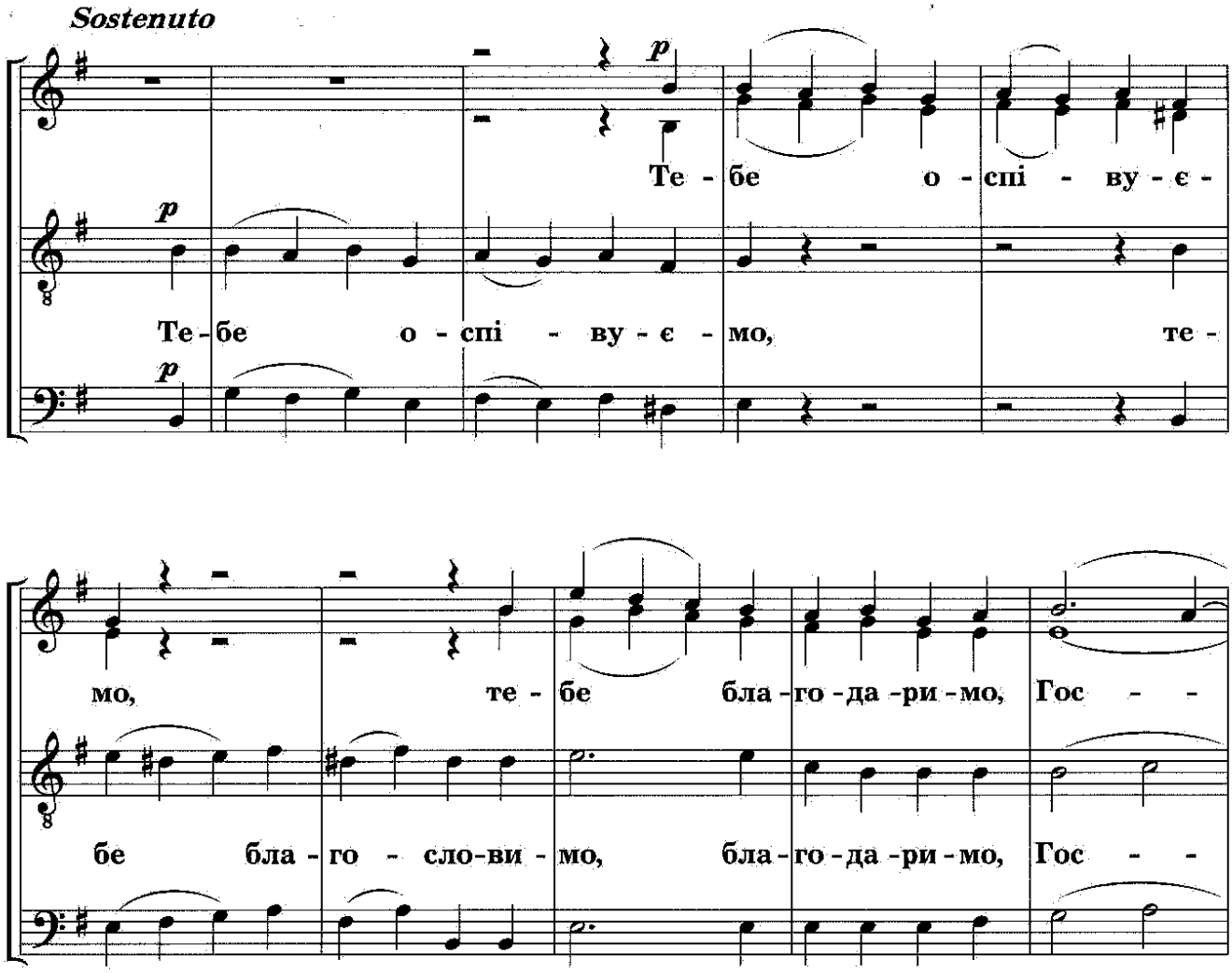

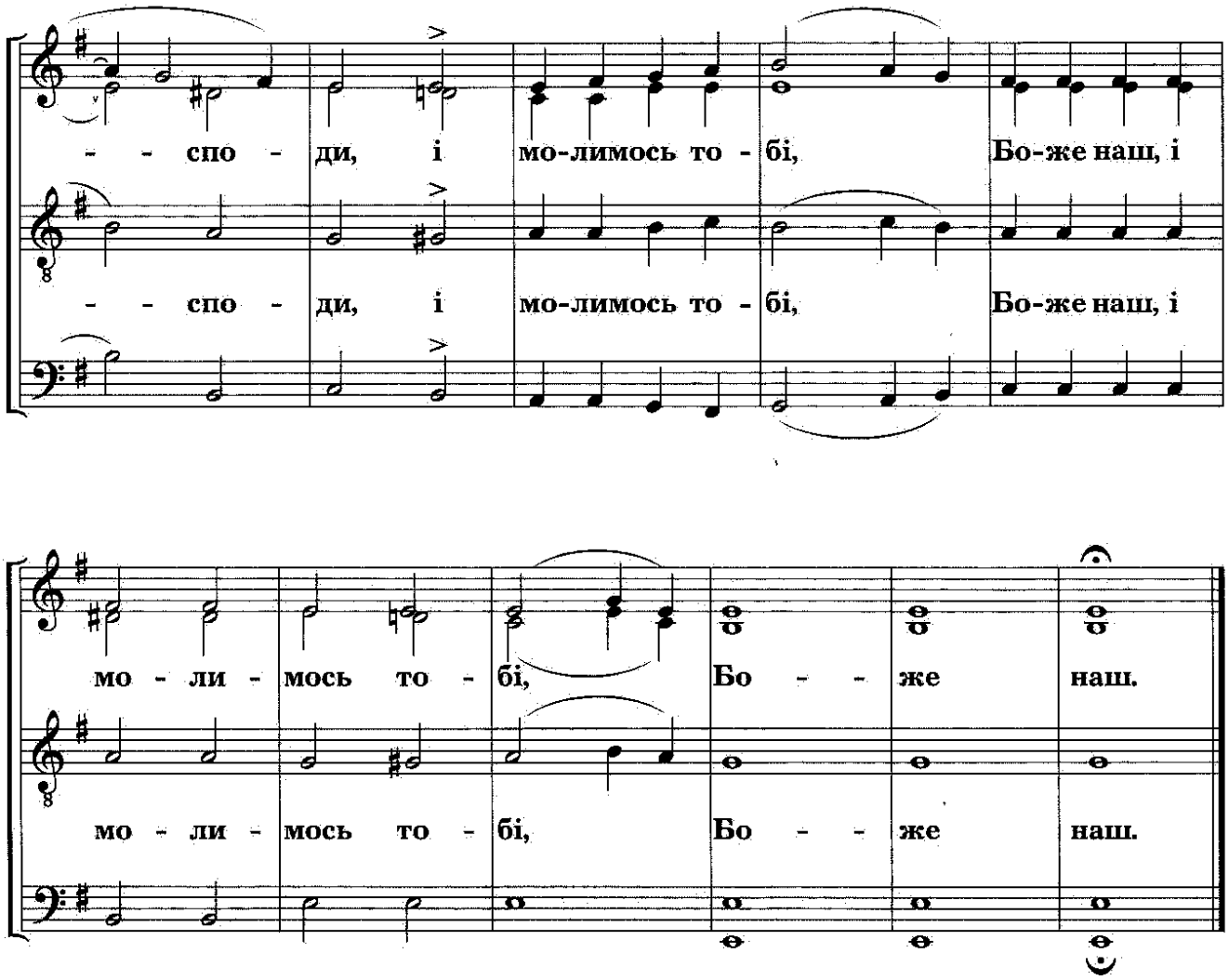
- - спо - ди, і мо-лимось то - бі, Бо-же наш, і
- - спо - ди, і мо-лимось то - бі, Бо-же наш, і
мо - ли - мось то - бі, Бо - - же наш.
мо - ли - мось то - бі, Бо - - же наш.

ДОСТОЙНО Є

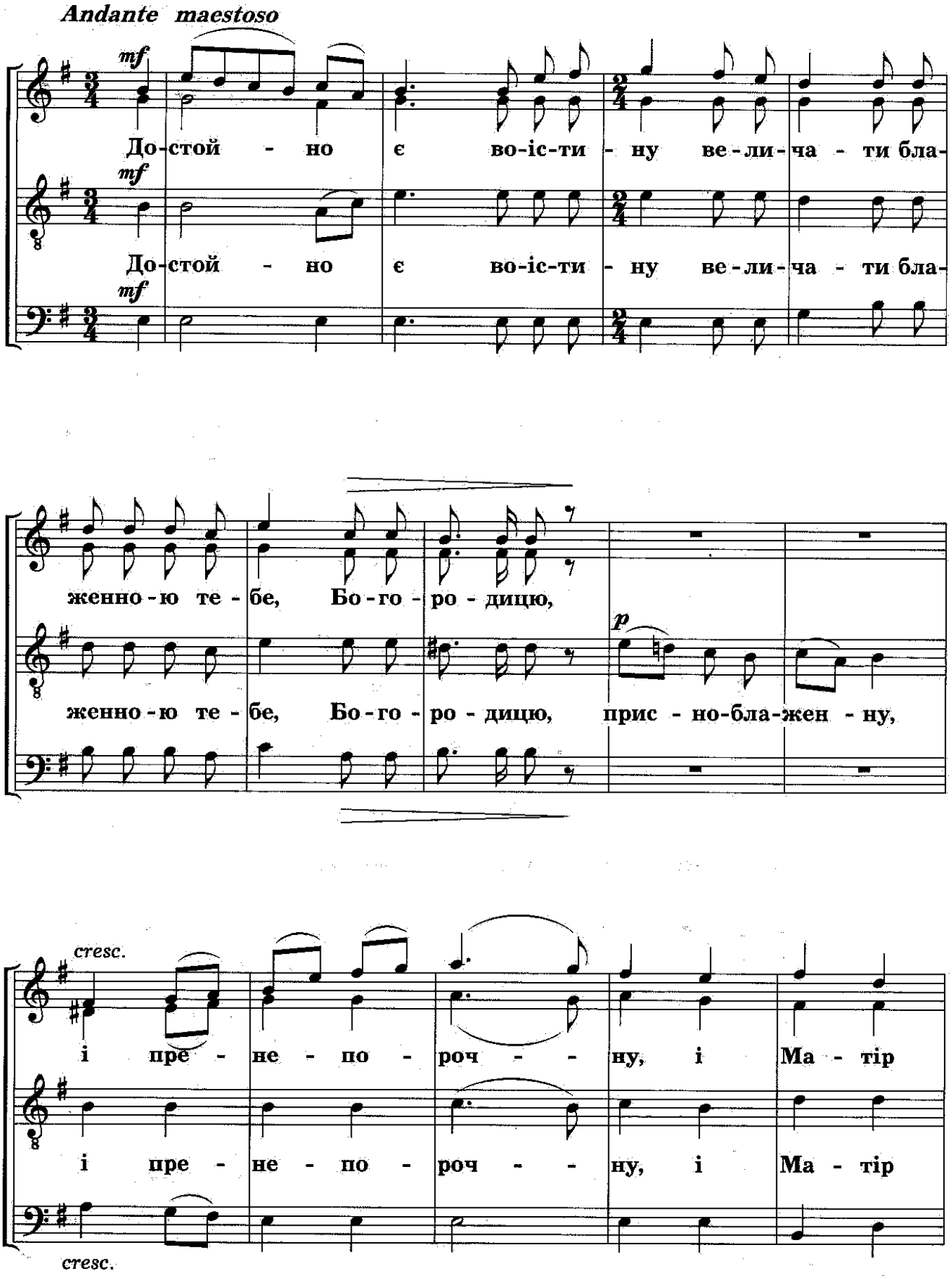
Andante maestoso
mf
До-стой - но є во-іс-ти - ну ве-ли-ча - ти бла-
До-стой - но є во-іс-ти - ну ве-ли-ча - ти бла-
женно-ю те - бе, Бо-го-ро-дицю,
p
женно-ю те - бе, Бо-го-ро-дицю, прис - но-бла-жен - ну,
cresc.
і пре - не - по - роч - - ну, і Ма - тір
і пре - не - по - роч - - ну, і Ма - тір
cresc.

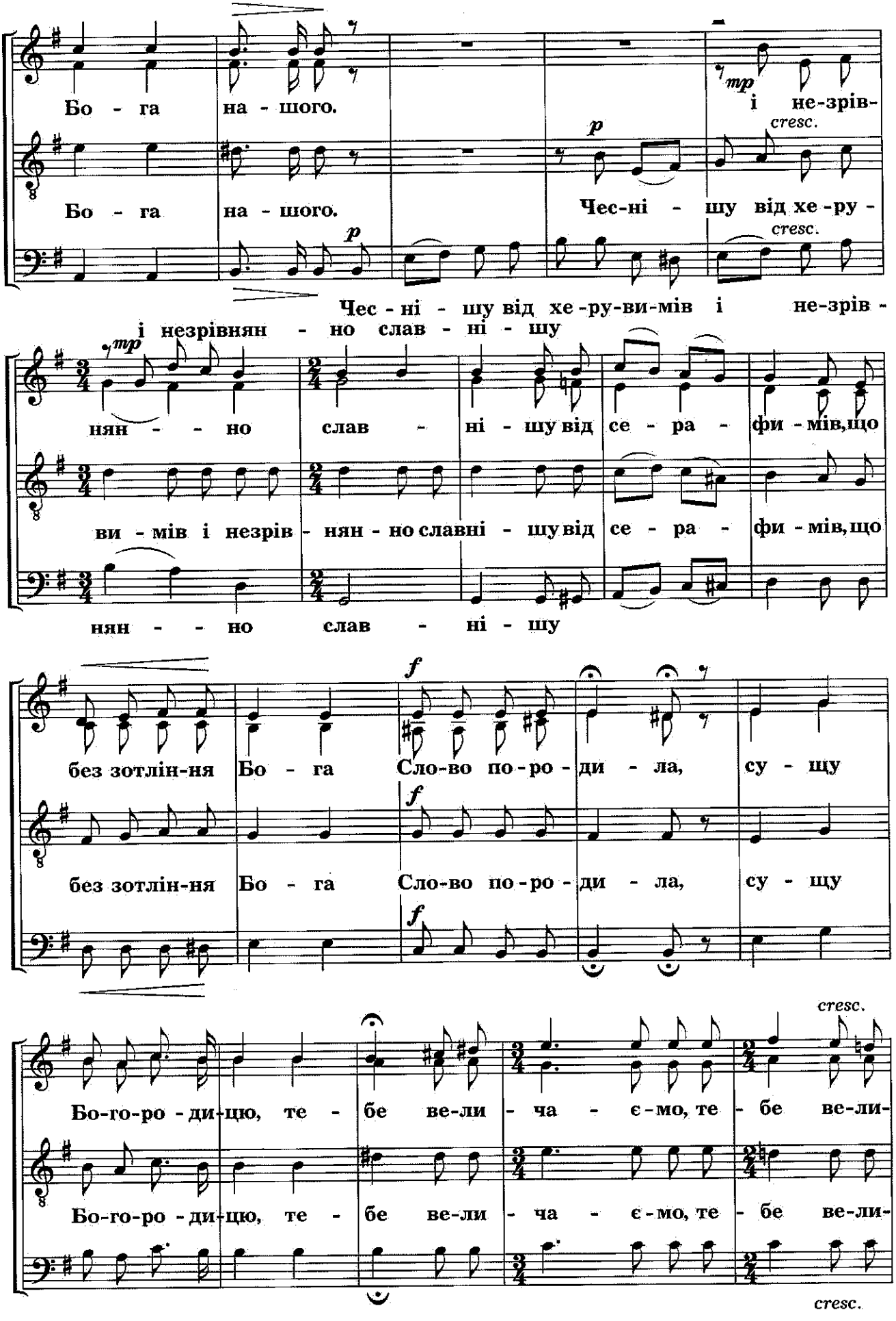
Бо - га на - шого.
і не-зрів-
Бо - га на - шого.
Чес-ні - шу від хе-ру -
Чес - ні - шу від хе -ру-ви-мів і не-зрів -
і незрівнян - но слав - ні - шу
нян - - но слав - ні - шу від се - ра - фи - мів,що
ви - мів і незрів - нян - но славні - шу від се - ра - фи - мів,що
нян - - но слав - ні - шу
без зотлін-ня Бо - га Сло-во по-ро - ди - ла, су - щу
без зотлін-ня Бо - га Сло-во по-ро - ди - ла, су - щу
Бо-го-ро - ди-цю, те - бе ве-ли - ча - є-мо, те - бе ве-ли-
Бо-го-ро - ди-цю, те - бе ве-ли - ча - є-мо, те - бе ве-ли-

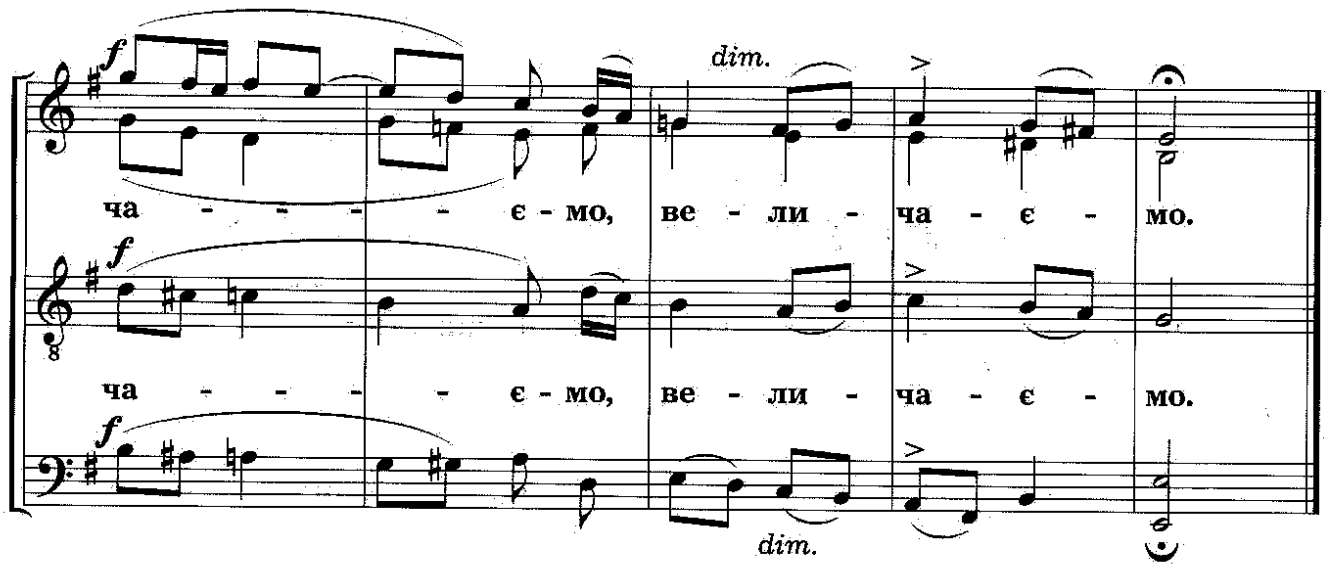
f
dim.
ча - - - - - є - мо, ве - ли - ча - є - мо.
f
ча - - - - - є - мо, ве - ли - ча - є - мо.
f
dim.

І ВСІХ, І ВСЕ

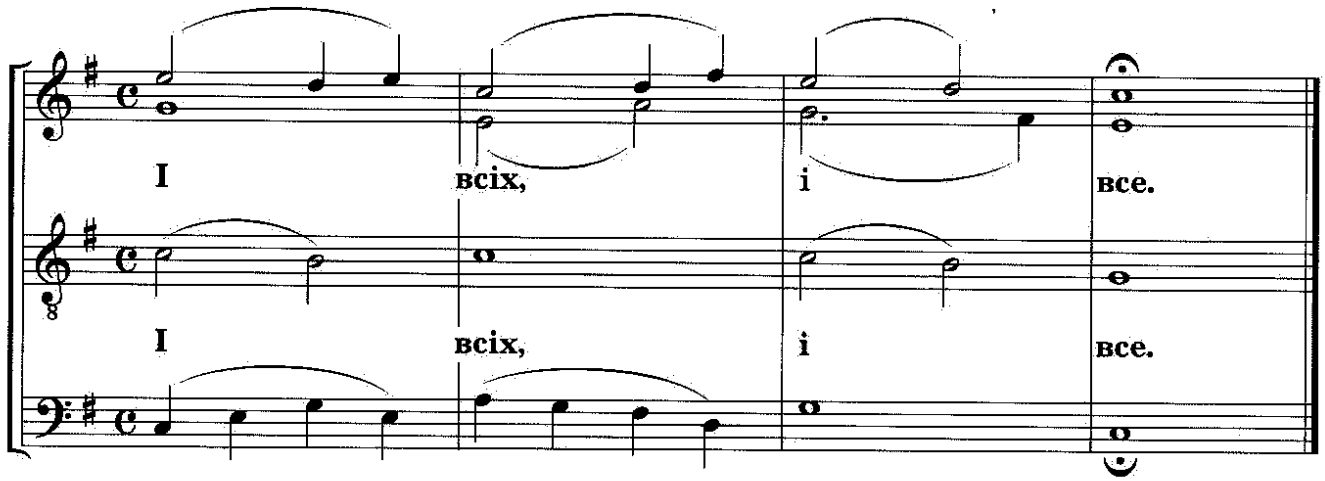
І всіх, і все.
І всіх, і все.

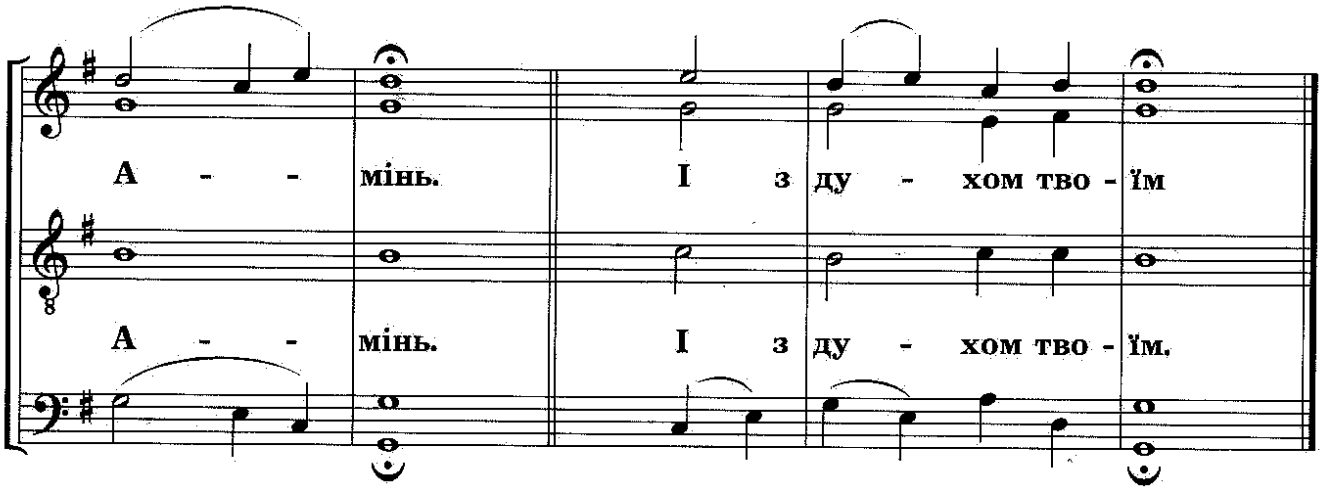
А - - мінь. І з ду - хом тво - їм
А - - мінь. І з ду - хом тво - їм.

ПРОХАЛЬНА ЕКТЕНІЯ

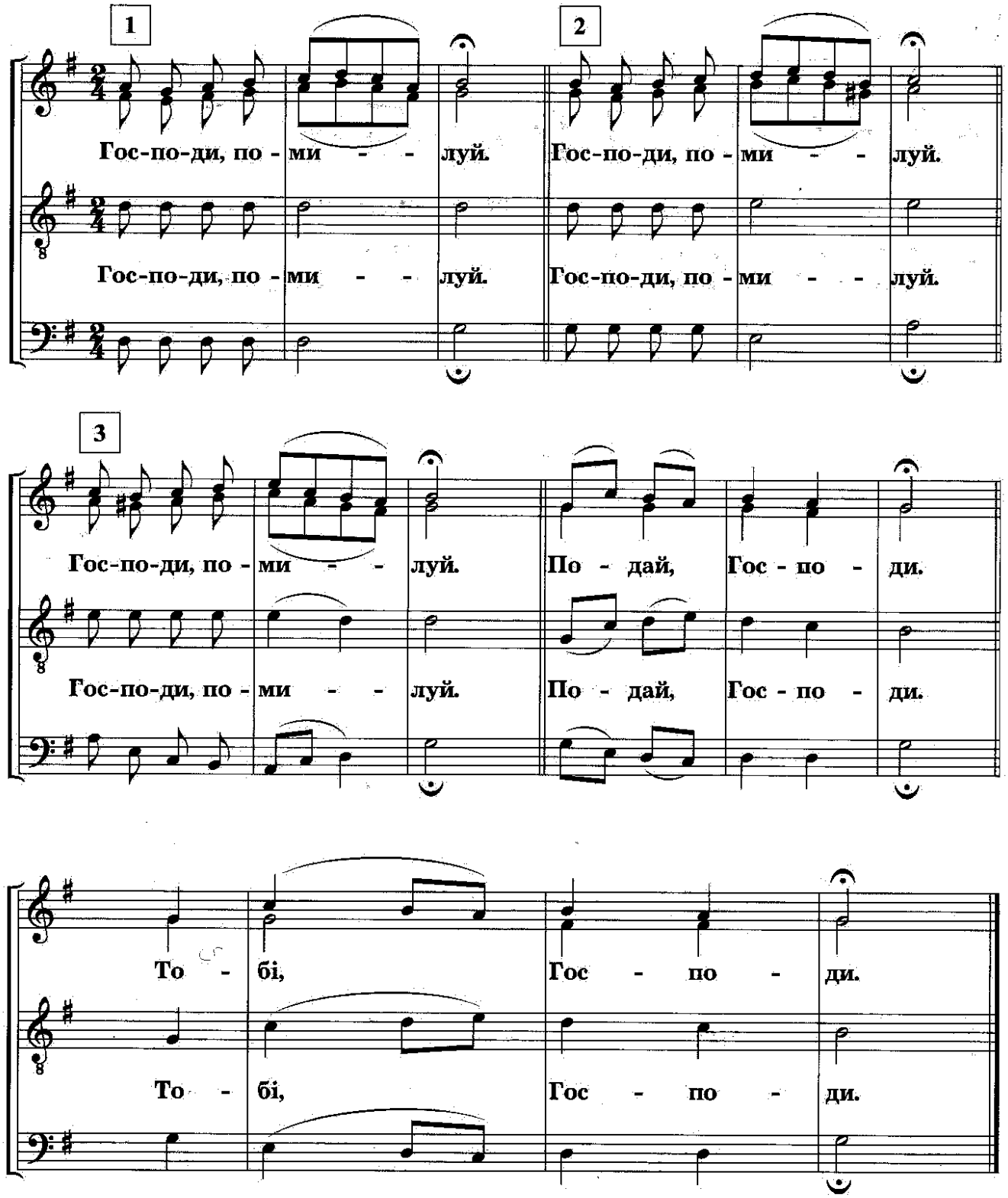

ОТЧЕ НАШ

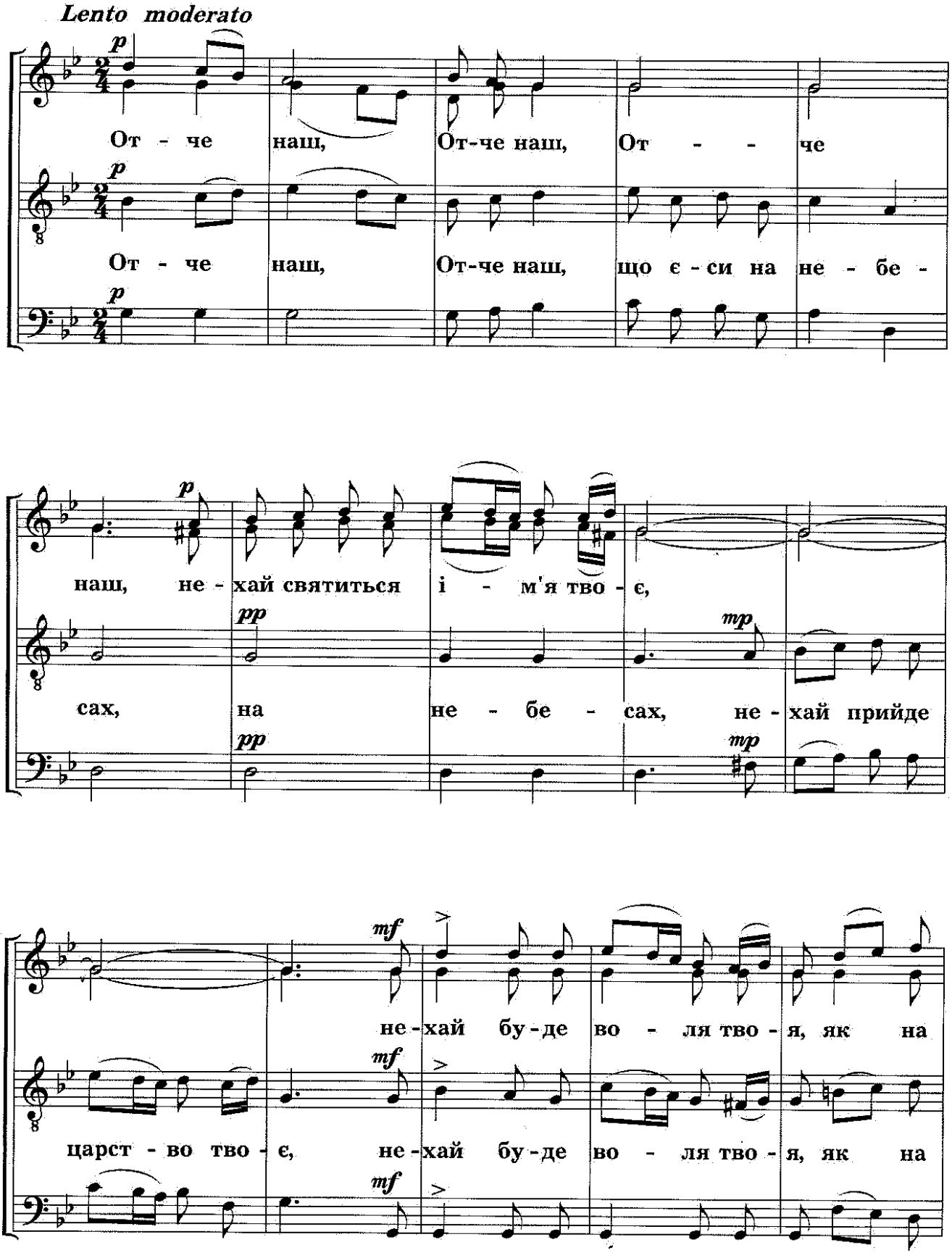
Lento moderato
p
От - че наш, От-че наш, От - - че
От - че наш, От-че наш, що є - си на не - бе -
наш, не - хай святиться і - м'я тво - є,
pp
mp
сах, на не - бе - сах, не - хай прийде
mf
не - хай бу - де во - ля тво - я, як на
царст - во тво - є, не - хай бу - де во - ля тво - я, як на

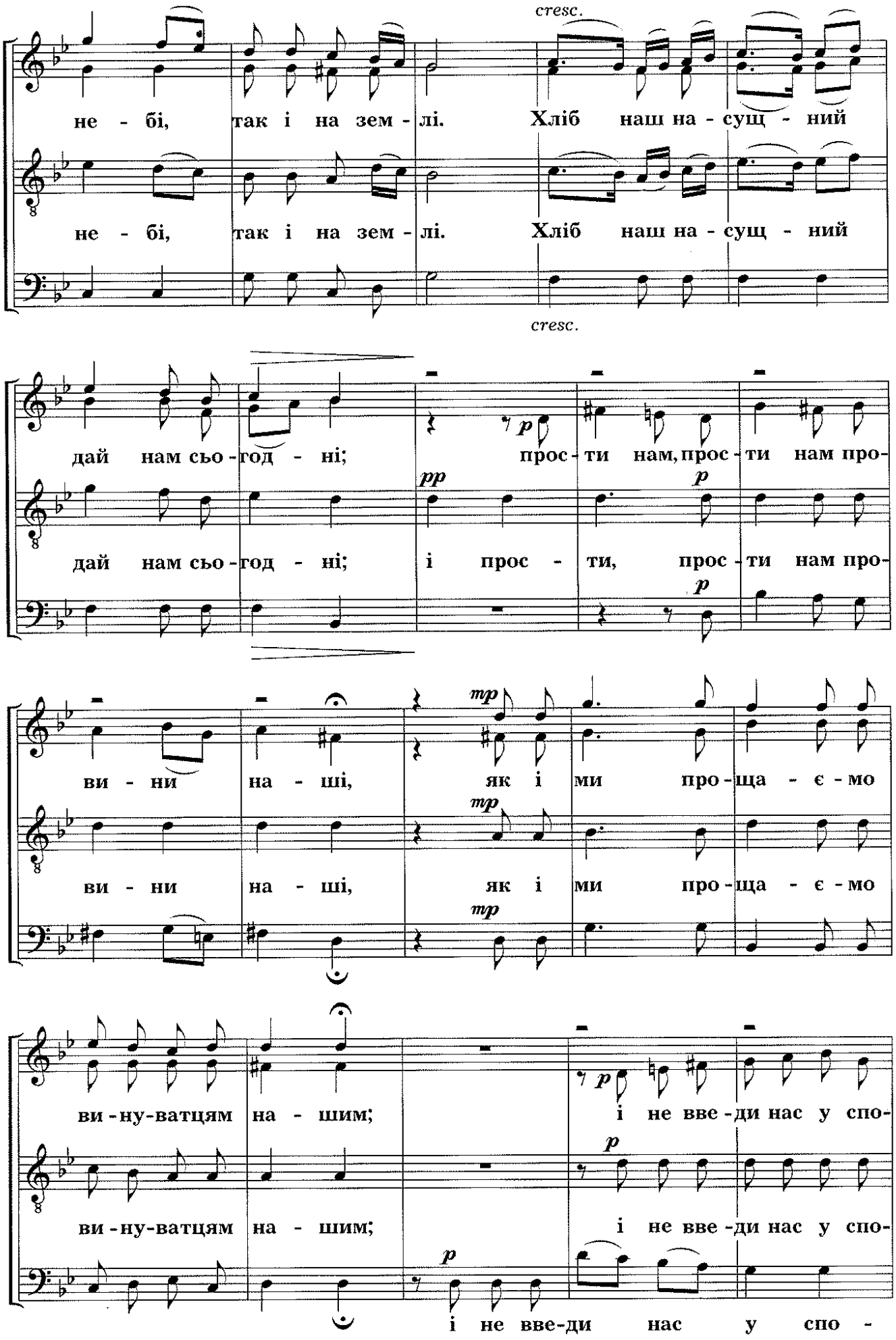
cresc.
не - бі, так і на зем - лі. Хліб наш на - сущ - ний
не - бі, так і на зем - лі. Хліб наш на - сущ - ний
cresc.
дай нам сьо - год - ні; прос - ти нам, прос - ти нам про-
дай нам сьо - год - ні; і прос - ти, прос - ти нам про-
ви - ни на - ші, як і ми про - ща - є - мо
ви - ни на - ші, як і ми про - ща - є - мо
ви - ну-ватцям на - шим; і не вве - ди нас у спо-
ви - ну-ватцям на - шим; і не вве - ди нас у спо-
і не вве-ди нас у спо -

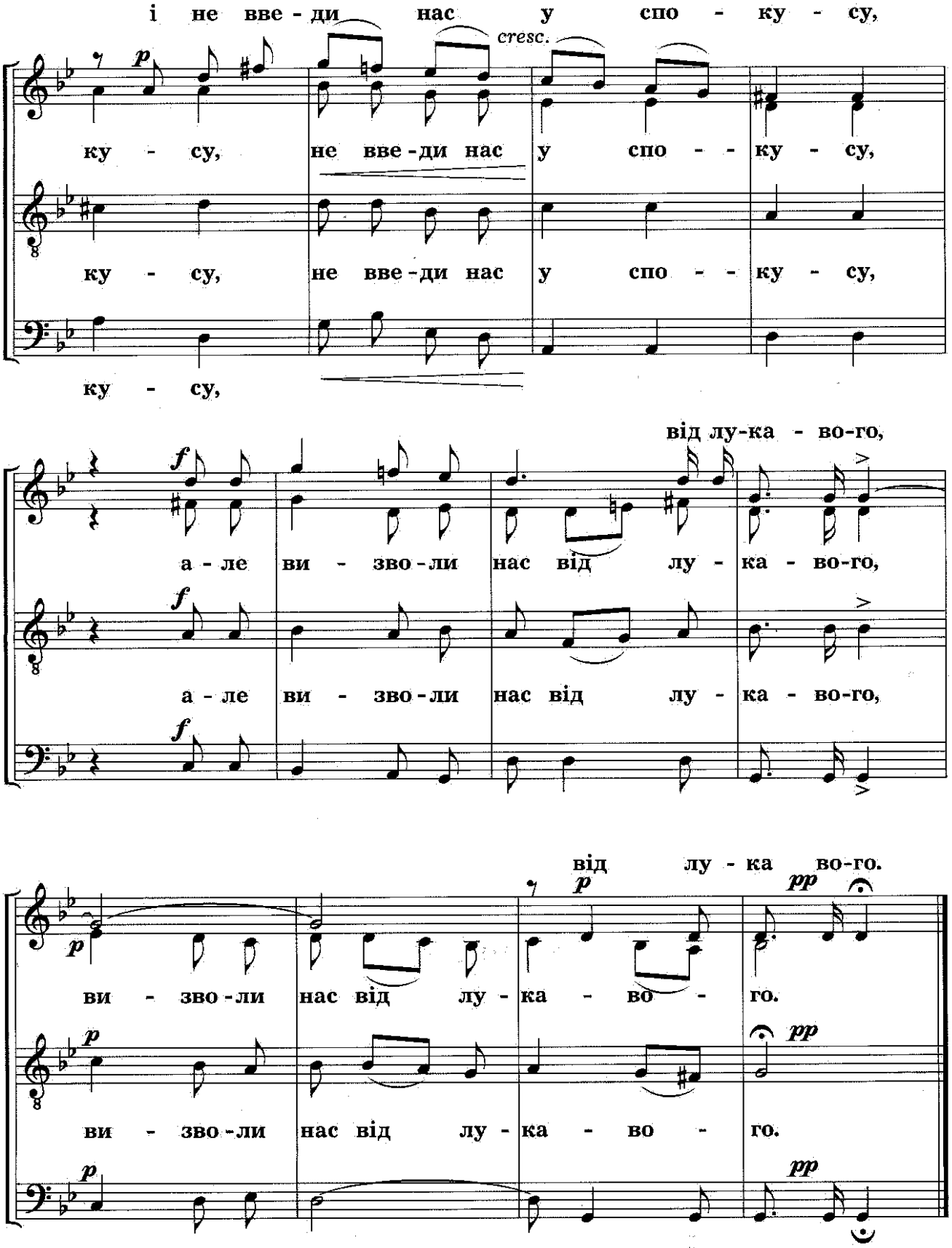
і не вве - ди нас у спо - ку - су,
cresc.
ку - су, не вве - ди нас у спо - ку - су,
ку - су, не вве - ди нас у спо - ку - су,
ку - су,
від лу-ка - во-го,
а - ле ви - зво - ли нас від лу - ка - во-го,
а - ле ви - зво - ли нас від лу - ка - во-го,
від лу - ка во-го.
ви - зво - ли нас від лу - ка - во - го.
ви - зво - ли нас від лу - ка - во - го.

ПО ОТЧЕ НАШ

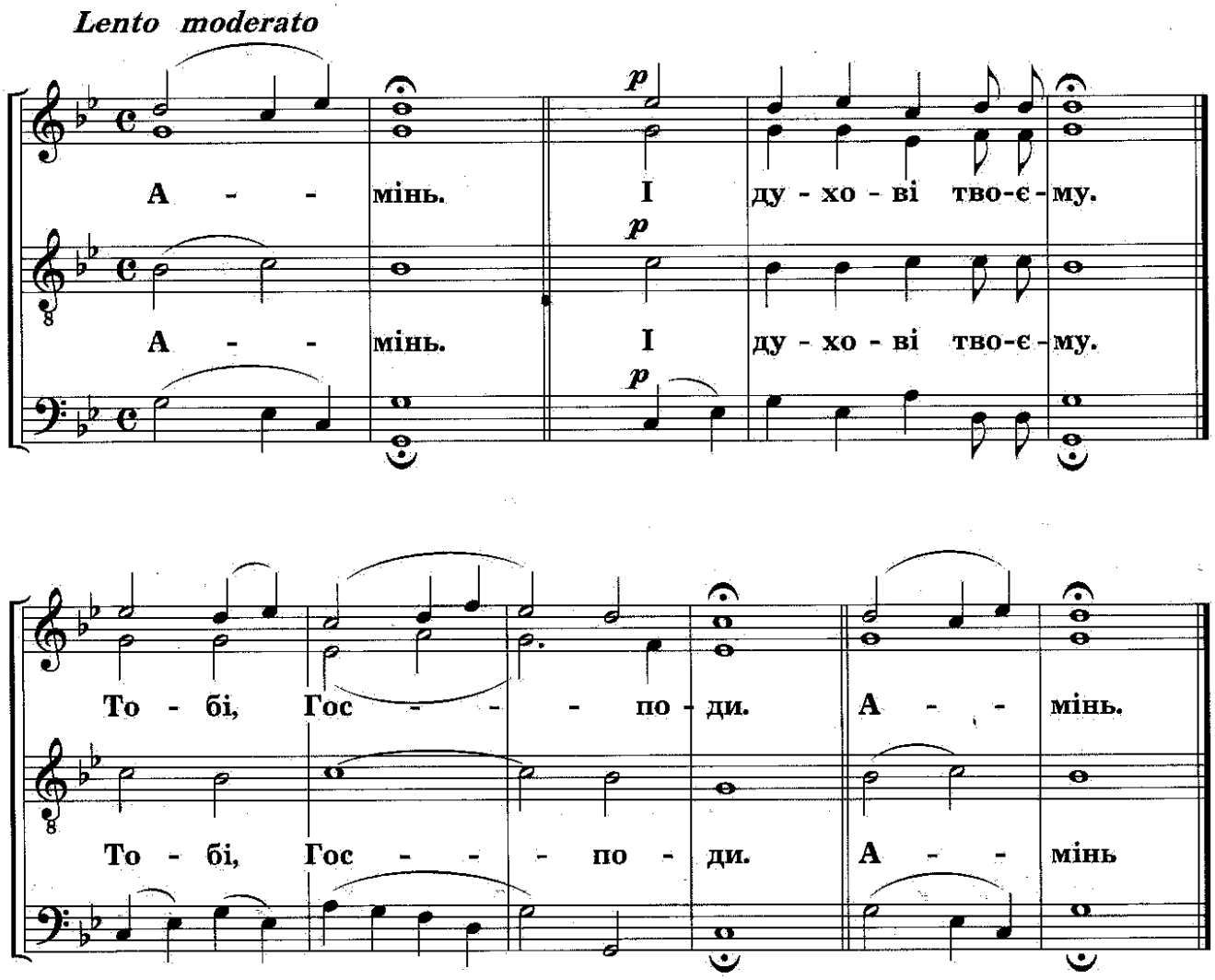

ЄДИН СВЯТ

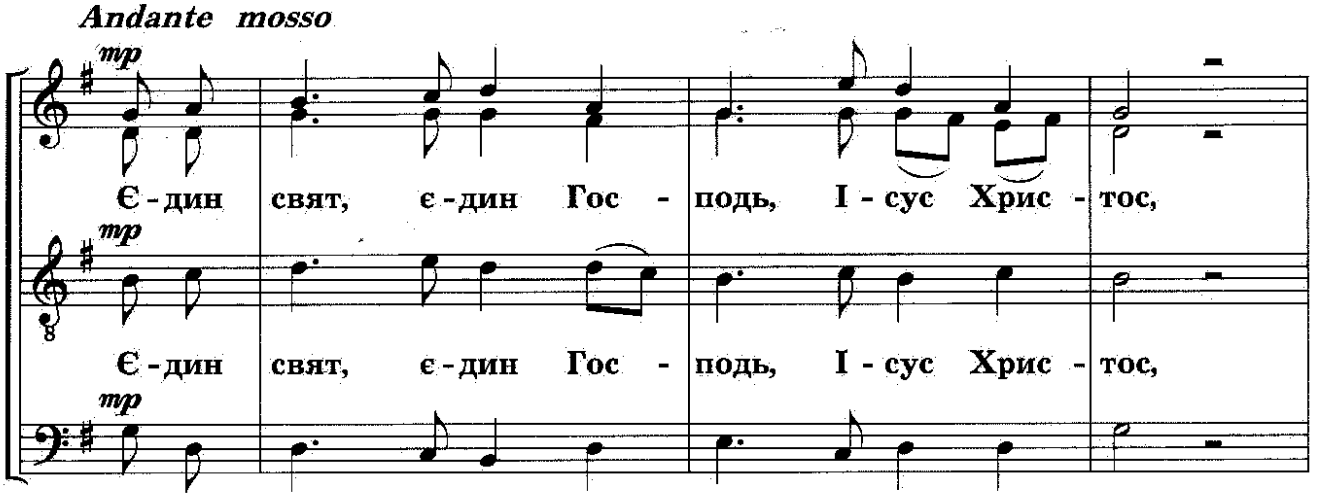

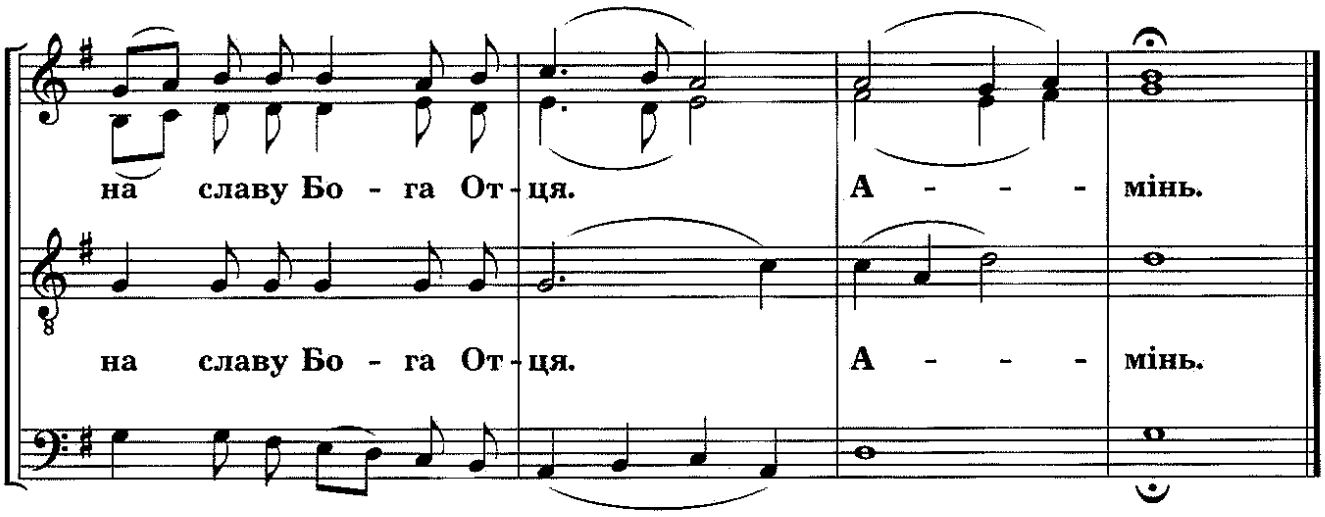

БЛАГОСЛОВЕН

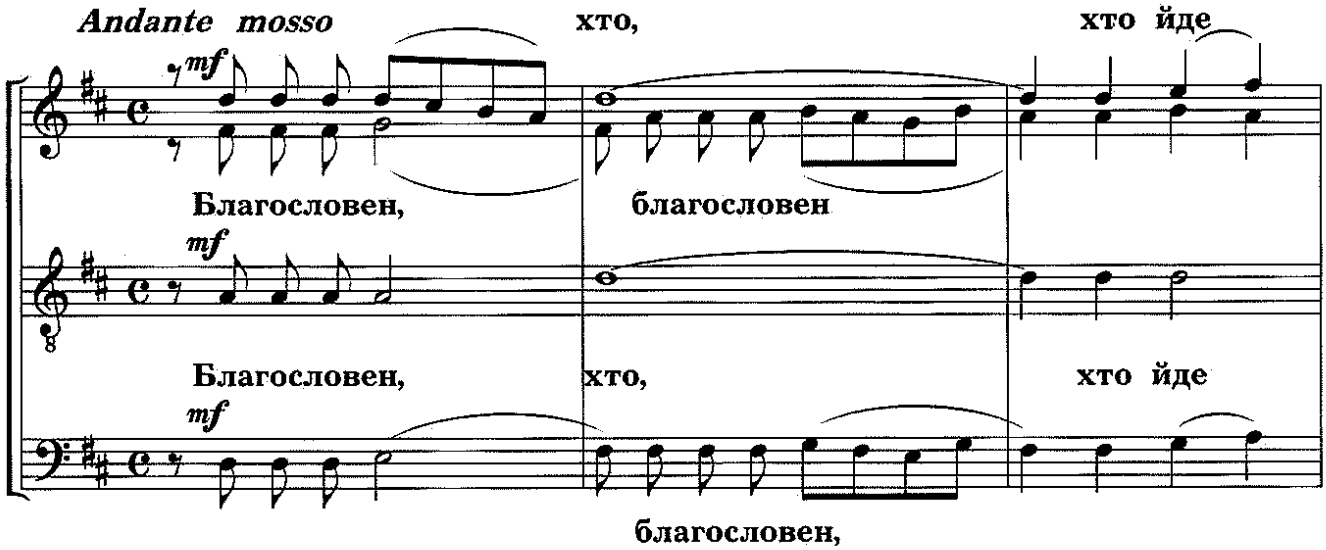

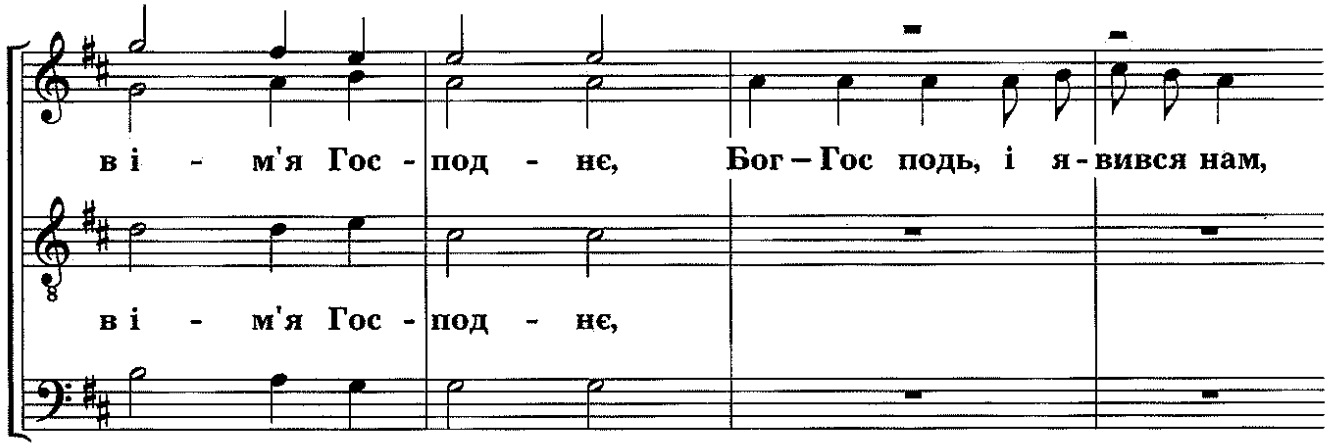

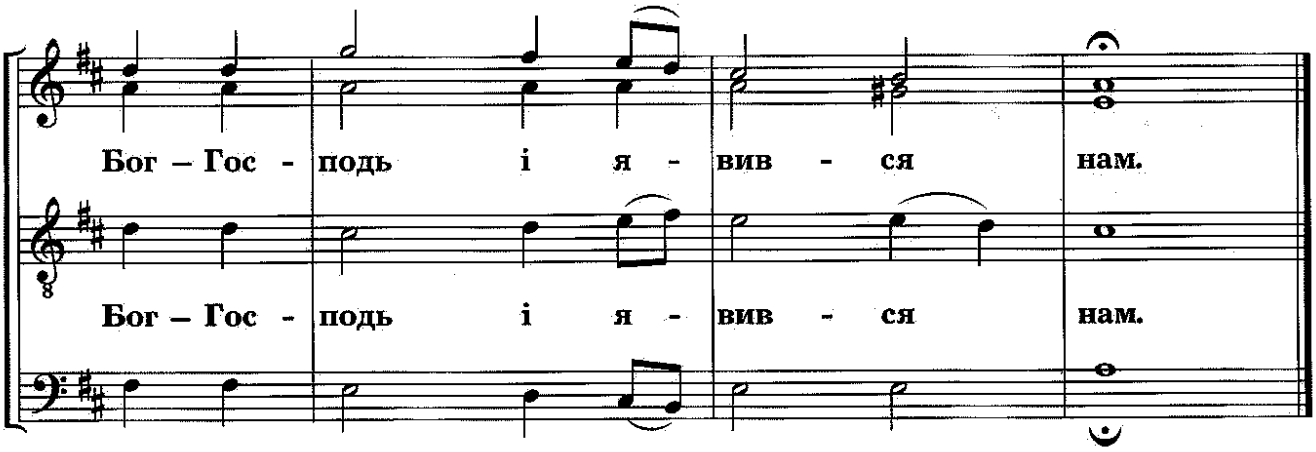
Бог – Гос - подь і я - вив - ся нам.
Бог – Гос - подь і я - вив - ся нам.

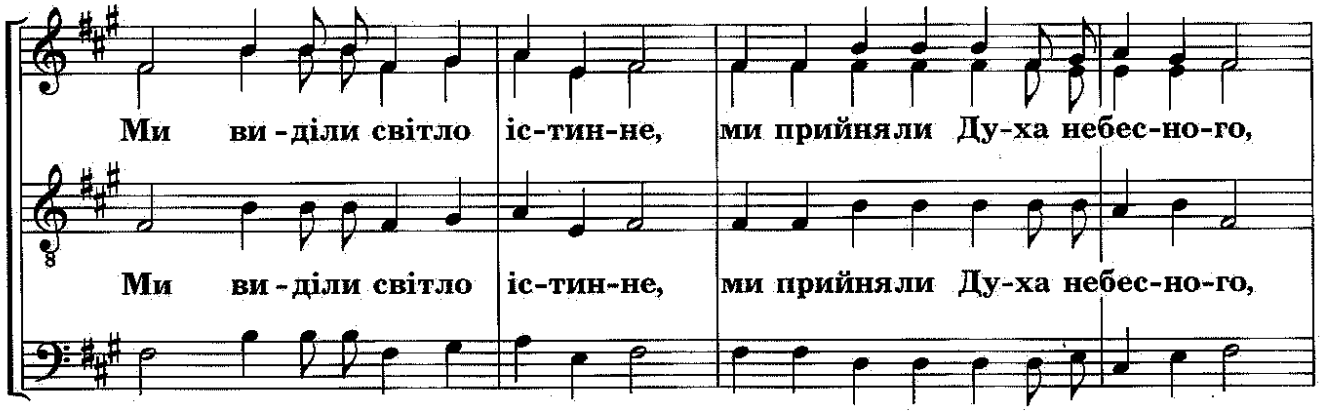
Ми ви - діли світло іс-тин-не, ми прийняли Ду-ха небес-но-го,
Ми ви - діли світло іс-тин-не, ми прийняли Ду-ха небес-но-го,

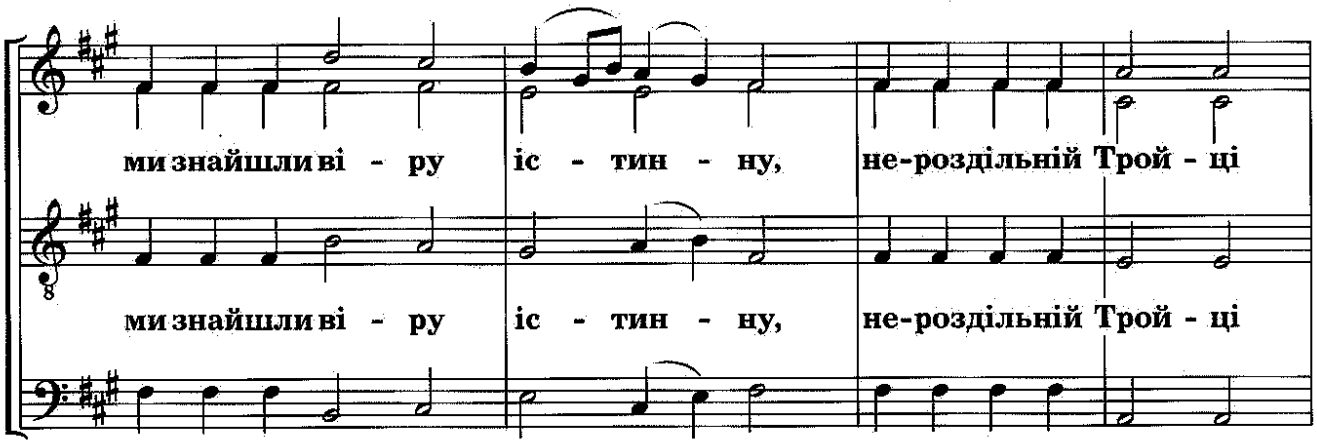
ми знайшли ві - ру іс - тин - ну, не-роздільній Трой - ці
ми знайшли ві - ру іс - тин - ну, не-роздільній Трой - ці

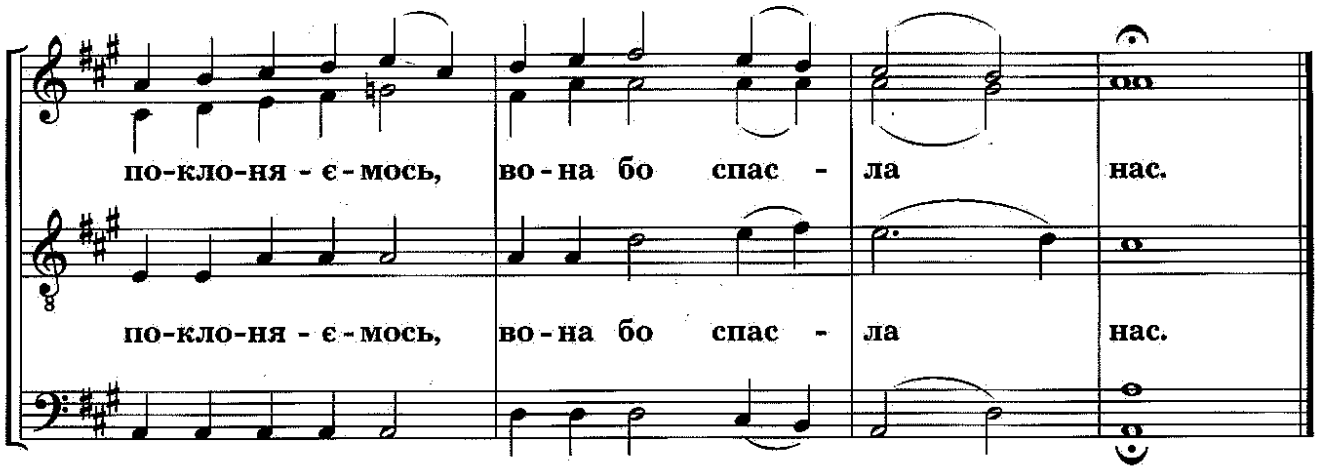
по-кло-ня - є - мось, во - на бо спас - ла нас.
по-кло-ня - є - мось, во - на бо спас - ла нас.

НЕХАЙ СПОВНЯТЬСЯ

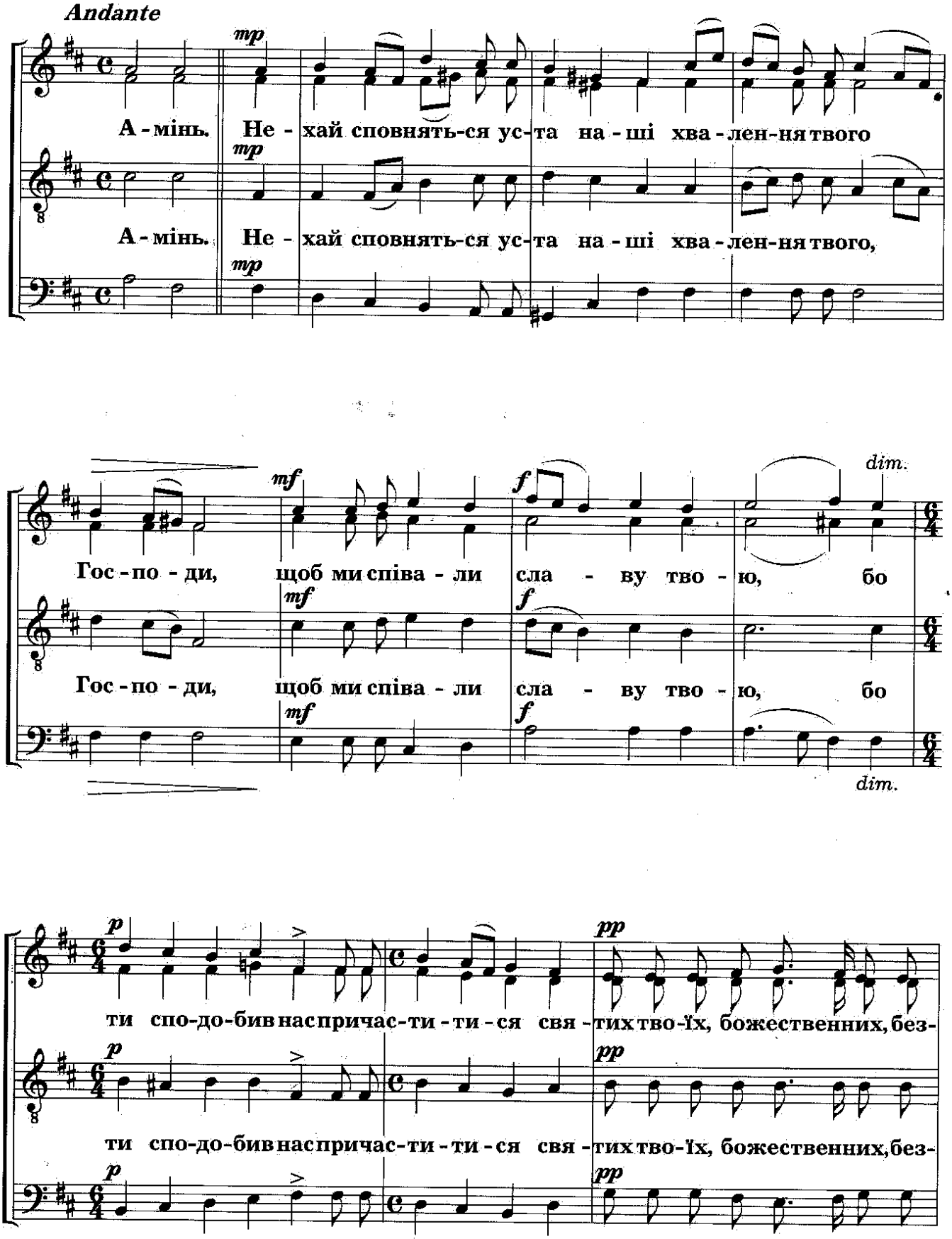

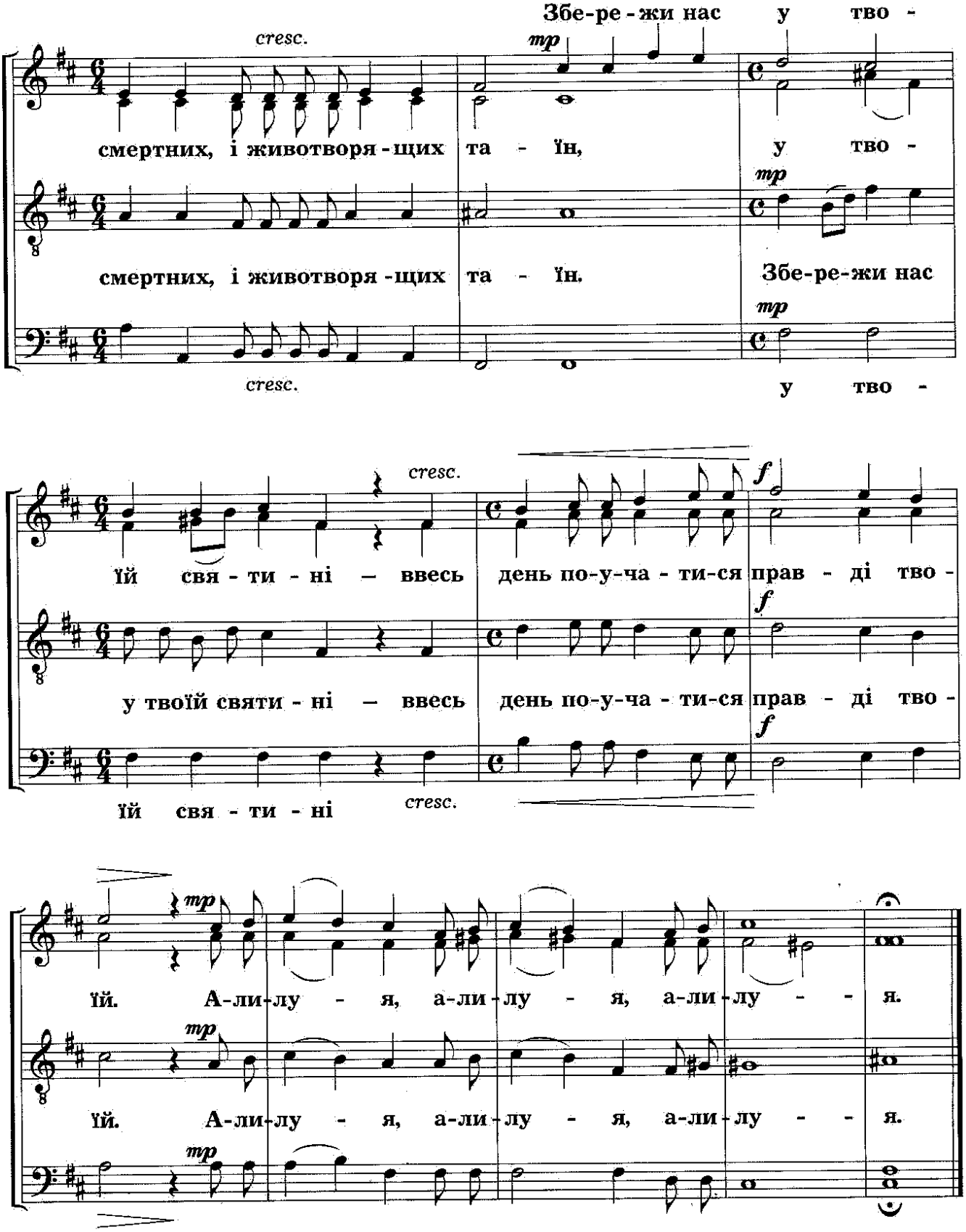
Збе-ре-жи нас у тво -
cresc.
mp
смертних, і животворя-щих та - їн,
у тво -
mp
смертних, і животворя-щих та - їн.
Збе-ре-жи нас
mp
cresc.
у тво -
cresc.
f
їй свя - ти - ні — ввесь день по-у-ча - ти-ся прав - ді тво -
f
у твоїй святи - ні — ввесь день по-у-ча - ти-ся прав - ді тво -
f
їй свя - ти - ні
cresc.
mp
їй. А-ли-лу - я, а-ли-лу - я, а-ли-лу - - я.
mp
їй. А-ли-лу - я, а-ли-лу - я, а-ли-лу - - я.
mp

БЛАГОДАРНА ЕКТЕНІЯ

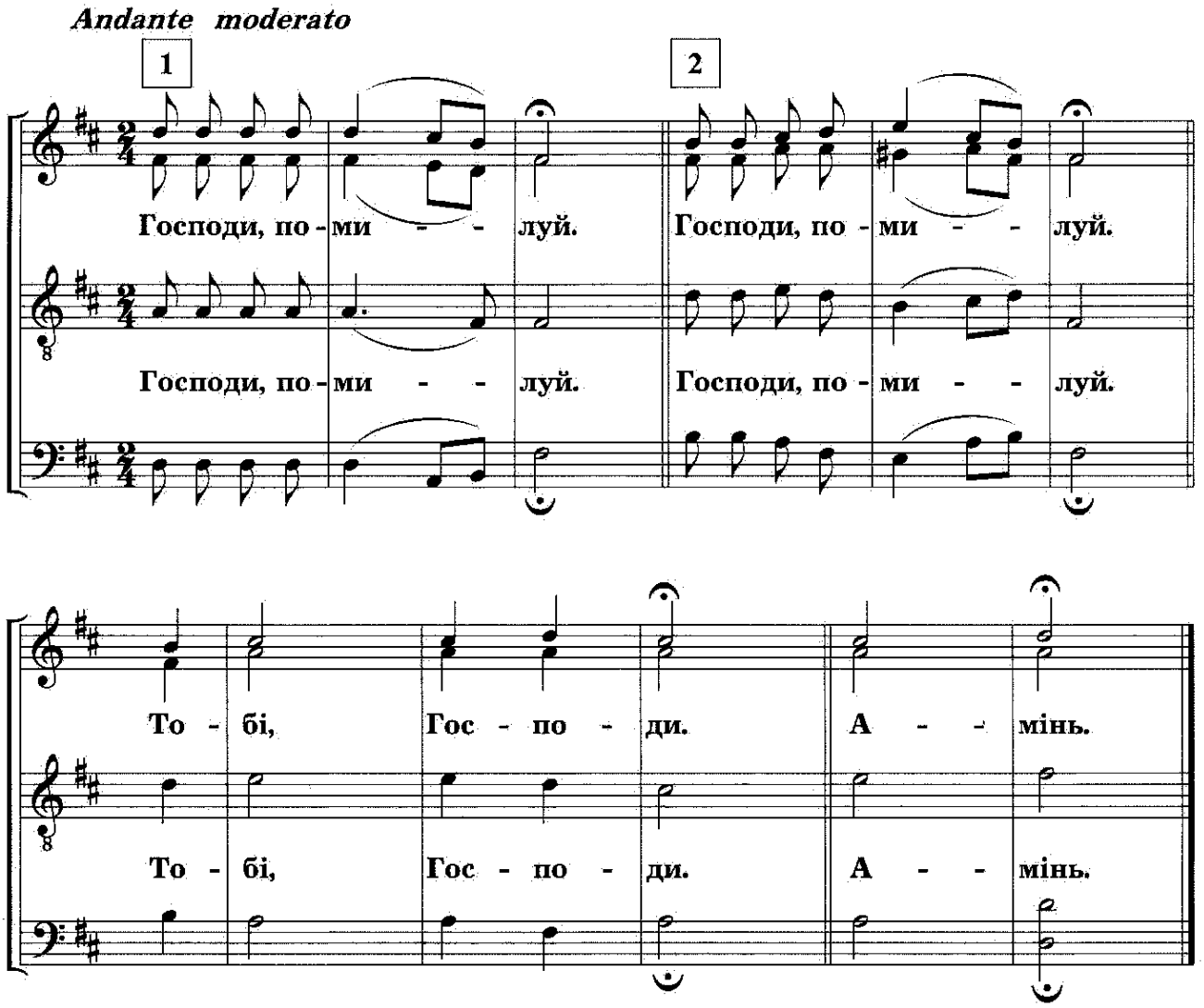

В ІМЕНІ ГОСПОДНІМ

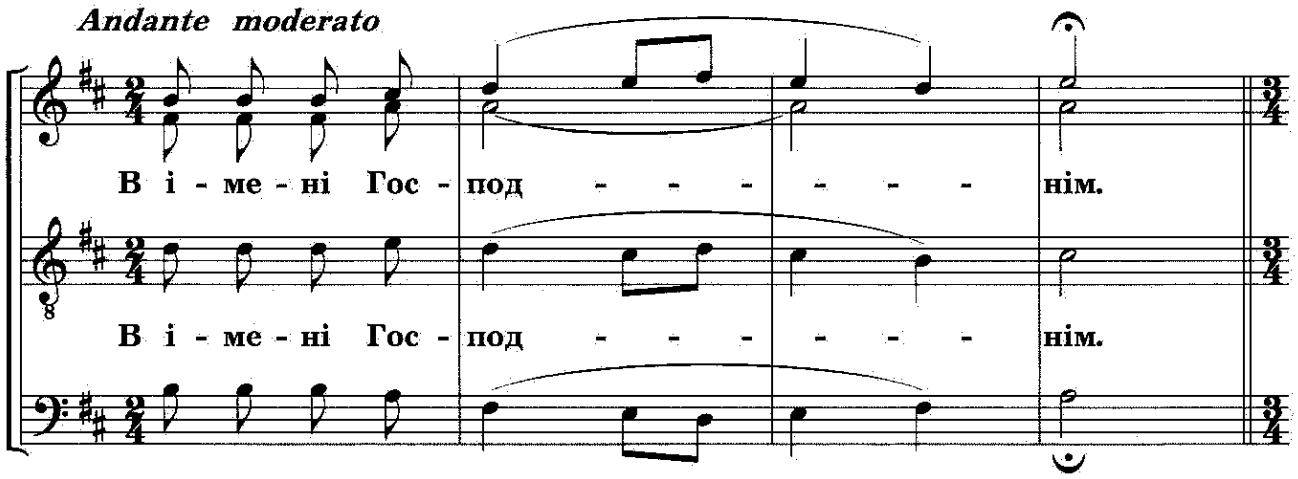

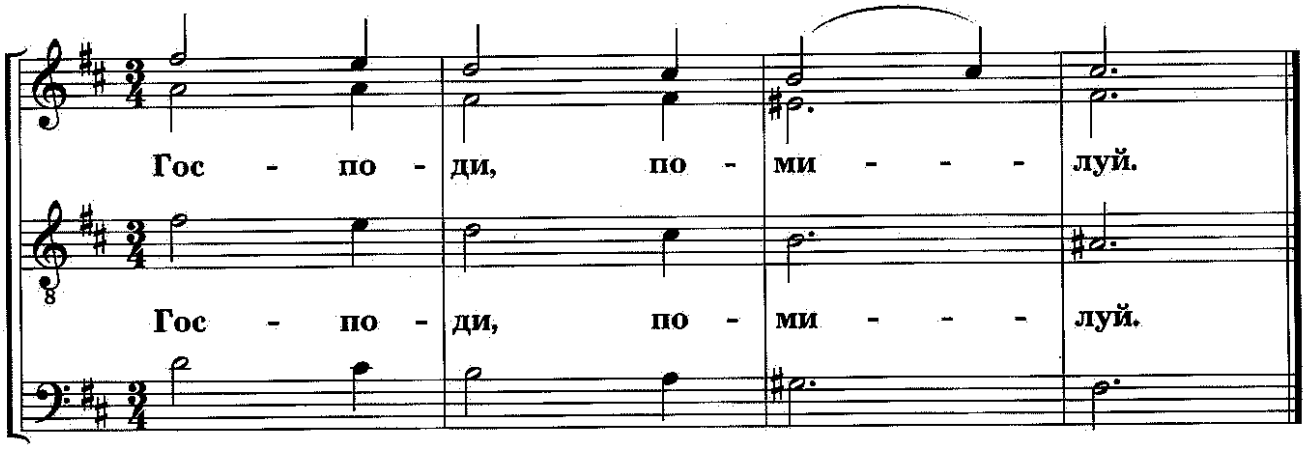

БУДЬ ІМ'Я ГОСПОДНЄ

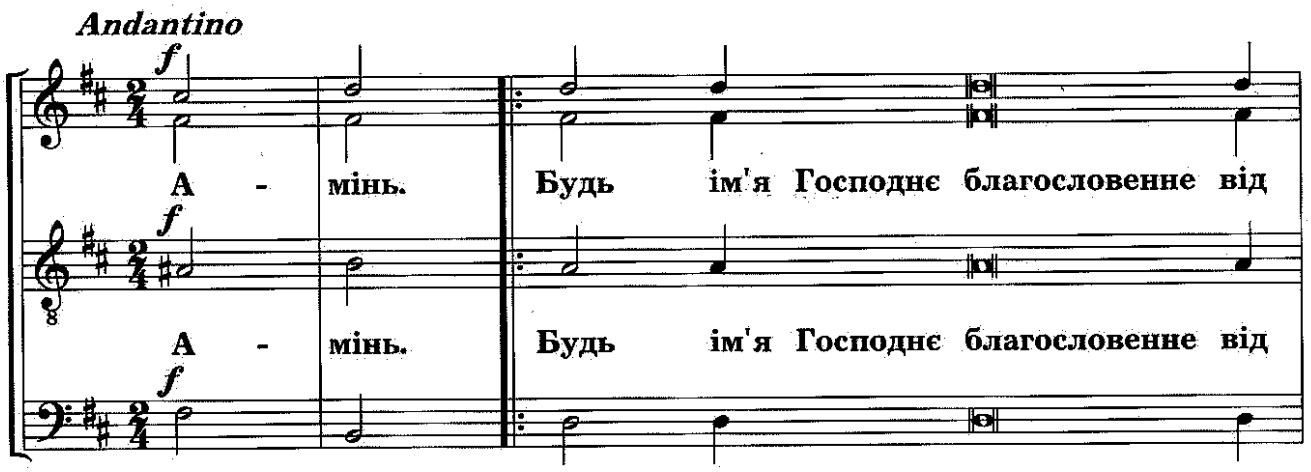

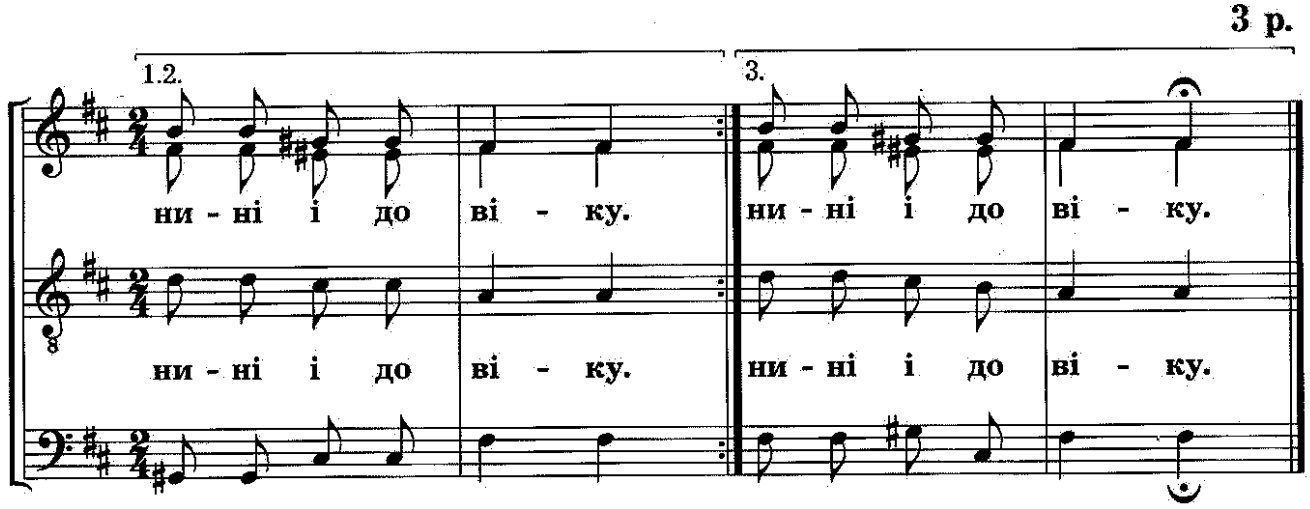

ВІДПУСТ

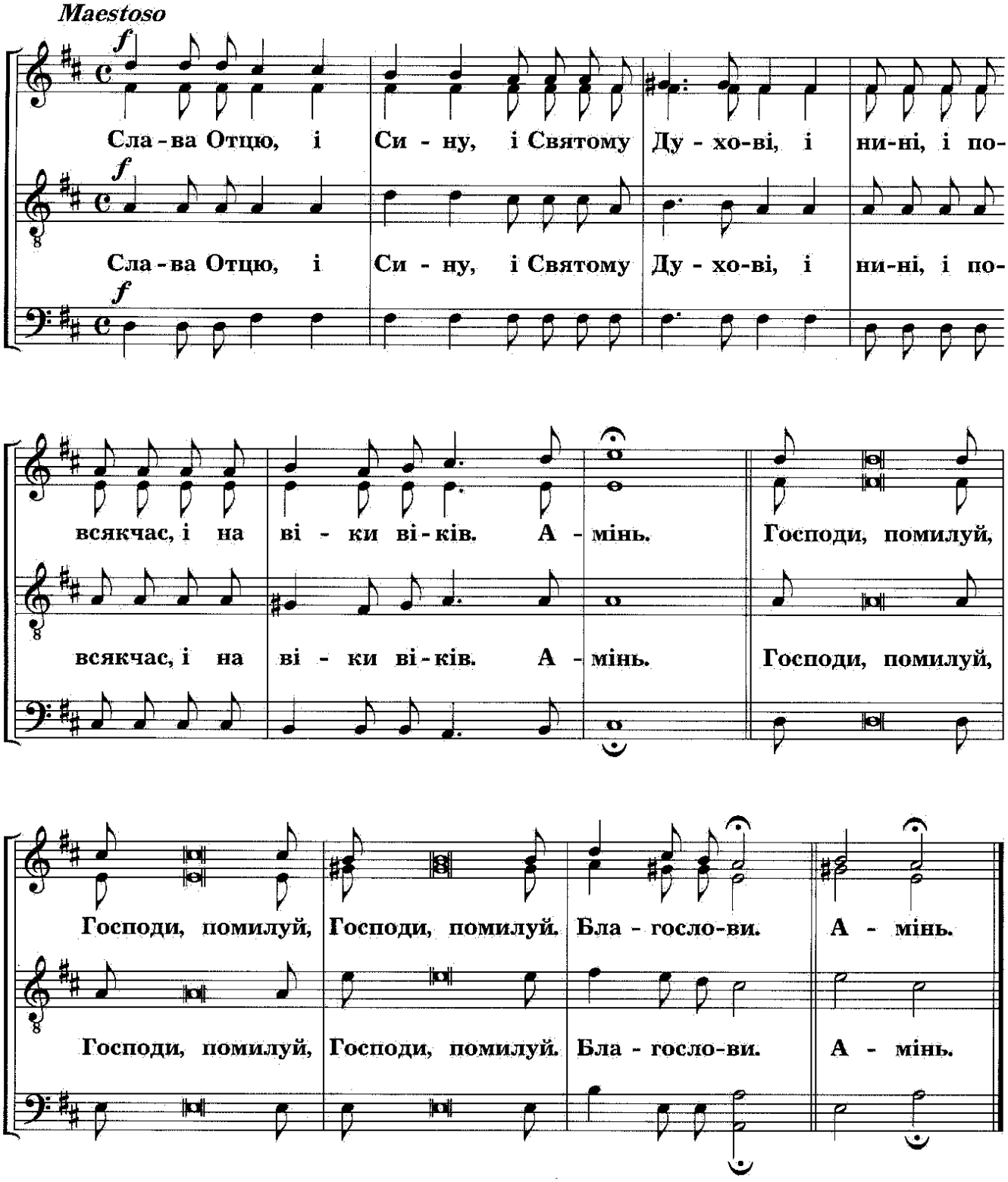
Maestoso
f
Сла - ва Отцю, і Си - ну, і Святому Ду - хо-ві, і ни-ні, і по-
Сла - ва Отцю, і Си - ну, і Святому Ду - хо-ві, і ни-ні, і по-
всякчас, і на ві - ки ві - ків. А - мінь. Господи, помилуй,
всякчас, і на ві - ки ві - ків. А - мінь. Господи, помилуй,
Господи, помилуй, Господи, помилуй. Бла - госло-ви. А - мінь.
Господи, помилуй, Господи, помилуй. Бла - госло-ви. А - мінь.

Розділ 2

ВИБРАНЕ

СВЯТИЙ БОЖЕ

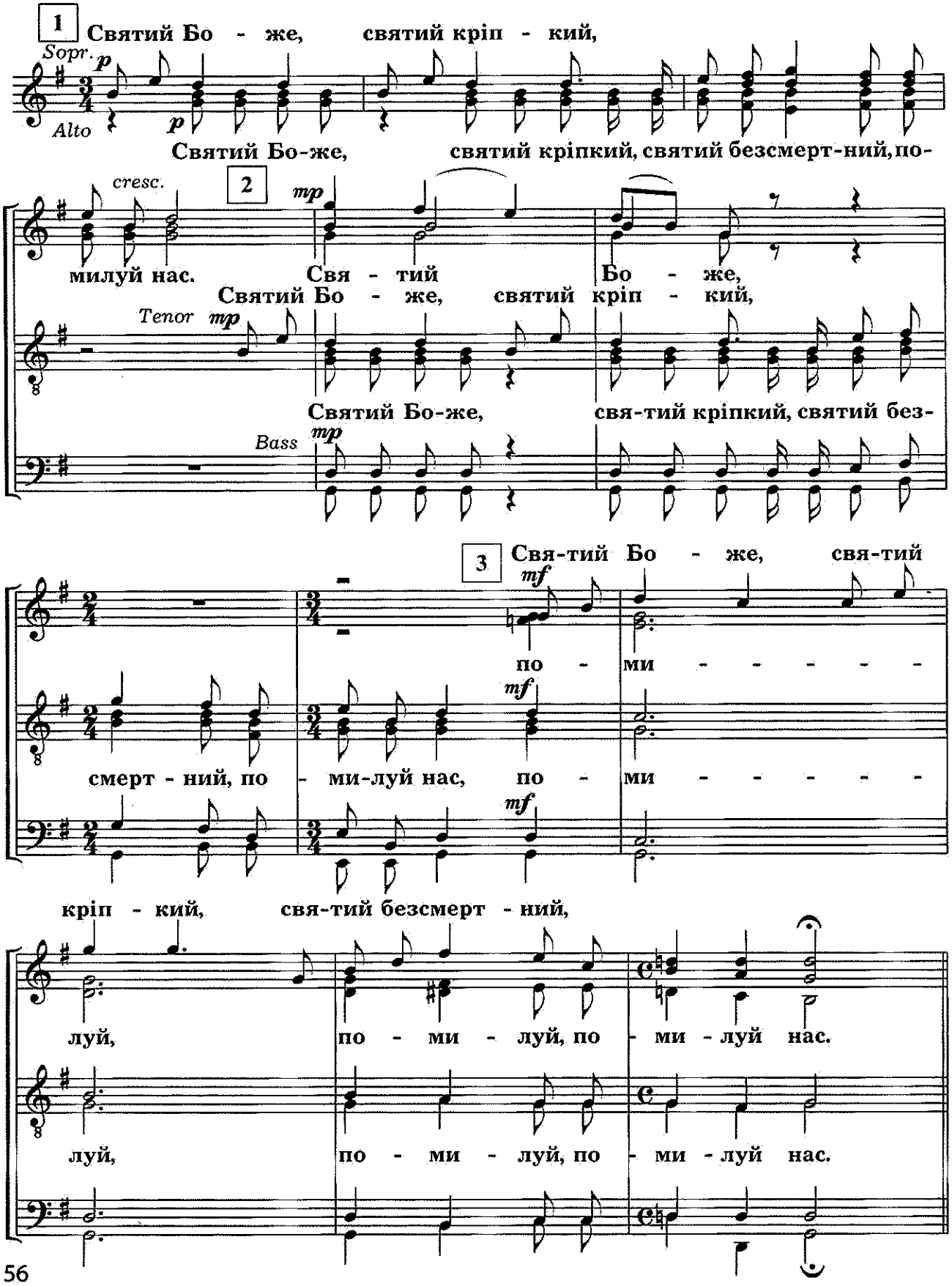

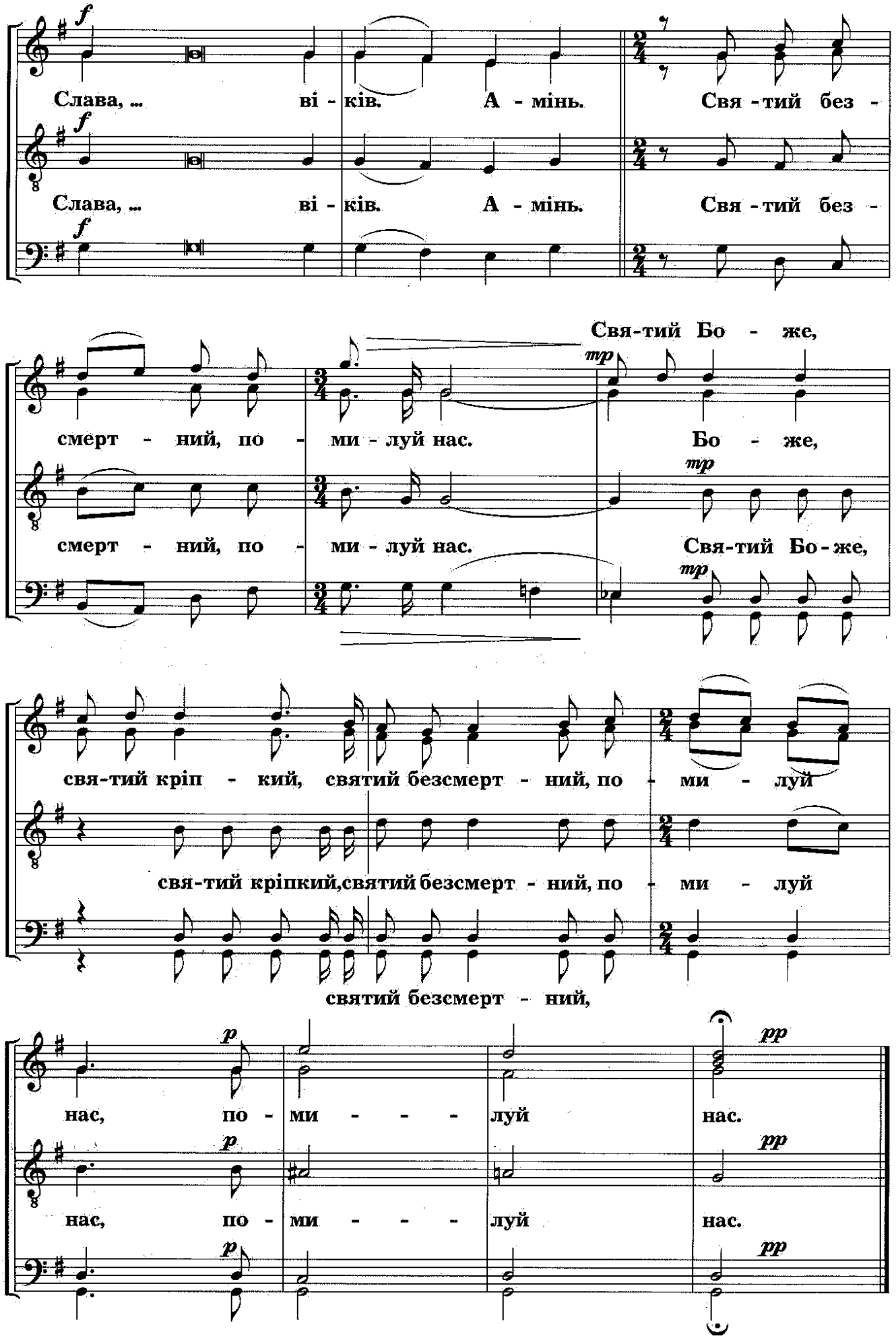
Слава, ... ві - ків. А - мінь. Свя - тий без -
Слава, ... ві - ків. А - мінь. Свя - тий без -
Свя-тий Бо - же,
смерт - ний, по - ми - луй нас. Бо - же,
смерт - ний, по - ми - луй нас. Свя-тий Бо-же,
свя-тий кріп - кий, святий безсмерт - ний, по - ми - луй
свя-тий кріпкий,святий безсмерт - ний, по - ми - луй
святий безсмерт - ний,
нас, по - ми - - - луй нас.
нас, по - ми - - - луй нас.

СВЯТИЙ БОЖЕ

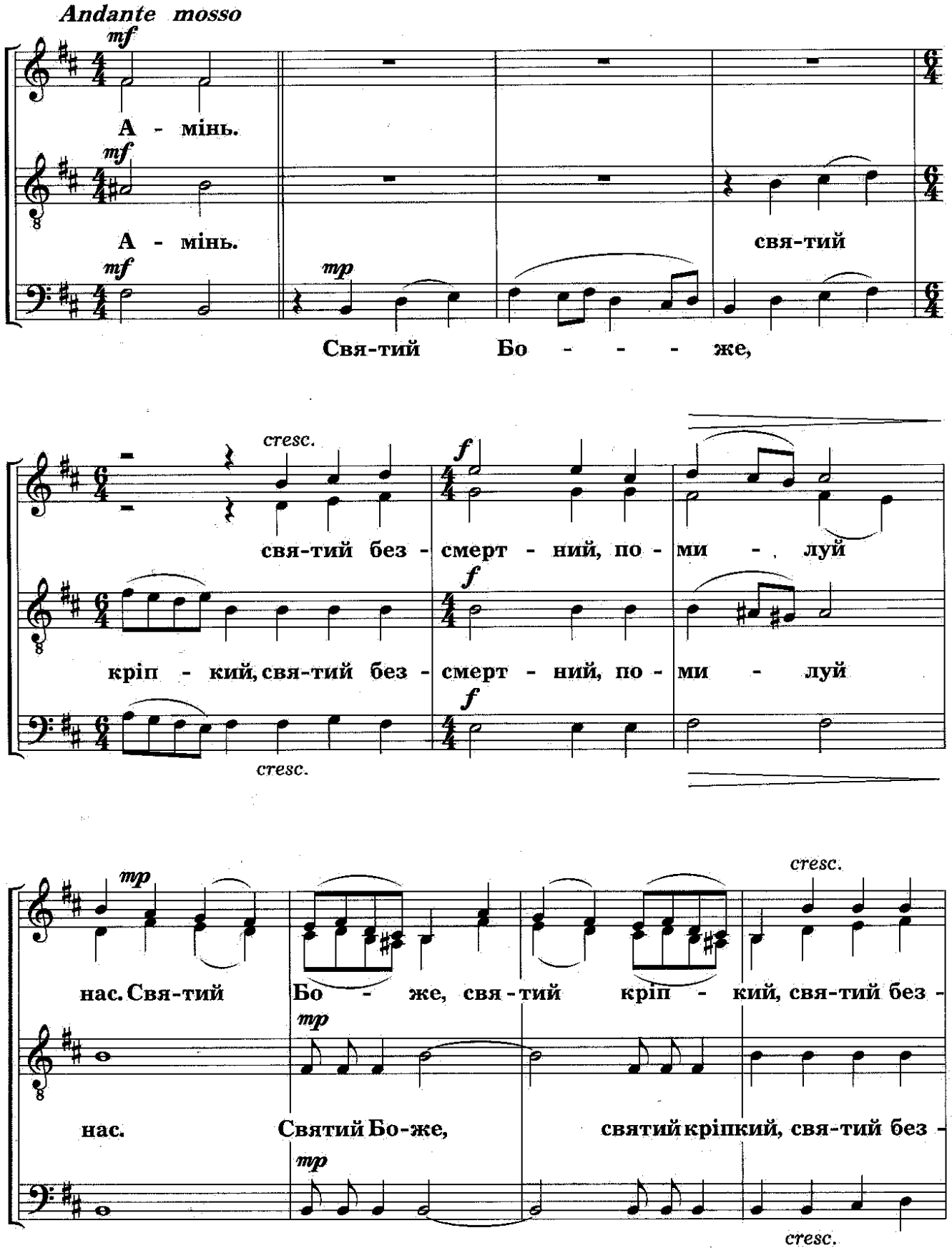
Andante mosso
mf
А - мінь.
А - мінь.
свя-тий
mp
Свя-тий Бо - - - же,
cresc.
f
свя-тий без - смерт - ний, по - ми - луй
кріп - кий, свя-тий без - смерт - ний, по - ми - луй
cresc.
mp
cresc.
нас. Свя-тий Бо - же, свя - тий кріп - кий, свя-тий без -
нас. Святий Бо-же, святий кріпкий, свя-тий без -
cresc.

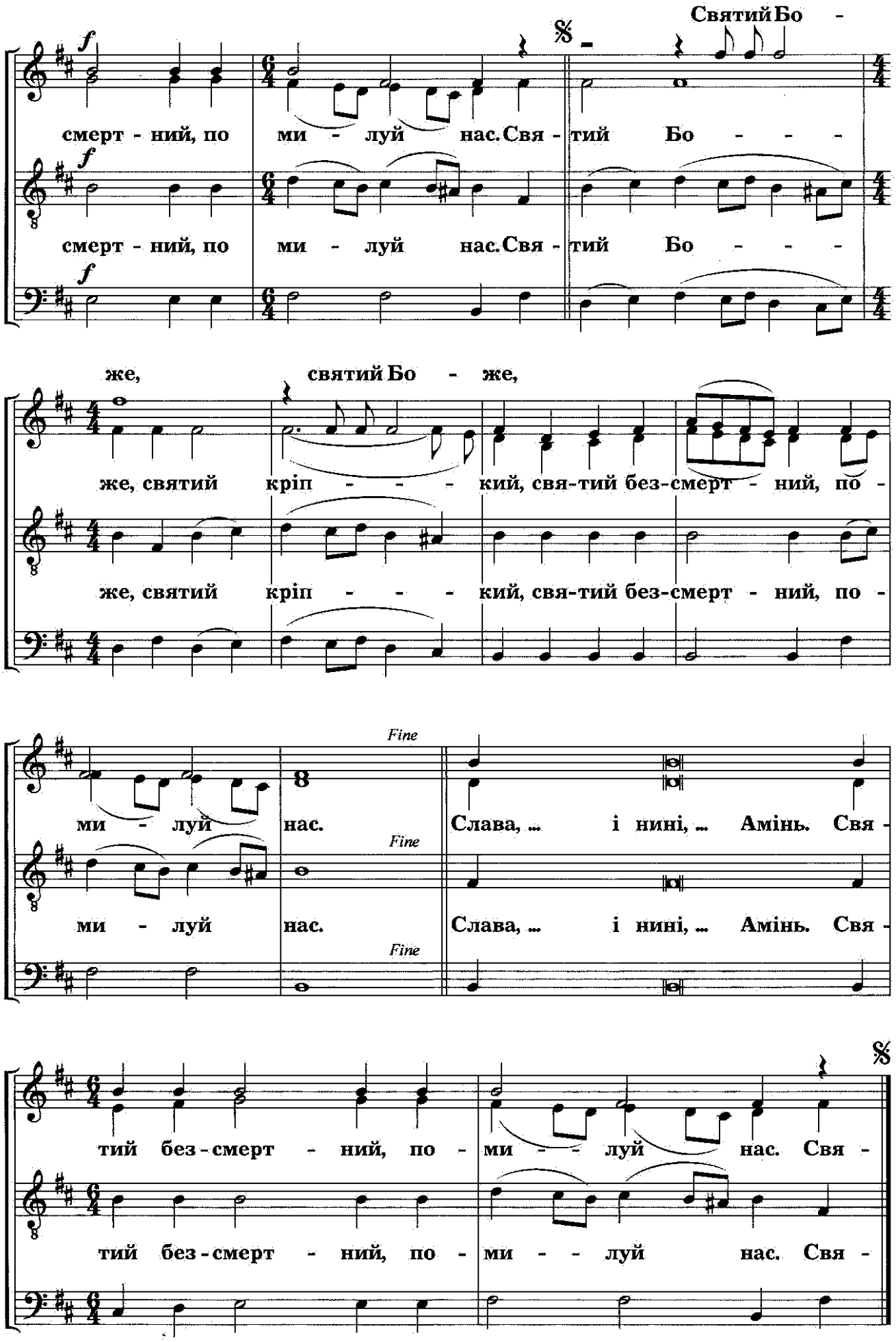
Святий Бо -
смерт - ний, по ми - луй нас. Свя - тий Бо - - -
смерт - ний, по ми - луй нас. Свя - тий Бо - - -
же, святий Бо - же,
же, святий кріп - - - кий, свя-тий без-смерт - ний, по -
же, святий кріп - - - кий, свя-тий без-смерт - ний, по -
Fine
ми - луй нас. Слава, ... і нині, ... Амінь. Свя -
Fine
ми - луй нас. Слава, ... і нині, ... Амінь. Свя -
Fine
тий без - смерт - ний, по - ми - - луй нас. Свя -
тий без - смерт - ний, по - ми - - луй нас. Свя -

ХРЕСТУ ТВОЄМУ

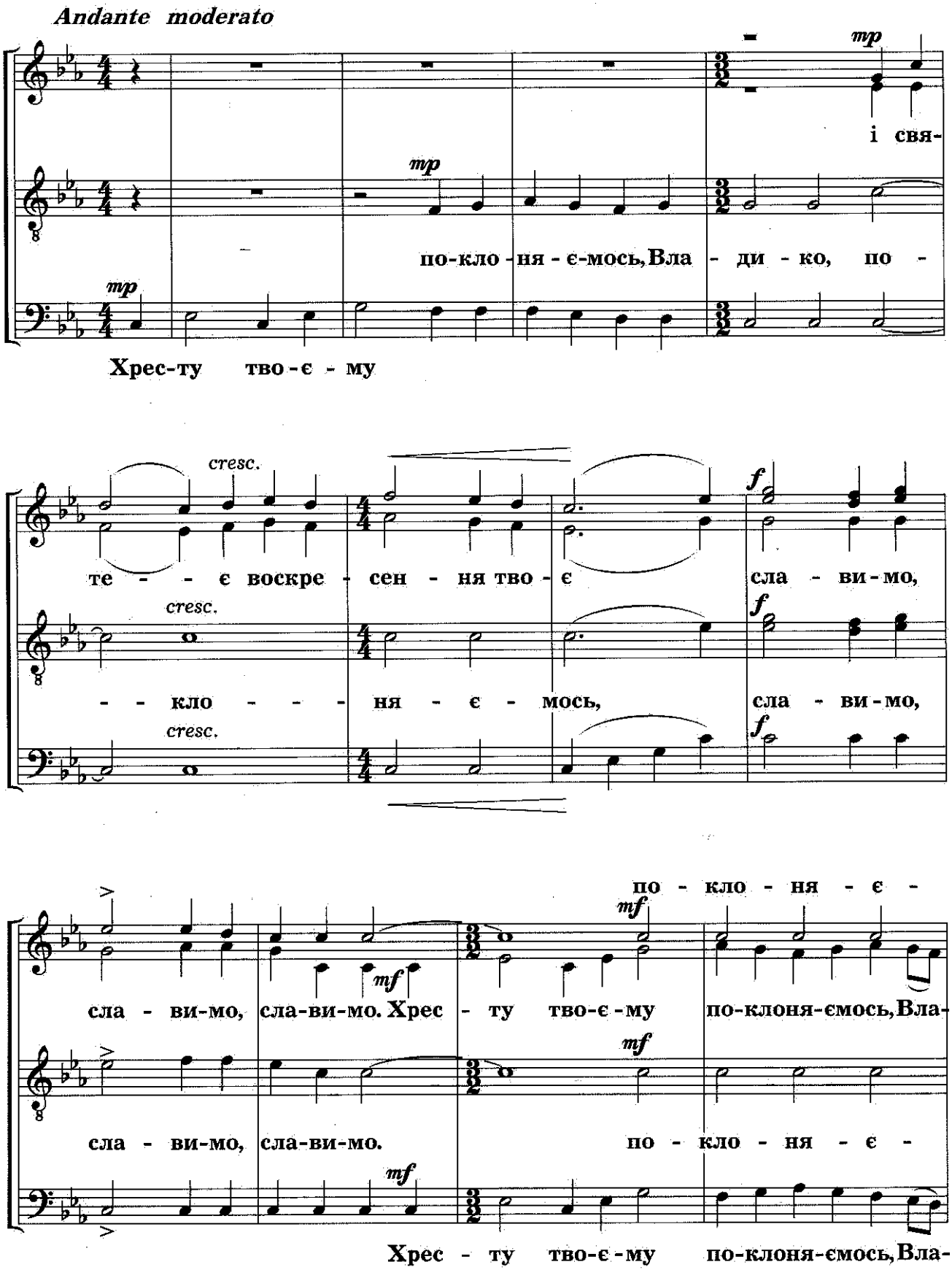

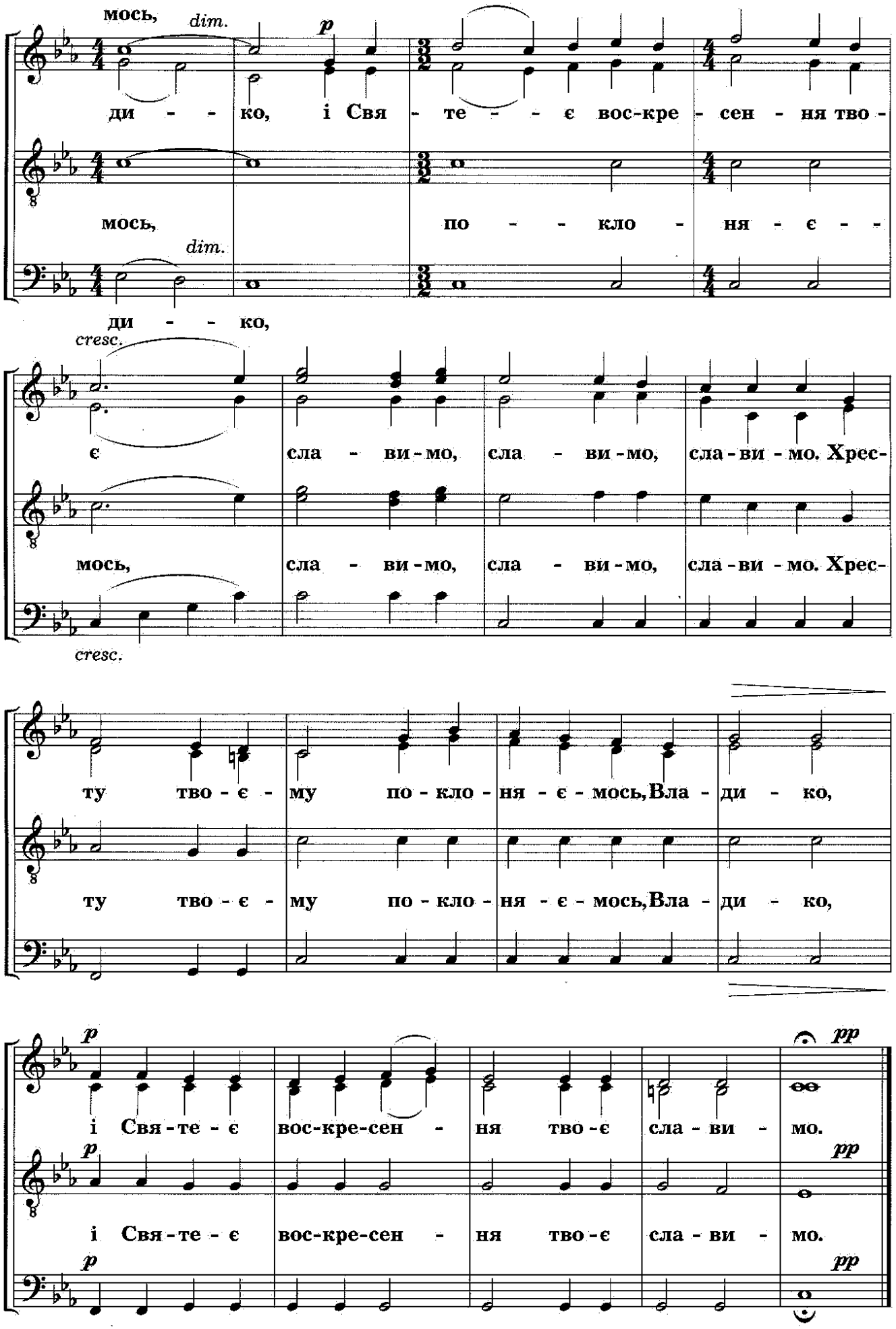
мось,
dim.
p
ди - - ко, і Свя - те - - є вос-кре - сен - ня тво -
мось, по - - кло - ня - є - -
dim.
ди - - ко,
cresc.
є сла - ви - мо, сла - ви - мо, сла - ви - мо. Хрес-
мось, сла - ви - мо, сла - ви - мо, сла - ви - мо. Хрес-
cresc.
ту тво - є - му по - кло - ня - є - мось, Вла - ди - ко,
ту тво - є - му по - кло - ня - є - мось, Вла - ди - ко,
p
pp
і Свя - те - є вос-кре-сен - ня тво - є сла - ви - мо.
p
pp
і Свя - те - є вос-кре-сен - ня тво - є сла - ви - мо.
p
pp

ХРИСТОС ВОСКРЕС

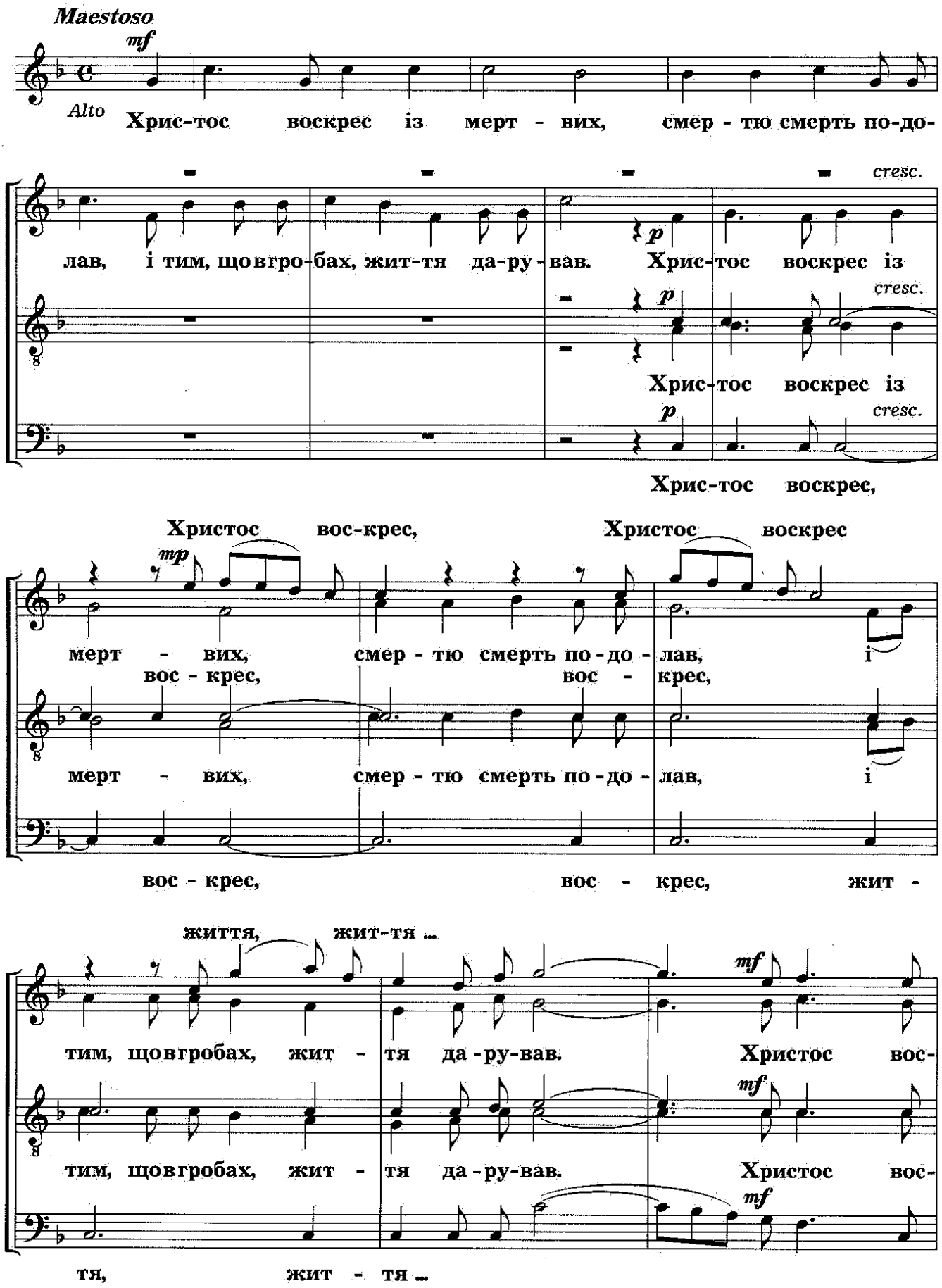

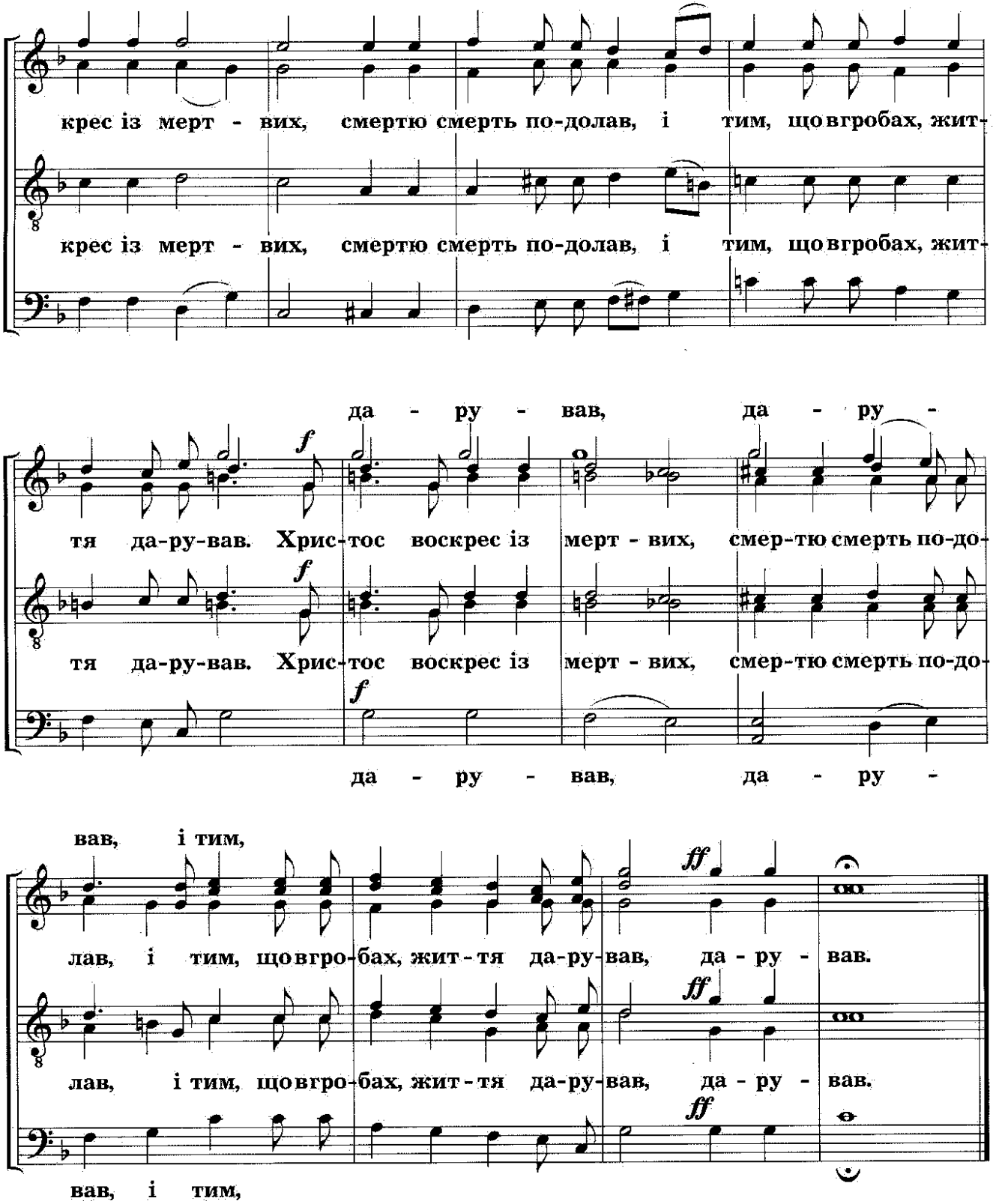
крес із мерт - вих, смертю смерть по-долав, і тим, що в гробах, жит-
крес із мерт - вих, смертю смерть по-долав, і тим, що в гробах, жит-
да - ру - вав, да - ру -
тя да-ру-вав. Хрис-тос воскрес із мерт - вих, смер-тю смерть по-до-
тя да-ру-вав. Хрис-тос воскрес із мерт - вих, смер-тю смерть по-до-
да - ру - вав, да - ру -
вав, і тим,
лав, і тим, що в гро-бах, жит-тя да-ру-вав, да - ру - вав.
лав, і тим, що в гро-бах, жит-тя да-ру-вав, да - ру - вав.
вав, і тим,

ХРИСТОС ВОСКРЕС

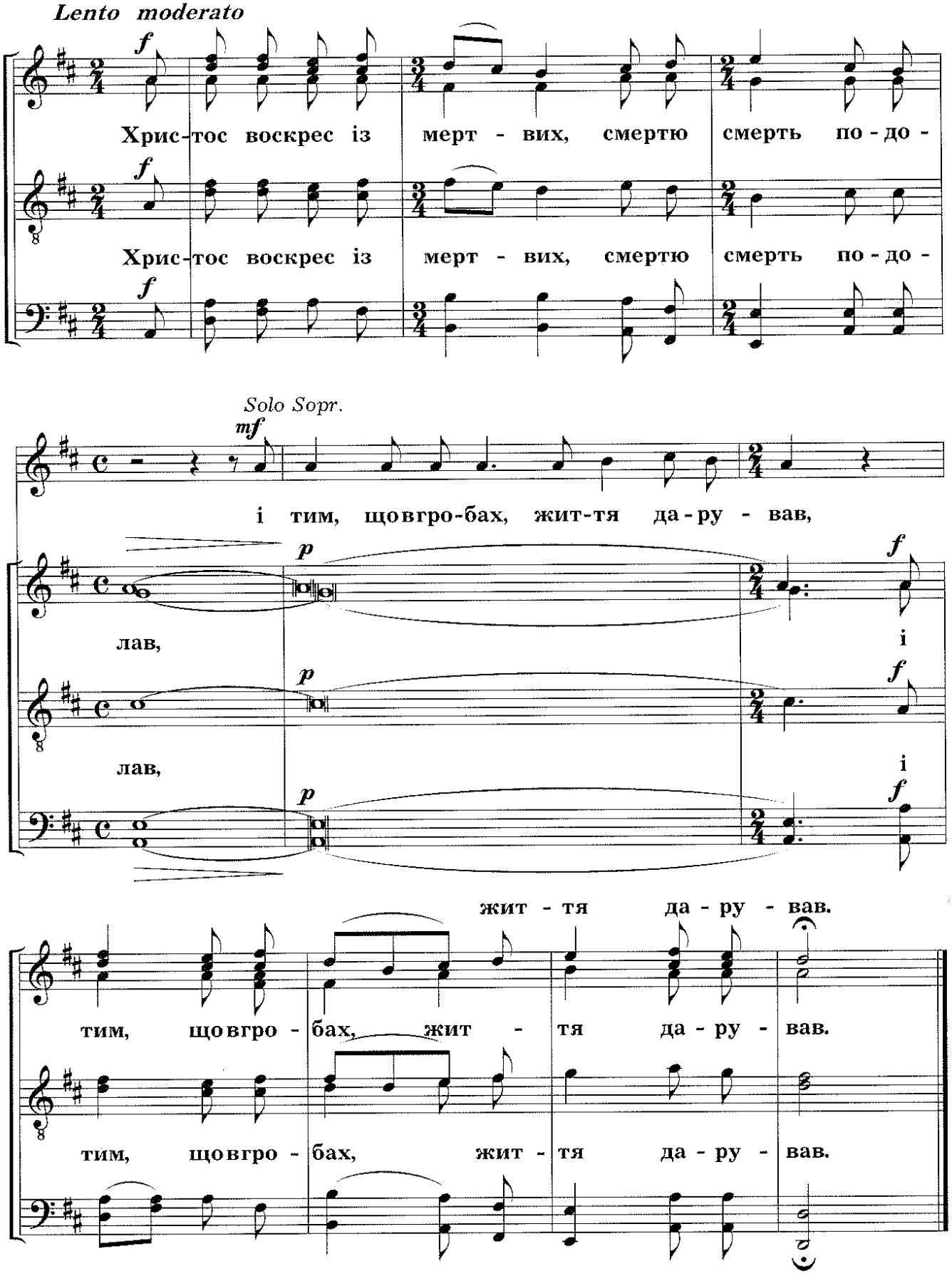

ВОСКРЕС ІЗ ГРОБУ

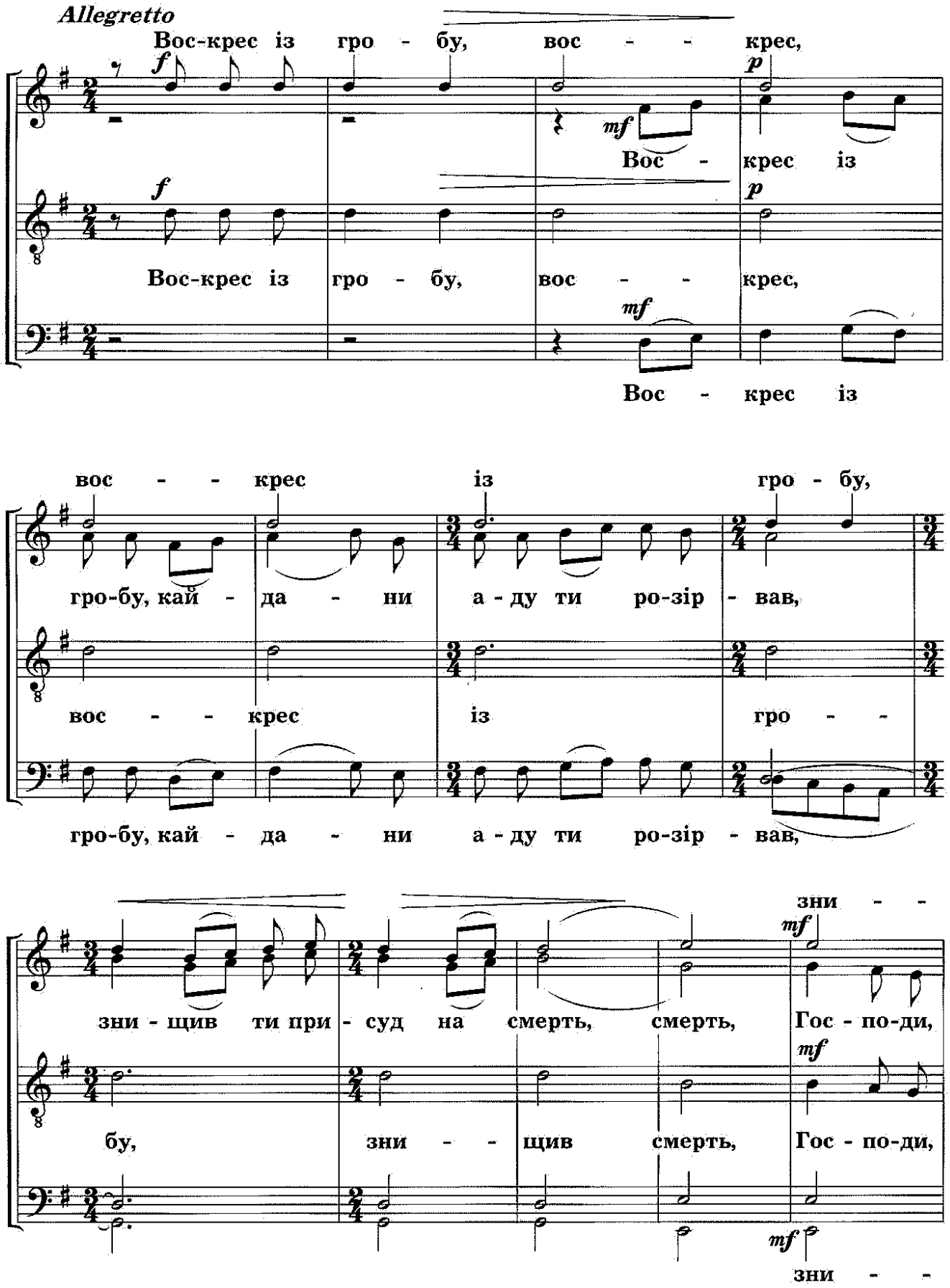

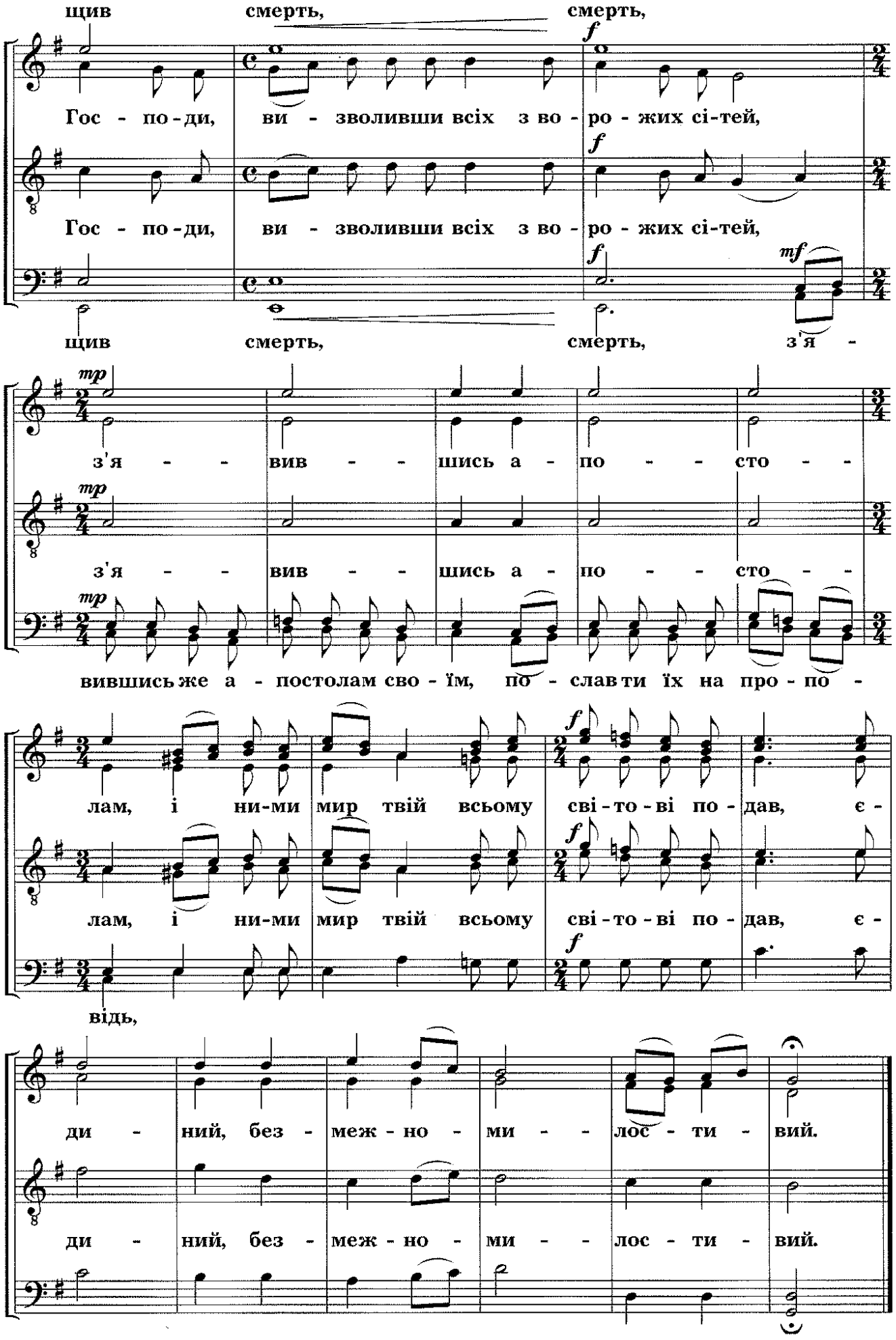
щив смерть, смерть,
Гос - по - ди, ви - зволивши всіх з во - ро - жих сі-тей,
Гос - по - ди, ви - зволивши всіх з во - ро - жих сі-тей,
щив смерть, смерть, з'я -
з'я - - вив - - шись а - по - - сто - -
з'я - - вив - - шись а - по - - сто - -
вившись же а - постолам сво - їм, по - славти їх на про - по -
лам, і ни-ми мир твій всьому сві - то - ві по - дав, є -
лам, і ни-ми мир твій всьому сві - то - ві по - дав, є -
відь,
ди - ний, без - меж - но - ми - - лос - ти - вий.
ди - ний, без - меж - но - ми - - лос - ти - вий.

ПРИЙНЯВШИ МУКИ

Із проповідницької відправи

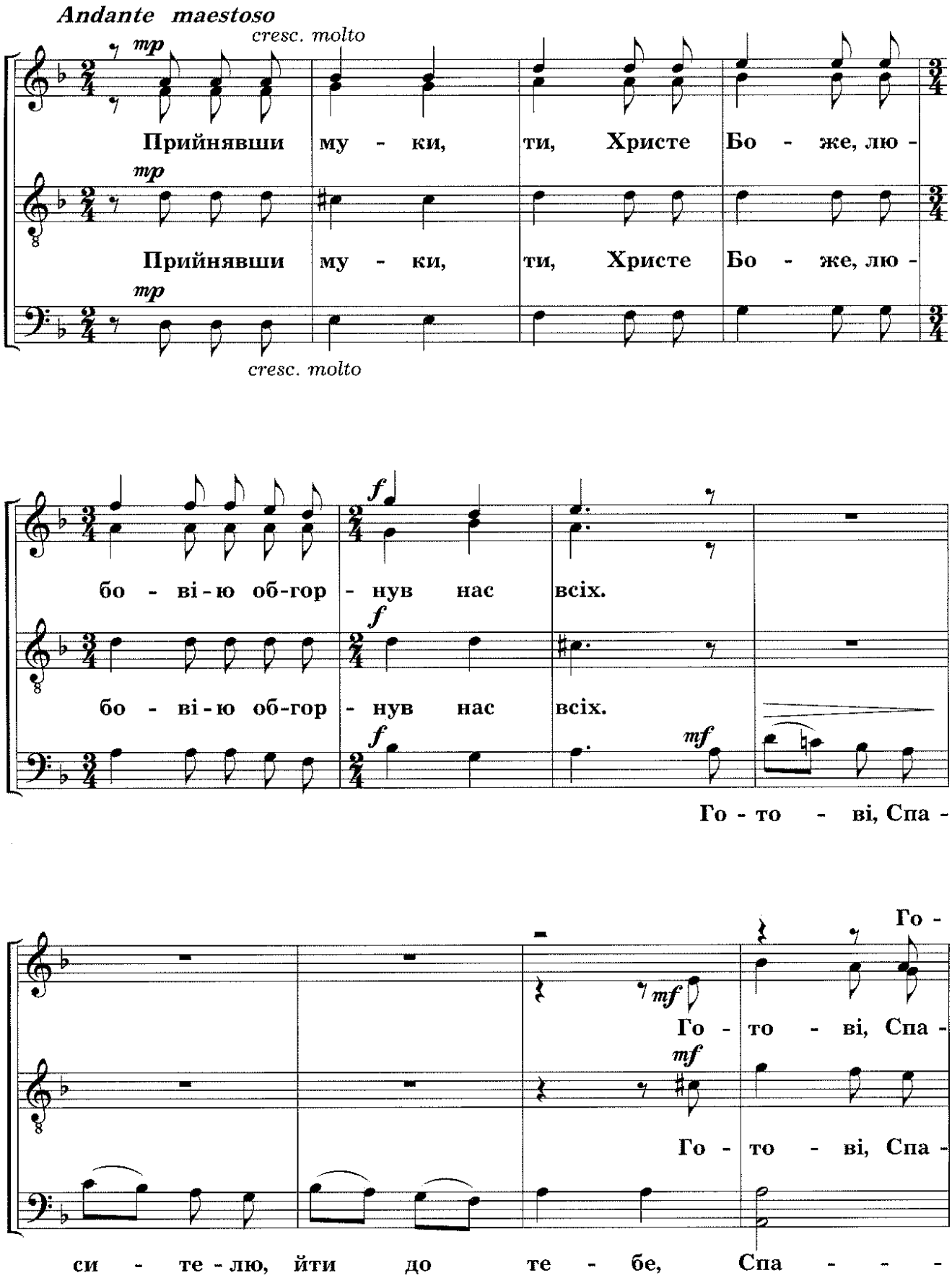

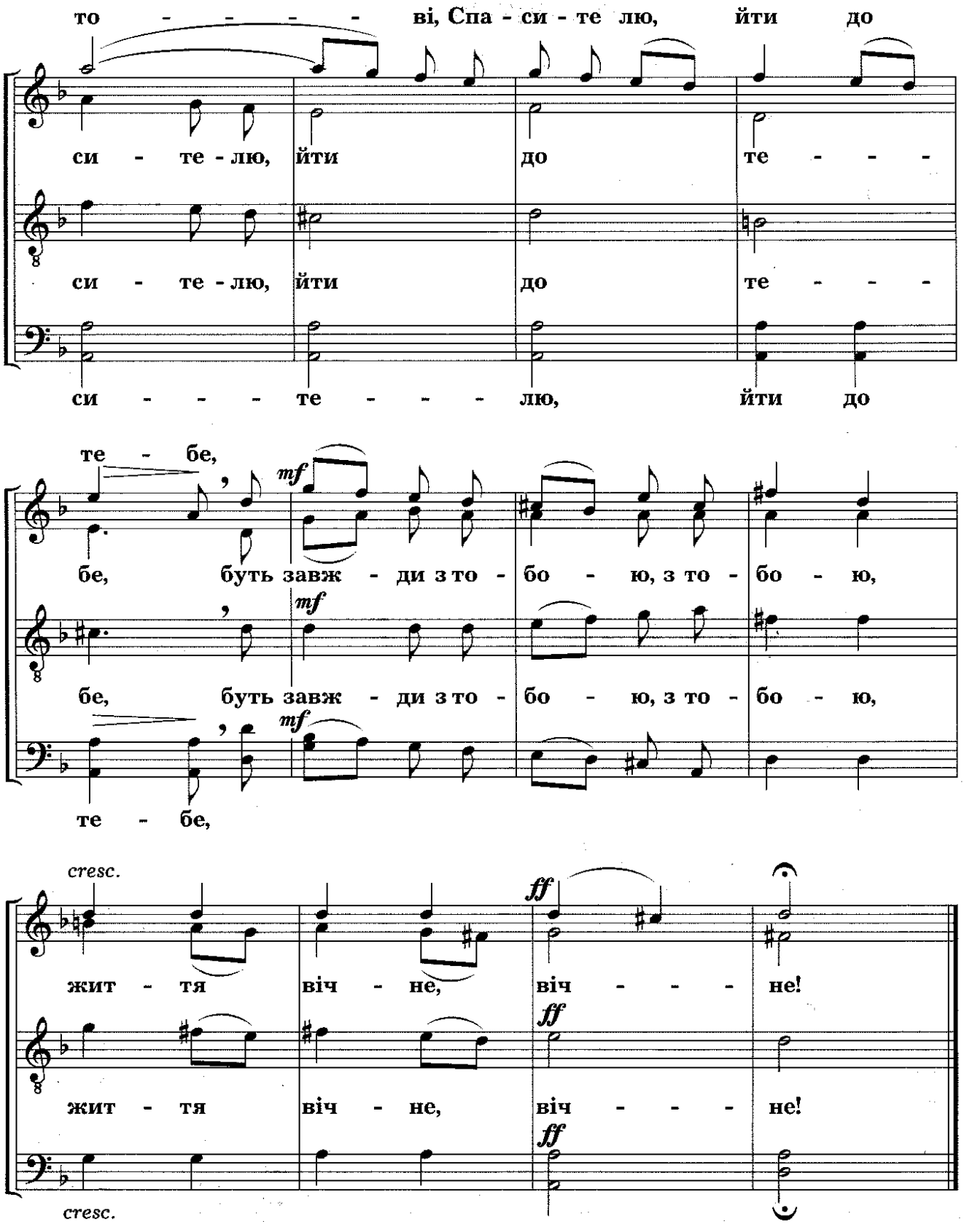
то - - - - - ві, Спа - си - те лю, йти до
си - те - лю, йти до те - - -
си - те - лю, йти до те - - -
си - - - - те - - - - лю, йти до
те - бе,
mf
бе, буть завж - ди з то - бо - ю, з то - бо - ю,
mf
бе, буть завж - ди з то - бо - ю, з то - бо - ю,
mf
те - бе,
cresc.
ff
жит - тя віч - не, віч - - - не!
ff
жит - тя віч - не, віч - - - не!
ff
cresc.

УТІШИТЕЛЮ, ДУШЕ ІСТИНИ

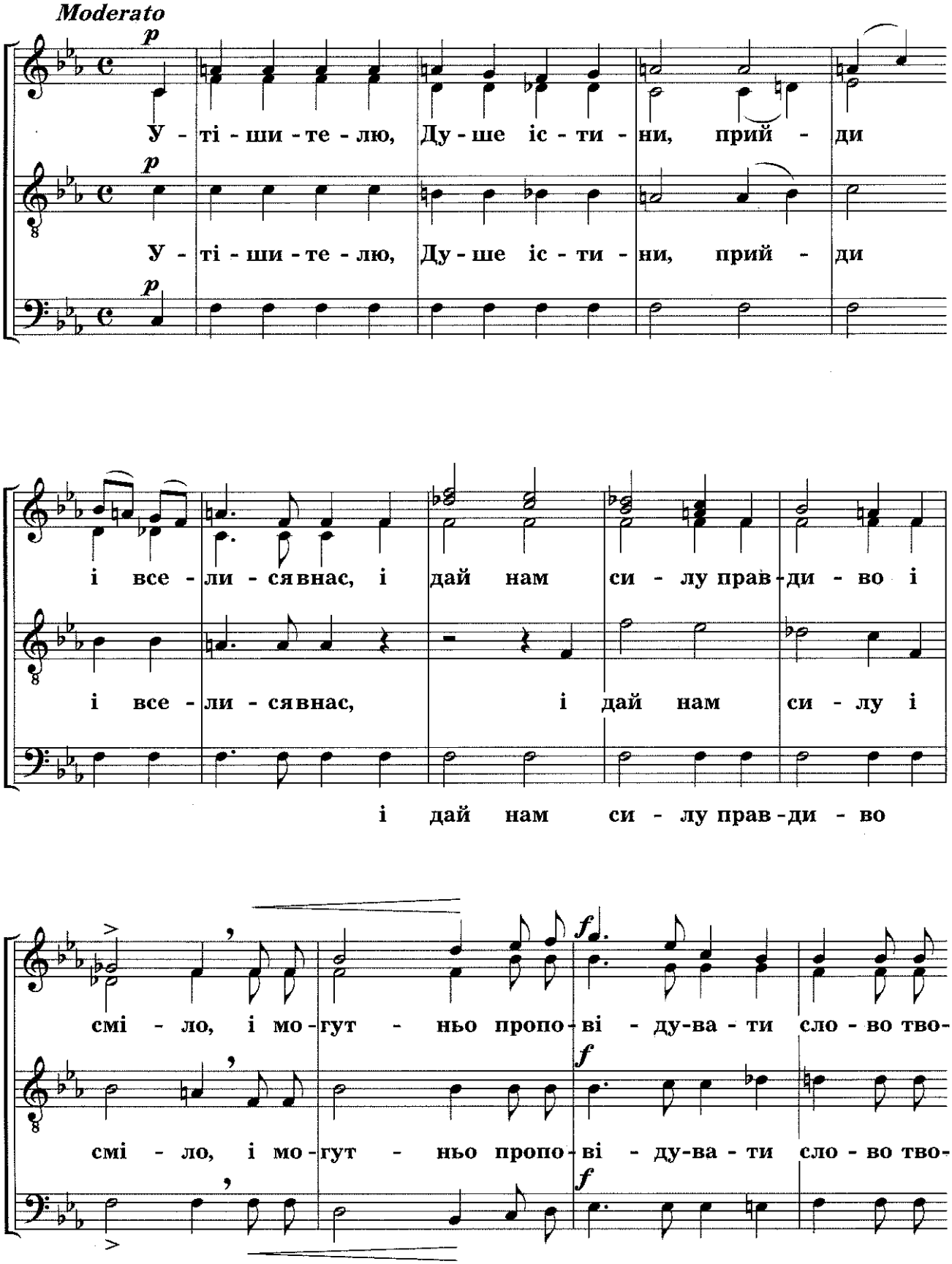

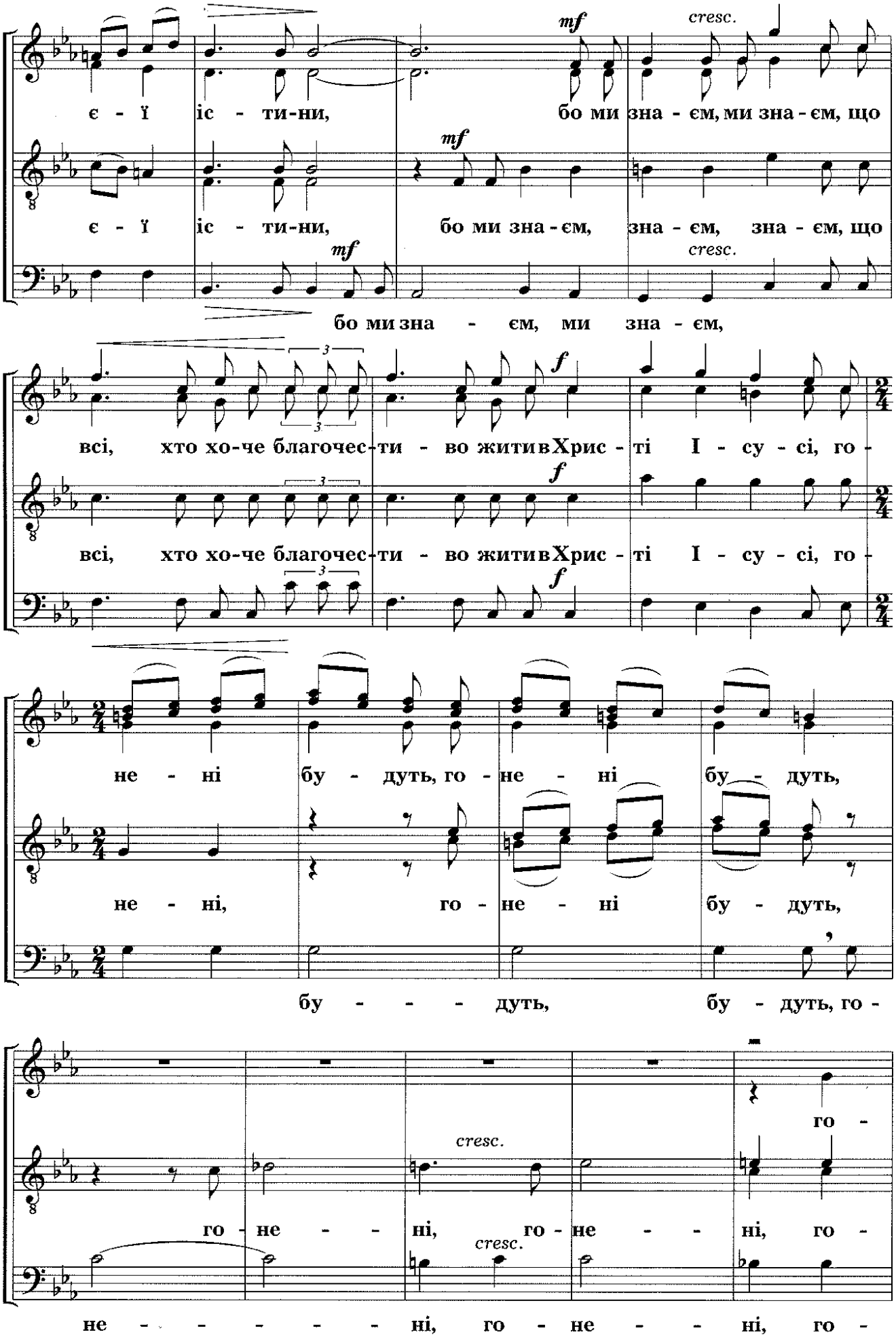
є - ї ic - ти-ни, бо ми зна - єм, ми зна - єм, що
mf
cresc.
є - ї ic - ти-ни, бо ми зна - єм, зна - єм, зна - єм, що
mf
бо ми зна - єм, ми зна - єм,
cresc.
всі, хто хо-че благочес-ти - во жити в Хрис - ті І - су - сі, го -
f
всі, хто хо-че благочес-ти - во жити в Хрис - ті І - су - сі, го -
не - ні бу - дуть, го - не - ні бу - дуть,
не - ні, го - не - ні бу - дуть,
бу - - - - дуть, бу - дуть, го -
го -
cresc.
го - не - - - ні, го - не - - - ні, го -
не - - - - - - ні, го - не - - - ні, го -

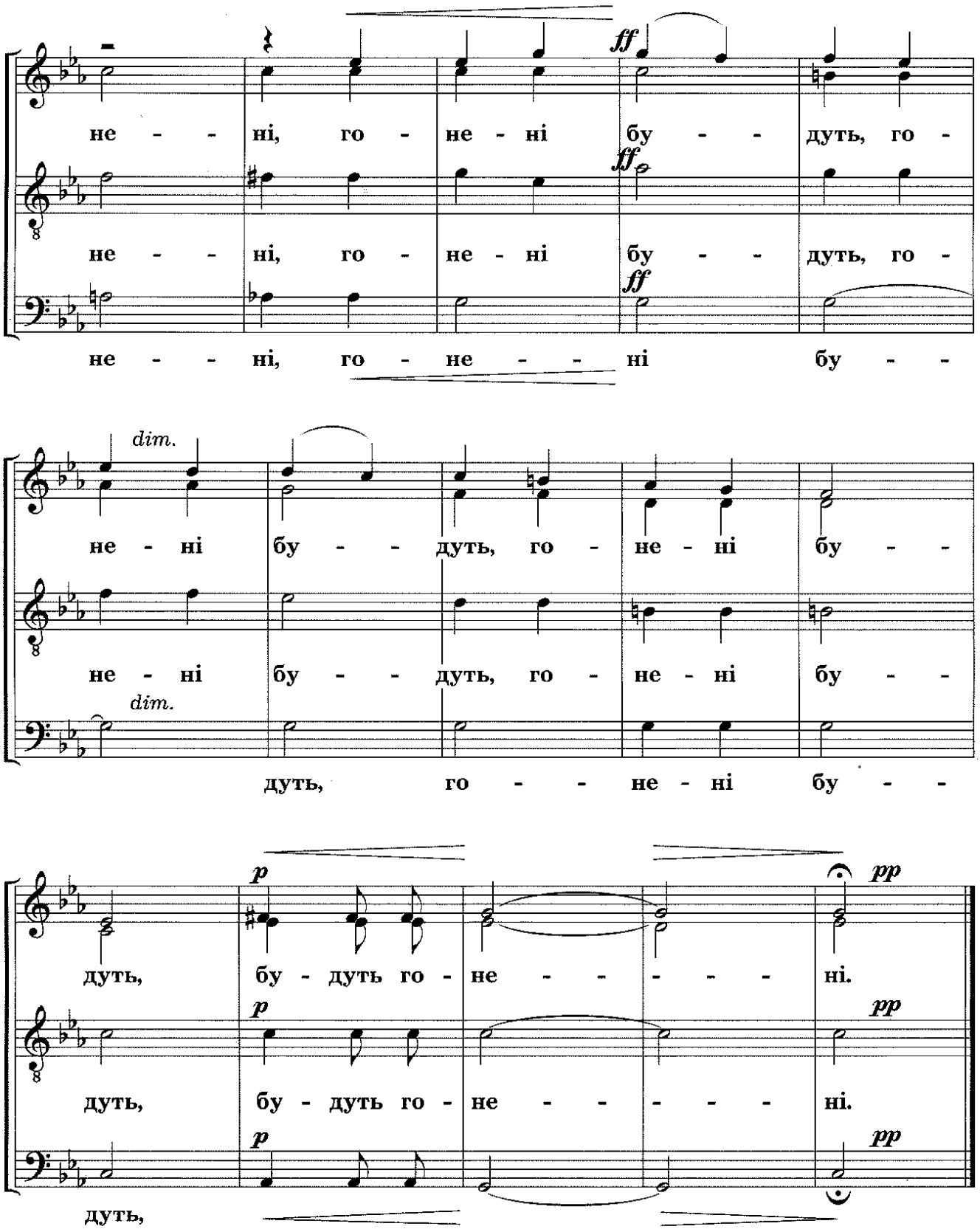
ff
не - - ні, го - не - ні бу - - дуть, го -
не - - ні, го - не - ні бу - - дуть, го -
не - - ні, го - не - - ні бу - -
dim.
не - ні бу - - дуть, го - не - ні бу - -
не - ні бу - - дуть, го - не - ні бу - -
дуть, го - - не - ні бу - -
p
pp
дуть, бу - дуть го - не - - - - - ні.
дуть, бу - дуть го - не - - - - - ні.
дуть,

ЧЕРЕЗ ПОЛЕ ШИРОКЕЄ

Релігійний кант

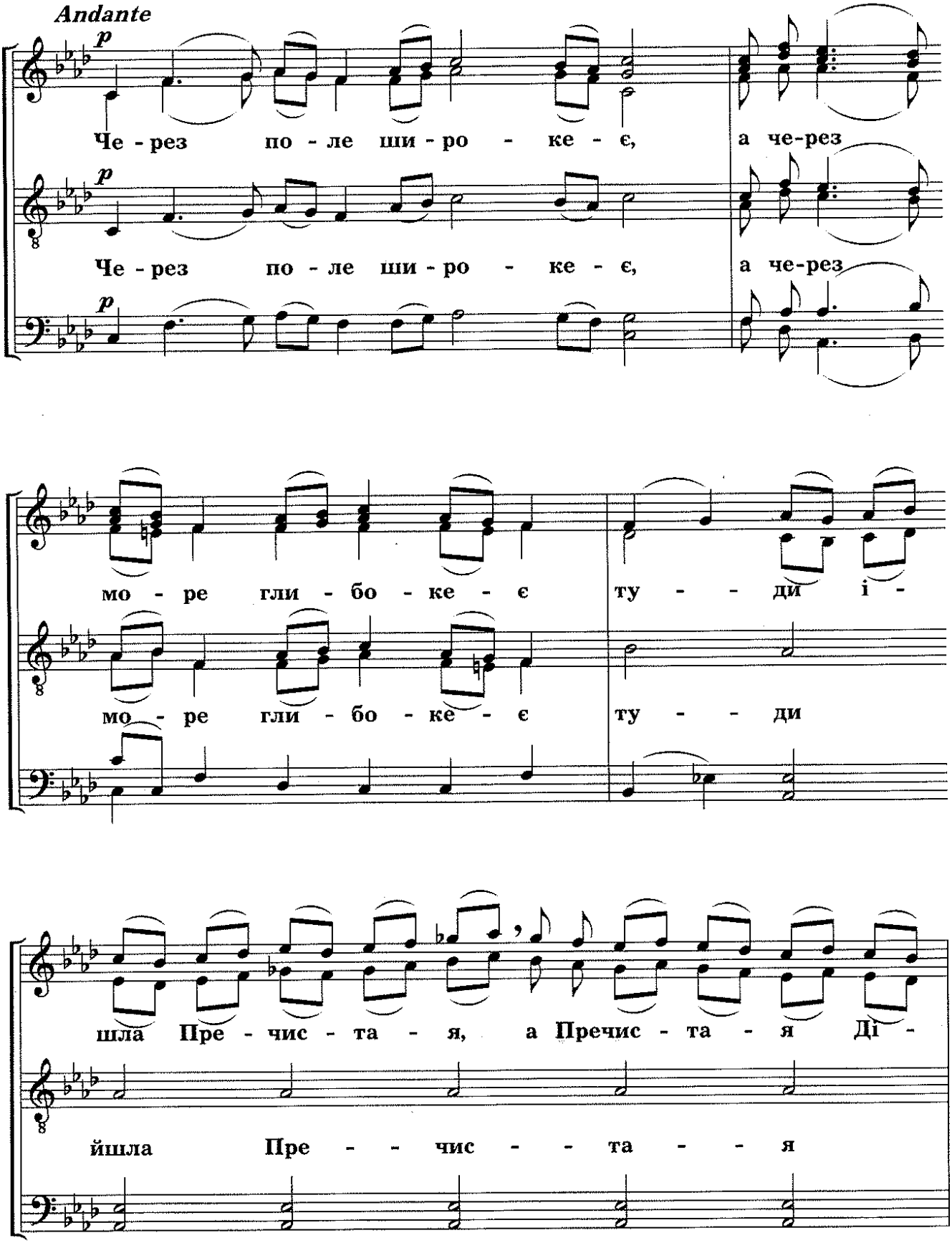

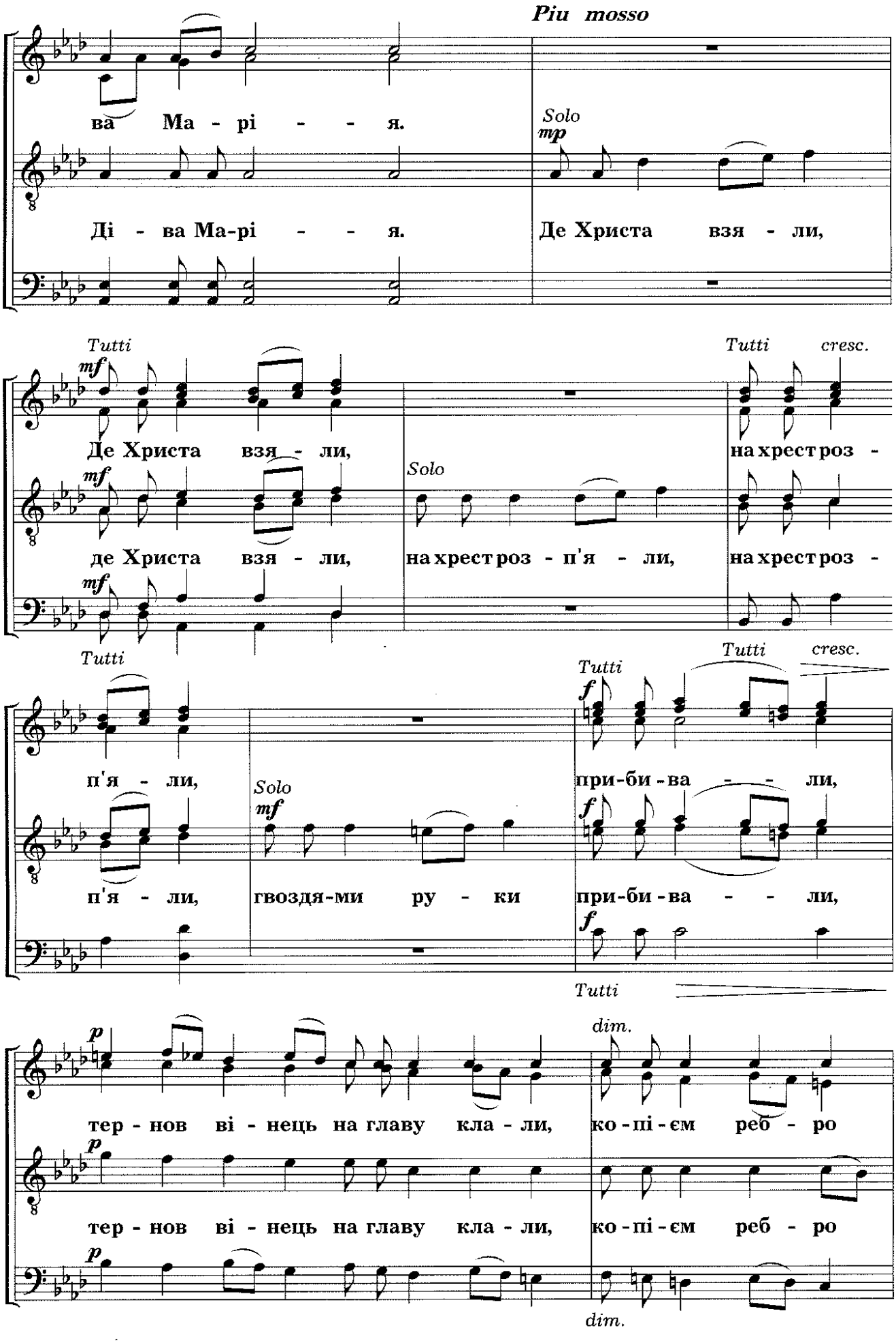
Piu mosso
ва Ма - рі - - - я.
Ді - ва Ма-рі - - - я.
Solo
mp
Де Христа взя - ли,
Tutti
mf
Де Христа взя - ли,
де Христа взя - ли,
Solo
на хрест роз - п'я - ли,
Tutti
cresc.
на хрест роз -
п'я - ли,
п'я - ли,
Solo
mf
гвоздя-ми ру - ки
Tutti
f
при-би-ва - - ли,
Tutti
dim.
тер - нов ві - нець на главу кла - ли,
ко - пі - єм реб - ро
p
dim.

Meno mosso

f *Solo Sopr.*

Ой, Си - ну мій,

mp

прободжа - ли. Тер - пиш му - ки, Спа-си - те - лю,

mp

прободжа - ли. Тер - пиш му - ки

mp

а тер - пиш му - ки ве - ли - кі - ї.

Allegro

f

ве - ли - кі - ї, ве - ли - кі - ї. Слави-мо те -

ве - ли - кі - ї, ве - ли - кі - ї

f

бе, Пречис - та - я! Сла - ви-мо те - бе, Пре - чис - та

Ді - - - - - во

f

Сла-ви - мо те - бе, Пре - - - -

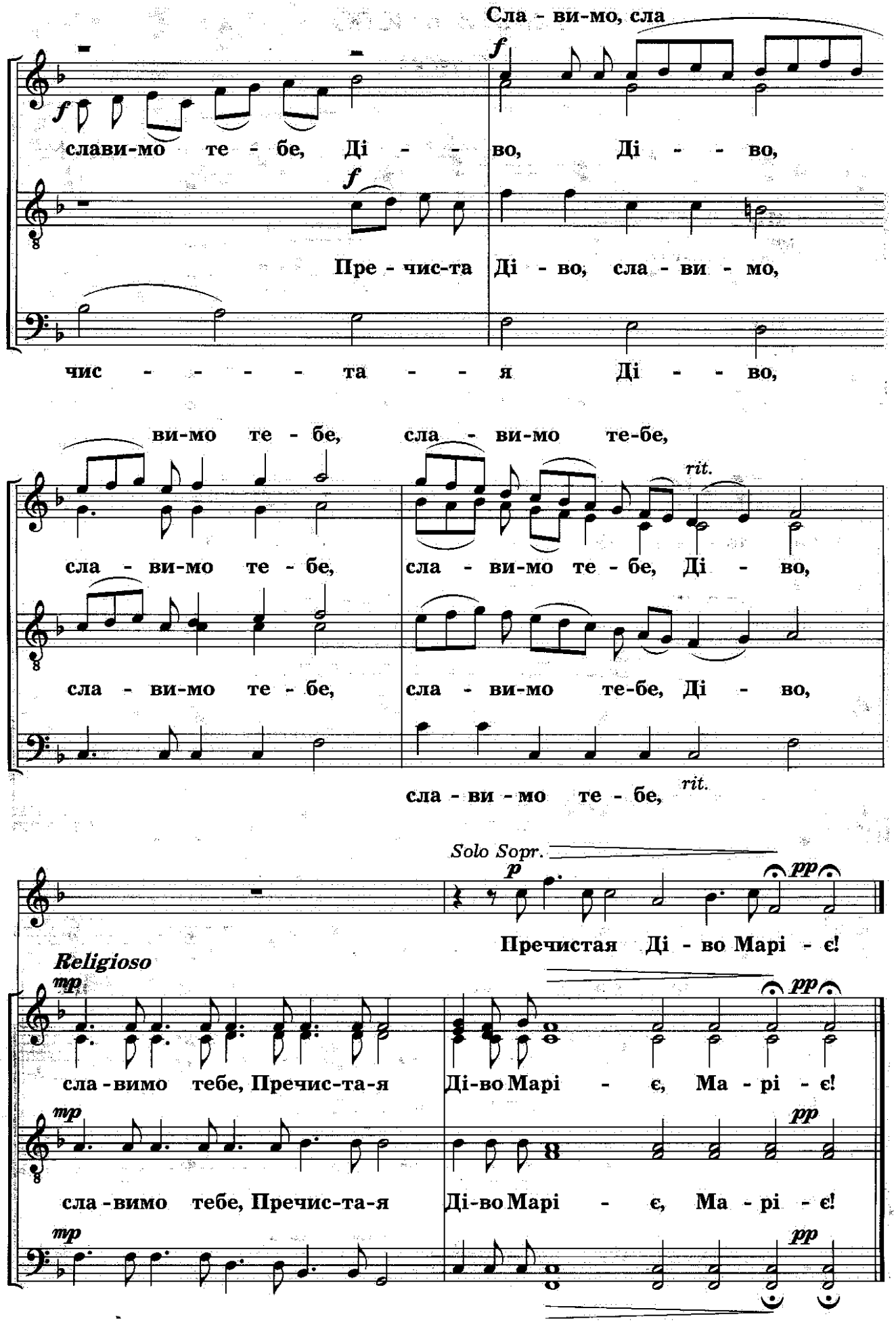
Сла - ви-мо, сла
f
слави-мо те - бе, Ді - - во, Ді - - во,
f
Пре - чис-та Ді - во, сла - ви - мо,
чис - - - - та - - я Ді - - во,
ви-мо те - бе, сла - ви-мо те-бе,
rit.
сла - ви-мо те - бе, сла - ви-мо те - бе, Ді - во,
сла - ви-мо те - бе, сла - ви-мо те-бе, Ді - во,
сла - ви - мо те - бе,
rit.
Solo Sopr.
p
pp
Пречистая Ді - во Марі - є!
Religioso
mp
pp
сла - вимо тебе, Пречис-та-я Ді-во Марі - є, Ма - рі - є!
mp
pp
сла - вимо тебе, Пречис-та-я Ді-во Марі - є, Ма - рі - є!
mp
pp

ГОЛОСИТЬ ВІСТКУ

Колядка

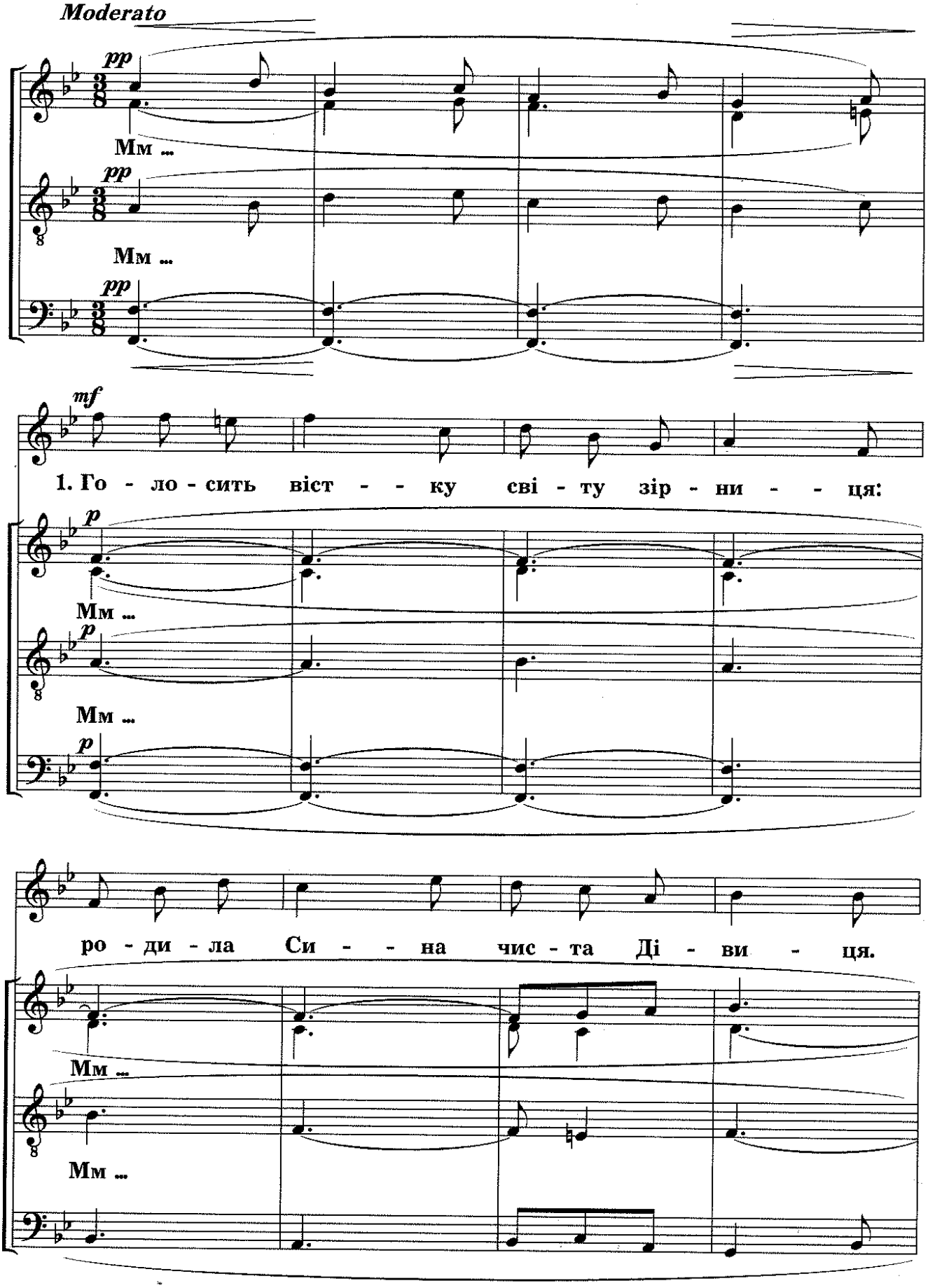

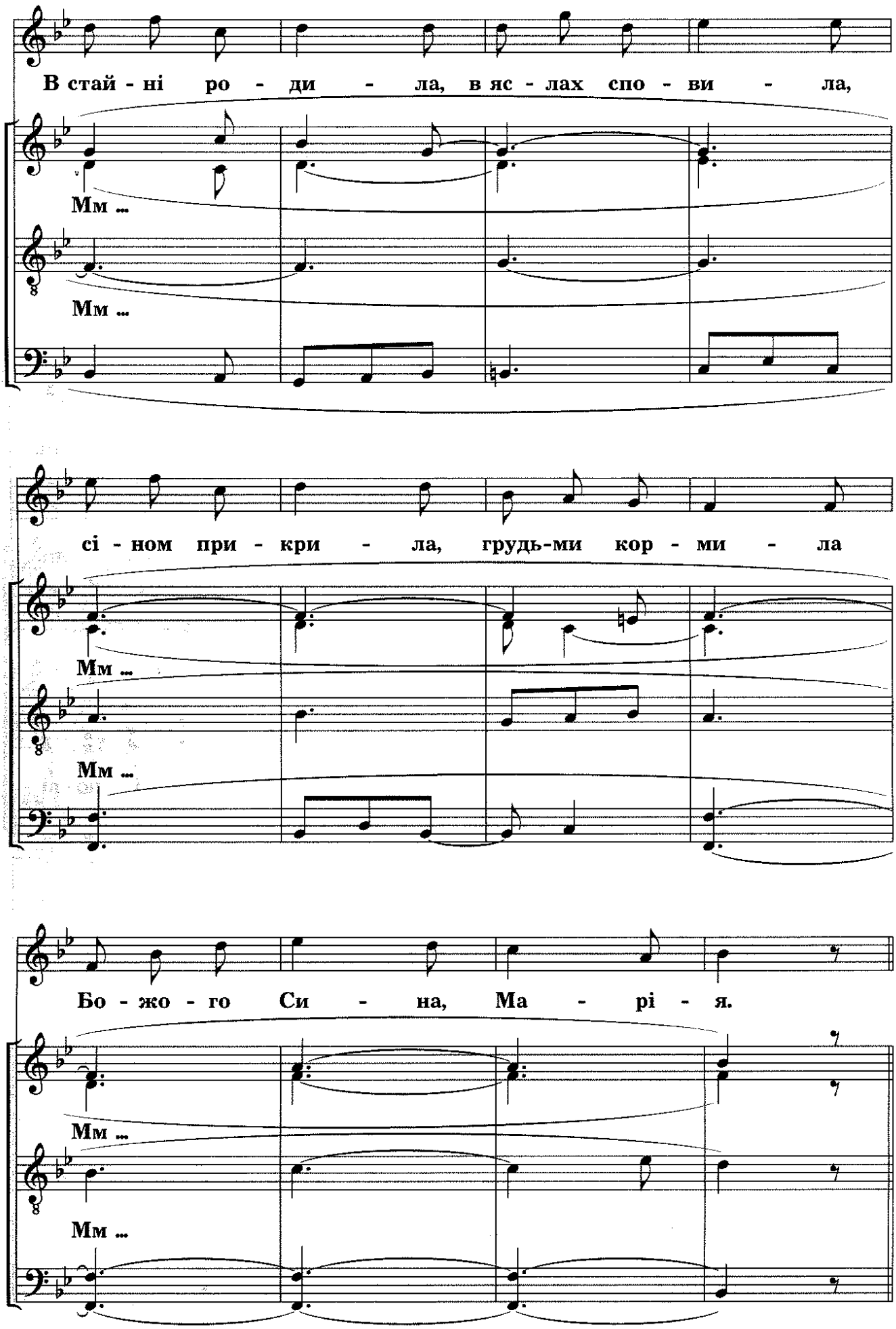
В стай - ні ро - ди - ла, в яс - лах спо - ви - ла,
Мм ...
Мм ...
сі - ном при - кри - ла, грудь-ми кор - ми - ла
Мм ...
Мм ...
Бо - жо - го Си - на, Ма - рі - я.
Мм ...
Мм ...

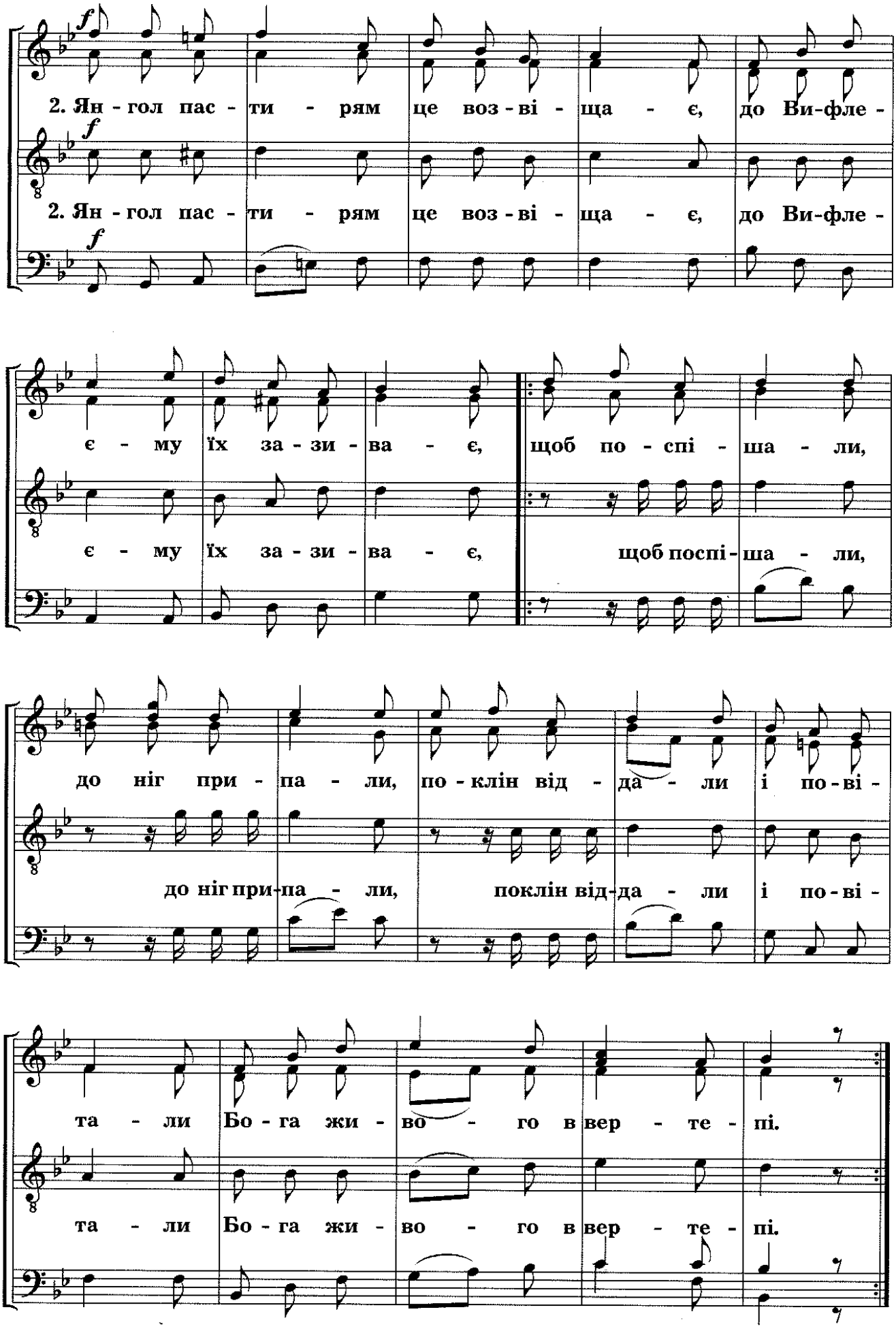
2. Ян - гол пас - ти - рям це воз - ві - ща - є, до Ви-фле -
2. Ян - гол пас - ти - рям це воз - ві - ща - є, до Ви-фле -
є - му їх за - зи - ва - є, щоб по - спі - ша - ли,
є - му їх за - зи - ва - є, щоб поспі - ша - ли,
до ніг при - па - ли, по - клін від - да - ли і по - ві -
до ніг при-па - ли, поклін від-да - ли і по - ві -
та - ли Бо - га жи - во - го в вер - те - пі.
та - ли Бо - га жи - во - го в вер - те - пі.

СВЯТУ ПРАВОСЛАВНУ

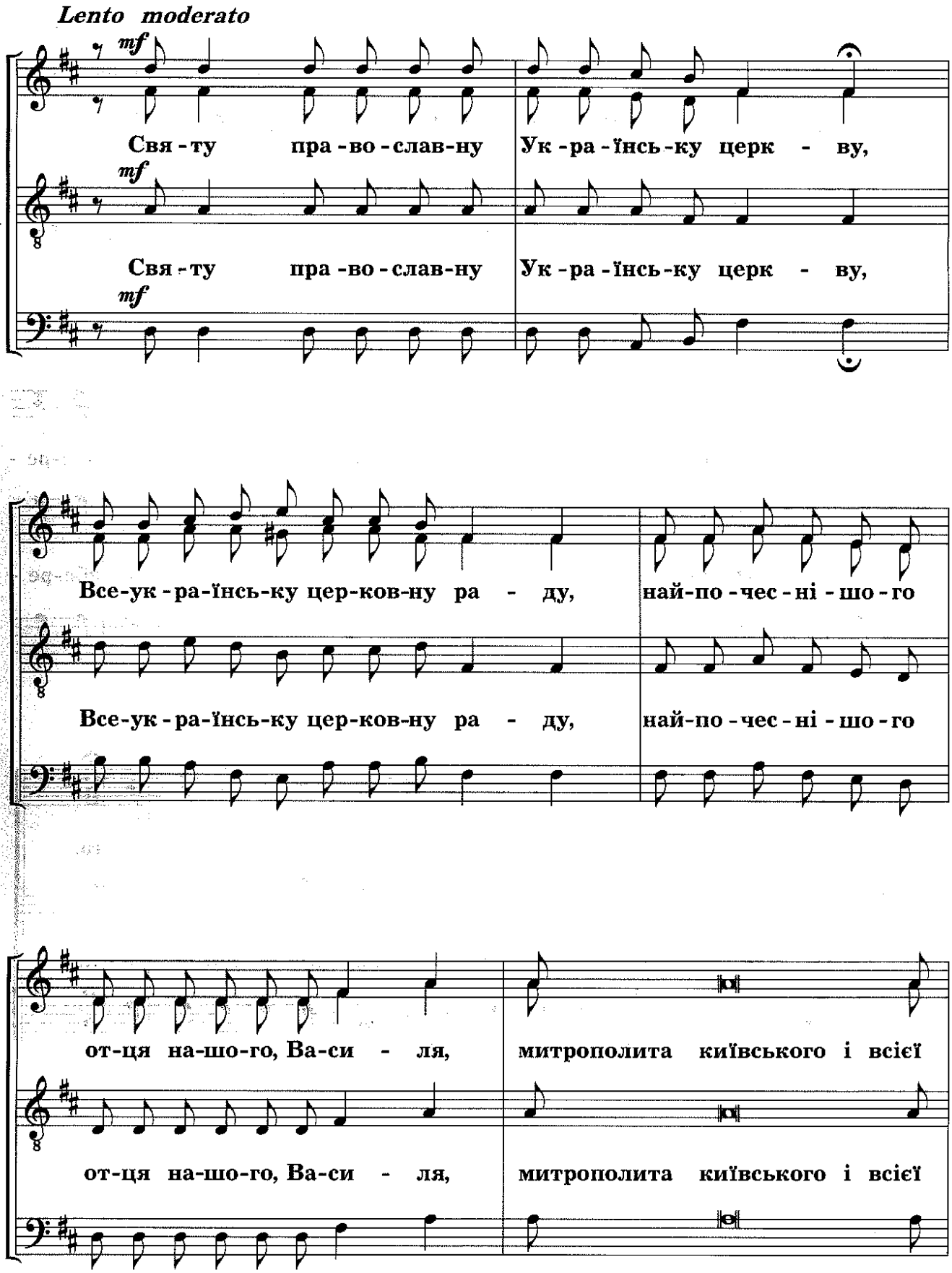

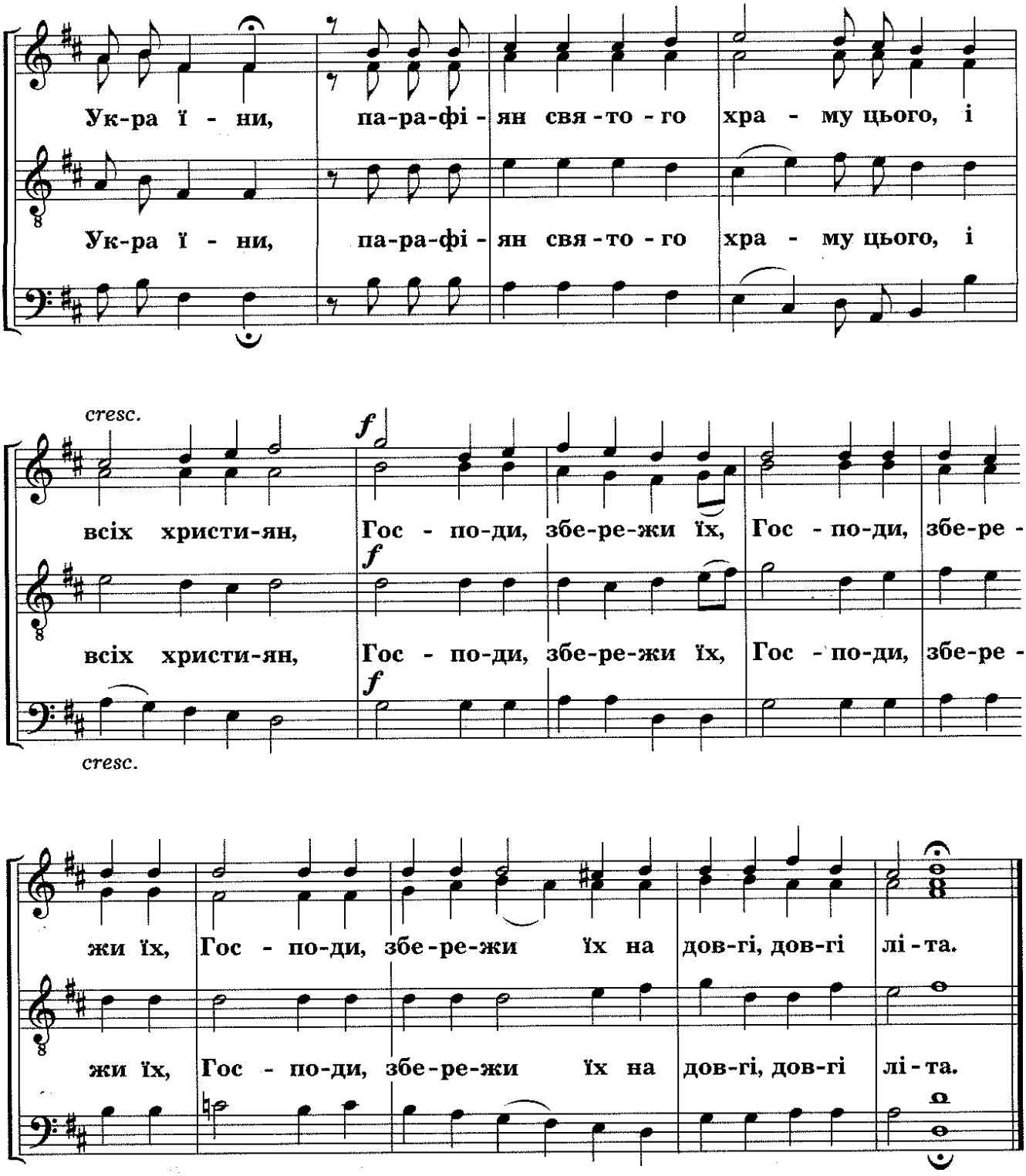
Ук-ра ї - ни, па-ра-фі - ян свя - то - го хра - му цього, і
Ук-ра ї - ни, па-ра-фі - ян свя - то - го хра - му цього, і
cresc.
f
всіх христи-ян, Гос - по-ди, збе-ре-жи їх, Гос - по-ди, збе-ре -
всіх христи-ян, Гос - по-ди, збе-ре-жи їх, Гос - по-ди, збе-ре -
cresc.
жи їх, Гос - по-ди, збе-ре-жи їх на дов-гі, дов-гі лі - та.
жи їх, Гос - по-ди, збе-ре-жи їх на дов-гі, дов-гі лі - та.